P
7.828
1904
OSZK

1904

DOBER PAJDÁS

KALENDÁR

kak

vesznícski tanácsnik

na

1904.

présztopno leto.

VI. LETNI TECSÁJ.

Cejna 60 fillér. (30 kr.)

SZENT-GOTTHÁRD,
VÖDÁNI PO WELLISCH BÉLI.

Pri vszákoj hizsi i familii
je za dobro szpoznana.

≡ Ta Kathrájnerova ≡
szladna káva Knájpa,

k steroj priglihno szo zse vnogokrát vardejvali naprejposztaviti.

Ona je ta jedina, stera te bobove káve ték (zsmaj) vjedina z onim haszkom te domácse szladne, steri je na zdrávje gledócs te nájvéksi.

Ponizna prosnya:

Pri küpüvanyi na to moremo paziti, ka naj neproszimo prosztno szladne káve, nego vszigdár **Kathrájnerovo** kávo, i ono li vu eti obrázseni paklinaj vzemimo. Stera szladna káva je nacsi szpakivana ali sze odprta mejri i odáva, ona je nigdár nej ta práva

„Kathrájnerova.“

729.19

DOBER PAJDÁS

KALENDÁR

kak

vesznícski tanácsnik

NA 1904. PRÉSZTOPNO LETO.

VI. LETNI TECSÁJ.

Cejna 60 fillér. (30 kr.)

SZENT-GOTTHÁRD,
VÖDÁNI PO WELLISCH BÉLI.

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

P 7828/1904
I. Nyomtatványok 16
1904 év 289.
R 1964
R 2

Wellisch Béla nyomdai műintézetéből, Szentgotthárdon. 1903.

To 1904-to leto.

To 1904-to leto je edno présztopno leto i má 366 dnévov ali 52 tjedna i 2 dnéva. Ono sze zacsne z-dnévom pétka i dokoncsa sze z-dnévom szobote.

Zacsétek ti stiraj tálov leta.

I.	Szprotolejtje sze zacsne		21. márc.
II.	Leto	„ „	21. jun.
III.	Jeszén	„ „	23. szept.
IV.	Zima	„ „	22. dec.

Présztopni szvétki.

Imé Jezusovo: 18. jan.
Fasenszka nedela: 21. febr.
Pepelnica: 24. febr.
Vüzemszka nedela: 3. apr.
Krizsni dnévi: 9., 10., 11. máj.
Kriszt. v-nébo zasztoplejnye 12. máj.
Riszálszka nedela: 22. máj.
Szv. Trojsztva nedela: 29. máj.
Tejlovo: 2. jun.
Szrcé Jezusovo: 10. jun.
Angelszka nedela: 4. szept.
Imé Maríje: 11. szept.
Prva advenszka nedela: 27. nov.

Csetvére kvatre.

I.	kvatre bodo	24. 26. i 27. febr.
II.	„ „	25. 27. i 28. máj.
III.	kvatre bodo	21. 23. i 24. szept.
IV.	„ „	15. 16. i 17. dec.

Kralüvajoucs i planeta je v-tom leti MARS

Med vszejmi planetami vu szuncsnom kolombári je Mars nasoj zemli nájb'e priglíhni, csi gli je od nyé szedemkrát ménsi.

On poudrügokrát dale szpádne od szunca, kak nasa zemla, i 687 dnévov potrebüje, dokecs ednouk okouli szunca pride; nyegvo leto tak z-687 dnévov sztojí, prouti tomi nase zemlé leto, kak je znáno z-365 dnévov.

Potemnejnye szunca i mejszeca.

Vu 1904-tom leti dvakrat bode potemnejnye szunca, ali mí ni ednoga nemo vidili. (Mejszec v-tom leti nepotemnej).

Ta velicsánszka kralüvajoucsa hizsa.

Ferenc József I. (Károly) austrijánszki caszar i apostolszki král vogrszki, rodjeni szo v-Becsi, v-1830-tom leti aug. 18-toga. Kralüvati szo sze zacsnoli v-1848. dec. 2-goga. Kak vogrszki král szo koronüvani v-1867-mom jun. 8-moga. Vu hizstvo szo sztoupili v-1854-tom ápr. 24-toga

Z-Erzsébet (Amália, Eugenia) bajorszkov král. hercegovicov, ki szo rodjeni v-1837-tom dec. 24-toga. Kak vogrszka kralica szo koronüvani v-1867-mom jun. 8-moga. Vmrli szo v-1898-mom szept. 10-toga.

Deca nyihovi Velicsánsztv.

Gizella (Ludovika, Mária), caszárszka hercegovica i. t. v., rodjeni v-1856-tom jul. 12-toga, omouzseni z-Leopold bajorszkim hercegom v-1873-jem ápr. 20-toga.

Rudolf (Ferenc, Károly, József) caszárszki ercherceg i. t. v., rodjeni v-Luxemburgi 1858. aug. 28-toga. (Vu hizstvo szo sztoupili v-Becsi 1881. máj. 10-toga z-**Stefánia** (Klotild, Lujza, Hermina, Mária, Sarolta) král. hercegovicov, Leopold bajorszkoga kralá cserjouv.) Vmrli szo v-1889. jan. 30-toga.

Nyidva dejte: **Erzsébet** (Mária, Henrietta, Stefánia, Gizella,) casz. král. ausztrijánszka hercegovica, rodjeni v-Luxenburgi 1883. szept. 2-goga. Vu hizstvo szo sztoupili v-Becsi, 1902. jan. 23-toga z-Windisch-Graetz Otto herc.

Mária (Mathilda, Valeria), rodjeni v-1868. ápr. 22-toga v-Büdini. Omouzsili szo sze v-1890. jul. 31-toga z-Salvator erchercegom.

Nyihovoga casz. i král. Velicsánsztva roditelje.

Ferenc (Károly, József), austrijánszkoga caszárszstva ercherceg i t. v., rodjeni v-1802. dec. 7-moga. Vmrlí szo v-1878. márc. 8-moga.

Zsófia (Friderika, Dorottya) pokojnoga vel. Mikso bajorszkoga kralá csí i. t. v., rodjeni v-1805. jan. 27-toga. Vu hizstvo szta sztoupila v-1824. nov. 4-toga. Vmrlí szo v-1872. máj. 28-toga.

Nyihovoga czasz. i král. Velicsánsztva bratje.

I. Miksa (Ferdinánd), rodjeni v-1832. jul. 6-toga. (Vmrlí szo v-1867. jun. 19-toga).

Károly (Lajos, József), rodjeni v-1833. jul. 30-toga. Vmrlí szo v-1896. máj. 19-toga. Nyihova trétja tivárisica: **Mária Terézia**, Dom Mignela pokojnoga portugálszkoga hercega csí, rodjeni v-1855. aug. 24-toga; omouzseni v-1873. jul. 23-toga.

Lajos (József, Antal, Viktor), rodjeni v-1842. máj. 15-toga.

József casz. i král. Erchercega familija.

József (Károly, Lajos) ercherceg, rodjeni 1833. márc. 2-goga. Nyihova tivárisica: Mária Adelheid **Klotild**, Szaksz-Koburg-Gotanszka hercegovica, rodjeni v-1846. jul. 8-moga. Nyidva deca: 1. **Erzsébet**, rodjeni v-1865. márc. 18-toga, vmrlí v-1866. jan. 7-moga. 2. **Mária**, rodjeni v-1867. jun. 14-toga, omouzsili szo sze v-1896. nov. 5-toga z-Filip orleánszki hercegom. 3. **Margit**, rodjeni v-1870. jul. 6-toga, omouzsili szo sze v-1890. jul. 14-toga z-Thurn-Taxis Albert král. hercegom. 4. **József**, rodjeni v-1872. aug. 9-toga. 5. **László**, rodjeni v-1875. jul. 16-toga, vmrlí v-1895. szept. 6-toga. 6. **Erzsébet**, rodjeni v-1883. márc. 7-moga. 7. **Klotild**, rodjeni v-1884. máj. 9-toga.

Január

má 31 dní.

Szredzimec

ali Szvecsén.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Pétek	Nouvo leto		Mrzlo	7 53	4 14	3 02	5 26
2	Szobota	Makárius		vrejmen.	7 53	4 15	3 59	6 30
	Kath. i prot. ev. Po Herodesa szmrti. Máté II. 19—23.							
3	Nedela	Genoveva		☉ 6 v. 53 m. gojd.	7 52	4 16	5 07	7 28
4	Pondelek	Titus p.		Mrzlo.	7 52	4 17	6 19	8 20
5	Tork	Telesfor		oblácsno,	7 52	4 18	7 35	9 04
6	Szreda	Szv. 3 králi		z sznejgom,	7 52	4 19	8 52	9 42
7	Csetrtek	Bálint		veterno	7 52	4 20	10 07	10 15
8	Pétek	Erhard p.		vrejmen.	7 52	4 21	11 21	10 47
9	Szobota	Julián mantr.		☾ 10 v. 16 m. vecs.	7 51	4 22	pr. p.	11 17
	Kath. i prot. ev. Gda bi Jezus 12 lejt sztar bio. Luk II 42—52.							
10	Nedela	1. po 3 kr. Agaton p.		Csiszto,	7 51	4 24	0 32	11 47
11	Pondelek	Higin p.		veterno,	7 50	4 25	1 41	12 18
12	Tork	Ernest p.		oblácsno,	7 50	4 26	2 47	12 53
13	Szreda	Veronika		mrzlo,	7 49	4 27	3 50	1 31
14	Csetrtek	Felix p.		sznejzsno,	7 49	4 29	4 48	2 13
15	Pétek	Máver apát		sztálno	7 48	4 30	5 42	3 00
16	Szobota	Marcel p.		vrejmen.	7 47	4 31	6 30	3 52
	Kath. i prot. ev. Szvádbu vu Kanaáni. Jan. II. 1—12.							
17	Nedela	2. po 3 králi. Anton		☉ 4 v. 52 m. vecs.	7 47	4 33	7 12	4 46
18	Pondelek	Imé Jezusa		Oblácsno,	7 46	4 34	7 49	5 44
19	Tork	Sára		megleno	7 45	4 35	8 21	6 43
20	Szreda	Fábián i Seb.		i mocsno	7 45	4 37	8 50	7 43
21	Csetrtek	Ágnes d.		mrzlo,	7 44	4 38	9 16	8 44
22	Pétek	Vince mantr.		sztálno	7 43	4 40	9 42	9 45
23	Szobota	Zar. Marie		vrejmen.	7 42	4 41	10 07	10 46
	Kath. i prot. ev. Gobavec sze ocsiszti. Mát VIII. 1—13.							
24	Nedela	3. po 3 kr. Timoteus p.		Mrzlo.	7 41	4 43	10 33	11 48
25	Pondelek	Pavla povrnejnye		☽ 9 v. 46 m. vecs.	7 40	4 45	11 01	pr. p.
26	Tork	Polikarp p.		Vihérno	7 39	4 46	11 31	12 52
27	Szreda	Zlátov. szv. Paveo		z sznejgom.	7 38	4 48	12 07	1 58
28	Csetrtek	V. Károl		Zimszko,	7 37	4 50	12 50	3 03
29	Pétek	Sal. Ferenc		mrzlo	7 36	4 51	1 41	4 07
30	Szobota	Adelgunda		vrejmen	7 35	4 53	2 41	5 09
	Kath. i prot. ev. Delavci vu goricaj Mát. XX 1—16.							
31	Nedela	Szedemd. n. Peter Nol.		Oblácsno.	7 34	4 55	3 40	6 01

Február

má 29 dní.

Pozimec

ali Szüsec.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Pondelek	Ignác		♒ 5 v. 39 m. vecs.	7 32	4 56	5 06	6 53
2	Tork	Szvecsnica		Mrzlo,	7 31	4 58	6 25	7 35
3	Szreda	Balázs p.		oblácsno,	7 29	4 59	7 43	8 10
4	Csetrtek	Veronika		dezsgyevno,	7 28	5 01	9 00	8 46
5	Pétek	Agáta d. †		vederno	7 27	5 03	10 16	9 17
6	Szobota	Dorotea d.		vrejmen.	7 25	5 04	11 28	9 49
		Kath. i prot. ev. To poszejano szemen. Luk. VIII. 4—15.						
7	Nedela	Sésztdesz. n. Romuald		Mrzlo.	7 24	5 06	pr. p.	10 21
8	Pondelek	János M.		☾ 11 v. 2 m. pdné	7 22	5 07	0 37	10 55
9	Tork	Apollonia		Csiszto,	7 21	5 09	1 42	11 32
10	Szreda	Skolastika		premrzlo	7 19	5 10	2 43	12 13
11	Csetrtek	Dezső p.		z sznejgom.	7 17	5 11	3 38	12 58
12	Pétek	Eulália †		Megleno	7 16	5 13	4 27	1 48
13	Szobota	Eduárd		vrejmen.	7 14	5 15	5 11	2 41
		Kath. i prot. ev. Szlepec szo zvrácsi. Luk. VIII. 31—43.						
14	Nedela	Pétd. n. Valentin szpov.		Sznejzsno	7 12	5 16	5 49	3 37
15	Pondelek	Faustin, J.		vrejmen.	7 11	5 18	6 23	4 36
16	Tork	Julianna		♒ 12 v. 10 m. po p.	7 9	5 19	6 54	5 35
17	Szreda	Julián mantr.		Premrzlo	7 8	5 21	7 21	6 36
18	Csetrtek	Koloman		z velkim	7 6	5 23	7 42	7 37
19	Pétek	Zsuzsanna		sznejgom.	7 4	5 24	8 12	8 38
20	Szobota	Eleuter p.		Megleno	7 2	5 26	8 38	9 39
		Kath. i prot. ev. Jezusa szküsávanye. Mát. IV. 1—11.						
21	Nedela	1. posztna n. Orsola		Csiszto	7 01	5 28	9 04	10 42
22	Pondelek	Sztol. szv. Petra		veterno	6 59	5 29	9 33	11 45
23	Tork	Fasenk		vrejmen.	6 57	5 31	10 07	pr. p.
24	Szreda	Pepelnica †		☽ 12 v. 14 m. po p.	6 55	5 33	10 45	0 49
25	Csetrtek	Valburga Kvatre		Sztálno	6 53	5 34	11 31	1 52
26	Pétek	Viktor †		csiszto	6 51	5 36	12 24	2 52
27	Szobota	Leander †		vrejmen.	6 49	5 37	1 26	3 48
		Kath. i prot. ev. Jezusa premenyávanye. Mát. VII. 1—9. Mát. XV. 31—28.						
28	Nedela	2. posztna n. Roman		Lejpo	6 47	5 39	2 37	4 39
29	Pondelek	Oszvál. p.		vrejmen.	6 45	5 40	3 52	5 24

Március

má 31 dní.

Predmladnyek

ali Máli-Tráven.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Tork	Antonia		Oblácsno.	6 43	5 42	5 11	6 13
2	Szreda	Simplic †		♋ 3 v. 54 m. gojd.	6 41	5 43	6 31	6 40
3	Csetrtek	Kunigunda		Nesztálno	6 39	5 45	7 49	7 13
4	Pétek	Kazimir †		vrejmen.	6 37	5 47	9 05	7 46
5	Szobota	Oliva mantr. †		Dezsgyevno.	6 35	5 48	10 18	8 18
		Kath. i prot. ev. Vözgonenyé vrága. Luk. XI. 14—28.						
6	Nedela	3. posztna n. Fridrik		Nesztálno,	6 33	5 50	11 27	8 52
7	Pondelek	Tomás Akv.		sznejzsno	6 31	5 51	pr. p.	9 29
8	Tork	Bozsi János		vrejmen.	6 29	5 53	0 32	10 10
9	Szreda	Franciska †		☾ 2 v. 6 m. gojd.	9 27	5 54	1 30	10 55
10	Csetrtek	40 mantrnikov		Mrzlo,	6 25	5 56	2 23	11 44
11	Pétek	Heraklius †		vecskrát	6 23	5 57	3 09	12 36
12	Szobota	Gergor p. †		szlána.	6 21	5 59	3 50	1 32
		Kath. i prot. ev. Jezus nabráni 5000 lúdi. Jan. VI. 1—15.						
13	Nedela	4. posztna n. Rozina		Velki	6 19	6 00	4 25	2 29
14	Pondelek	Matilda		mraz	6 17	6 02	4 56	3 28
15	Tork	Longin p.		i oblácsno	6 15	6 04	5 25	4 28
16	Szreda	Henrika †		vrejmen.	6 13	6 05	5 51	5 29
17	Csetrtek	Gertrud		♍ 6 v. 45 m. gojd.	6 11	6 07	6 16	6 30
18	Pétek	Sándor, Ede †		Veterno,	6 09	6 08	6 42	7 32
19	Szobota	Jozsef Jezusa hranitel †		hladno.	6 07	6 10	7 09	8 35
		Kath. i prot. ev. Jezus gucsi od szvojga bozstva Ján. VIII. 46—59.						
20	Nedela	Csrna n. Nicetas		Veterno,	6 05	6 11	7 37	9 38
21	Pondelek	Benedek		nesztálno,	6 03	6 13	8 09	10 41
22	Tork	Oktávián mantr.		hladno	6 01	6 14	8 45	11 43
23	Szreda	Viktoria †		vrejmen.	5 59	6 15	9 27	pr. p.
24	Csetrtek	Gábriel		☽ 10 v. 42 m. vecs.	5 57	6 17	10 16	0 44
25	Pétek	Oznanenyé Marije †		Sztálno	5 55	6 18	11 14	1 41
26	Szobota	Emánuel †		vrejmen.	5 53	6 19	12 18	2 31
		Kath. i prot. ev. Jezus notride v-Jeruzsálem. Mat. XXI. 1—9.						
27	Nedela	Cvetna n. Rupertus p.		Oblácsno,	5 51	6 21	1 29	3 16
28	Pondelek	Gusztáv		hladno,	5 49	6 22	2 44	3 57
29	Tork	Cirillus		veterno	5 47	6 23	4 1	4 33
30	Szreda	Kvirin †		vrejmen.	5 45	6 25	5 19	5 08
31	Csetrtek	Velki csetrtek, Benj. †		♓ 1 v. 50 po p.	5 43	6 26	6 33	5 40

Április

má 30 dní.

Szredmladnyek

ali Velki-Tráven.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Pétek	Velki pétek, Hugo †	♋	Nesztálno	5 41	6 27	7 53	6 13
2	Szobota	Velka sz., P. Ferenc †	♋	vrejmen.	5 39	6 29	9 06	6 47
		Kath. i prot. ev Jezusa goriszt. Márk. XVI. 1—7.						
3	Nedela	Vüzemszka nedela	♋	Dezsgyevno,	5 37	6 30	10 15	7 24
4	Pondelek	Vüzemszki pondelek	♌	oblácsno,	5 35	6 32	11 18	8 03
5	Tork	Fridrik szp.	♌	toplo	5 33	6 33	pr. p.	8 48
6	Szreda	Sikstus p.	♌	vrejmen.	5 31	6 35	0 15	9 36
7	Csetrtek	Hermán	♌	☾ 6 v. 59 m. vecs.	5 29	6 36	1 04	10 28
8	Pétek	Dénes †	♌	Dezsgyevno,	5 27	6 38	1 47	11 22
9	Szobota	Ákos	♍	hladno.	5 25	6 39	2 25	12 21
		Kath. i prot. ev. Jezus sze szkázse vucsenikom. Jan. XX. 19—31.						
10	Nedela	Bejla n., Makárius	♍	Oblácsno,	5 23	6 41	2 58	1 19
11	Pondelek	Leo pápa	♎	csiszto,	5 21	6 42	3 28	2 18
12	Tork	Gyula p.	♎	vederno,	5 19	6 44	3 54	3 19
13	Szreda	Miléna	♎	toplejse	5 17	6 45	4 20	4 11
14	Csetrtek	Tibor mantr.	♏	vrejmen.	5 15	6 47	4 44	5 23
15	Pétek	Anasztázia †	♏	● 10 v. 59 m. vecs.	5 13	6 48	5 12	6 26
16	Szobota	Turibius	♏	Csiszto.	5 11	6 50	5 39	7 30
		Kath. i prot. ev. Od dobroga pasztéra. Ján. X. 11—16.						
17	Nedela	2. n. po vüzmi. Rudolf	♐	Nesztálno,	5 09	6 51	6 10	8 34
18	Pondelek	Apollonia	♐	oblácsno,	5 07	6 53	6 45	9 38
19	Tork	Emma	♑	hladno,	5 05	6 54	7 26	10 39
20	Szreda	Viktor	♑	csiszto,	5 03	6 56	8 13	11 37
21	Csetrtek	Anselmus	♒	lejpo	5 01	6 57	9 07	pr. p.
22	Pétek	Soter i Kajus †	♒	vrejmen.	5 00	6 59	10 09	12 28
23	Szobota	Béla	♓	☽ 6 v. vgojdno	4 58	7 00	11 16	1 15
		Kath. i prot. ev. Edno malo te me vidili. Ján, XVI. 16—20.						
24	Nedela	3. n. po vüzmi. Gyüri	♓	Oblácsno,	4 56	7 02	12 28	1 56
25	Pondelek	Marko ev.	♈	nesztálno,	4 54	7 03	1 43	2 33
26	Tork	Kilit p.	♈	hladno,	4 53	7 05	2 57	3 06
27	Szreda	Peregrina	♉	csiszto	4 51	7 06	4 13	3 38
28	Csetrtek	Vitalis mantr.	♉	vrejmen.	4 49	7 08	5 27	4 09
29	Pétek	Peter szpov. †	♊	♉ 11 v. 42 m. vecs.	4 47	7 09	6 42	4 50
30	Szobota	Katarina	♊	Oblácsno.	4 45	7 10	7 54	5 16

Május

má 31 dní.

Pomladnyek

ali Riszálscsek.

Dnévi	Kath. i prot. imenik		☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
Kath. i prot. ev. Jézus obecsa szv. Dühá Jan. XVI. 5—14.								
1	Nedela	4. n. po vüzmi	♑	Oblácsno.	4 44	7 12	9 01	5 54
2	Pondelek	Zsigmond	♑	nesztálno,	4 42	7 13	10 01	6 37
3	Tork	Viola mantr.	♑	hladno,	4 41	7 15	10 56	7 24
4	Szreda	Florián	♒	csiszto,	4 39	7 16	11 42	8 16
5	Csetrtek	Vince	♒	lejpo	4 37	7 18	pr. p.	9 11
6	Pétek	János z-P. †	♓	vrejmen.	4 35	7 19	0 23	10 08
7	Szobota	Gizela	♓	☾ 12 v. 56 m. pop.	4 33	7 20	0 58	11 07
Kath. i prot. ev. Ka proszite od Ocsé. Ján. XVI. 26—30.								
8	Nedela	5. n. po vüzmi	♓	Toplo,	4 32	7 22	1 28	12 07
9	Pondelek	Gergor	♈	sztálno,	4 31	7 23	1 56	1 07
10	Tork	Izidor	♈	oblácsno,	4 29	7 24	2 23	2 08
11	Szreda	Beátriksz †	♈	z mésnim	4 28	7 26	2 48	3 09
12	Csetrtek	Kriszt. v nébo zaszt.	♉	dezsgyom.	4 26	7 27	3 13	4 12
13	Pétek	Szervác †	♉	Lejpo	4 25	7 28	3 40	5 16
14	Szobota	Bonifác	♉	vrejmen.	4 24	7 30	4 10	6 21
Kath. i prot. ev. Jezus proroküje Ján. XV. 26.								
15	Nedela	6. n. po vüzmi	♊	● 12 v. 4 m. pdné	4 23	7 31	4 44	7 28
16	Pondelek	Ivan, Nepomúk	♊	Oblácsno,	4 21	7 32	5 22	8 32
17	Tork	Bruno p.	♊	veterno,	4 20	7 34	6 08	9 32
18	Szreda	Feliksz szp.	♋	hladno,	4 19	7 35	7 01	10 27
19	Csetrtek	Ivo.	♋	z dezsgyom,	4 18	7 36	8 21	11 15
20	Pétek	Bernát †	♋	sztálno	4 17	7 38	9 08	11 58
21	Szobota	Vakens p. †	♋	vrejmen.	4 16	7 39	10 18	pr. p.
Kath. i prot. ev. Ki mene lübi. Jan XVI. 29—31.								
22	Nedela	Riszálszka n.	♌	☽ 11 v. 23 m. pdné	4 15	7 40	11 30	0 36
23	Pondelek	Riszálszki p.	♌	Lejpo	4 14	7 41	12 44	1 09
24	Tork	Janka	♌	nesztálno,	4 13	7 43	1 57	1 40
25	Szreda	Urbán	♍	toplo,	4 12	7 44	3 10	2 11
26	Csetrtek	Filip Nev.	♍	oblácsno,	4 11	7 45	4 23	2 42
27	Pétek	János J.	♍	hladno	4 10	7 46	5 35	3 14
28	Szobota	Vilmos Em.	♎	vrejmen.	4 09	7 47	6 44	3 50
Kath. i prot. ev. Vöpdszlanye vucsenikov. Mát. XXVIII. 18—20.								
29	Nedela	Szv. Trojsztva nedela	♎	☿ 10 v. pr. poud.	4 08	7 48	7 48	4 29
30	Pondelek	Ferdinánd	♎	Dezsgyevno	4 07	7 49	8 45	5 14
31	Tork	Angela	♏	vrejmen.	4 06	7 50	9 36	6 02

Kvatri

Junius

má 30 dní.

Predletnyek

ali Ivánscsek.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Szreda	Gracia		Csiszto,	4 05	7 50	10 20	6 58
2	Csetrtek	Tejlovo		megleno	4 05	7 51	10 58	7 51
3	Pétek	Klotilda †		hladno,	4 04	7 52	11 30	8 53
4	Szobota	Kvirin		vrejmen.	4 03	7 53	11 59	9 54
	Kath. i prot ev. Prilika od velike vecsérje. Luk. XIV. 16—24.							
5	Nedela	2. n. po risz.		Vroucse.	4 03	7 54	pr p.	10 54
6	Pondelek	Norbert		☾ 6 v. 58 m. gojd.	4 02	7 55	0 25	11 54
7	Tork	Robert		Oblácsno,	4 02	7 56	0 51	12 55
8	Szreda	Medárd		vihérno,	4 01	7 56	1 16	1 57
9	Csetrtek	Feliksz		toplo,	4 01	7 57	1 42	3 01
10	Pétek	Szercé Jezusovo †		sztálno	4 01	7 58	2 10	4 06
11	Szobota	Barnabás		vrejmen.	4 00	7 58	2 41	5 11
	Kath. i prot. ev. Jezusa radoszt nad t. povrnyenimi. Luk. XI. 1—10.							
12	Nedela	3. n. po risz.		Oblácsno.	4 00	7 59	3 17	6 10
13	Pondelek	Ánton Pád.		● 10 v. 16 m. vecs.	4 00	8 00	4 00	7 26
14	Tork	Bazit		Toplo,	4 00	8 00	4 50	8 19
15	Szreda	Vida		vihérno,	4 00	8 01	5 49	9 11
16	Csetrtek	Ferenc R.		szüho,	4 00	8 01	6 55	9 58
17	Pétek	Adolf †		sztálno	3 59	8 01	8 05	10 39
18	Szobota	Marcel Marko		vrejmen.	3 59	8 01	9 19	11 14
	Kath. i prot. ev. To csüdno lovlenyé ríb. Luk. V. 1—11.							
19	Nedela	4. n. po risz.		Vrócse.	3 59	8 01	10 34	11 45
20	Pondelek	Szilverius		☽ 4 v. 16 m. vecs.	4 00	8 02	11 47	pr. p.
21	Tork	Alojzi		Szpárno,	4 00	8 02	1 01	0 15
22	Szreda	Paulina		sztálno,	4 01	8 02	2 43	0 46
23	Csetrtek	Szidonia		dezsgyevno,	4 01	8 02	3 23	1 17
24	Pétek	Ivan krsztitel †		oblácsno	4 01	8 02	4 32	1 50
25	Szobota	Prosper		vrejmen.	4 02	8 03	5 36	2 26
	Kath. i prot. ev. Zmirüvanye z protivnikom. Mát. V. 20 - 24.							
26	Nedela	5. n. po risz.		Csiszto.	4 02	8 03	6 36	3 08
27	Pondelek	Ladiszláv krao		☿ 9 v. 29 m. vecs.	4 02	8 03	7 30	3 55
28	Tork	Leo p. †		Nesztálno,	4 03	8 03	8 16	4 47
29	Szreda	Peter i Pavel		dezsgyevno	4 03	8 03	8 56	5 43
30	Csetrtek	Szpoumenek Pavla		vrejmen.	4 03	8 03	9 31	6 41

Julius

má 31 dní.

Szredletnyek

ali Jakopescsek.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Pétek	Teobald		Dezsgyevno	4 04	8 03	10 02	7 41
2.	Szobota	Obiszküvanye Marije		vrejmen.	4 05	8 03	10 29	8 41
		Kath. i prot. ev. Jezus nasziti 4000 lüdi. Márk. VIII. 1—4.						
3	Nedela	6. n. po risz.		Vihérno,	4 05	8 02	10 55	9 43
4	Pondelek	Ulrik p.		lejpo.	4 06	8 02	11 20	10 43
5	Tork	Ciril, M.		☾ 12 v. pounoucsi	4 06	8 01	11 45	11 43
6	Szreda	Ezsaijás pr.		Vrócse,	4 07	8 01	pr. p.	12 45
7	Csetrtek	Vilibald		csiszto,	4 08	8 00	0 11	1 48
8	Pétek	Kilián †		toplo	4 09	8 00	0 40	2 52
9	Szobota	Lukrecija		vrejmen.	4 10	7 59	1 13	3 57
		Kath. i prot. ev. Varte sze krivi prorokov. Mat VIII. 15—21.						
10	Nedela	7. n. po risz.		Szüho,	4 11	7 59	1 51	5 02
11	Pondelek	Pius p.		vroucse	4 12	7 58	2 38	6 04
12	Tork	Henrik		vrejmen.	4 13	7 58	3 32	7 01
13	Szreda	Margeta		♍ 6 v. 33 m. gojdn.	4 14	7 57	4 36	7 52
14	Csetrtek	Bonaventur		Oblácsno,	4 15	7 56	5 46	8 35
15	Pétek	Apostolov tálanye †		toplo,	4 16	7 55	7 02	9 13
16	Szobota	Skapul Szvétek		dezsgyevno.	4 17	7 54	8 08	9 48
		Kath i prot. ev. Od krivicsnoga sáfara. Luk XVI. 1—9.						
17	Nedela	8. n. po risz.		Csiszto,	4 18	7 53	9 35	10 20
18	Pondelek	Fridrik		toplo.	4 19	7 52	10 49	10 51
19	Tork	Vince		☽ 9 v. 54 m. vecs.	4 20	7 51	12 03	11 21
20	Szreda	Elijás pr.		Vroucse,	4 21	7 50	1 14	11 53
21	Csetrtek	Dániel pr.		oblácsno,	4 22	7 49	2 22	pr. p.
22	Pétek	Marija Magd. †		dezsgyevno	4 23	7 48	3 28	0 29
23	Szobota	Liborius P.		vrejmen.	4 25	7 47	4 28	1 08
		Kath. i prot. ev. Jezus objócse Jeruzsálem.						
24	Nedela	9. n. po risz.		Vihérno,	4 26	7 46	5 24	1 52
25	Pondelek	Jakab ap.		lejpo,	4 27	7 44	6 13	2 41
26	Tork	Anna		csiszto.	4 29	7 43	6 55	3 36
27	Szreda	Pantaleon		♎ 10 v. 47 m. gojd.	4 30	7 41	7 32	4 32
28	Csetrtek	Ince, Géza		Lejpo,	4 31	7 40	8 03	5 31
29	Pétek	Márta †		nesztálno	4 33	7 39	8 32	6 31
30	Szobota	Abdon, J.		vrejmen	4 34	7 38	8 59	7 32
		Kath. i prot. ev. Farizeus i Publikánus. Luk. XVIII. 9—14.						
31	Nedela	10. n. po risz.		Oblácsno.	4 35	7 37	9 24	8 32

Augusztus

má 31 dní.

Poletnyek

ali Mésnyek.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Pondelek	Peter ap. vu vouzi		Oblácsno,	4 36	7 36	9 48	9 32
2	Tork	Porc. szv. Ferenc		dezsgyevno	4 37	7 34	10 14	10 33
3	Szreda	Stevana Nájdba		vrejmen.	4 39	7 33	10 41	11 34
4	Csetrtek	Dominikus		3 v. 8 m. vecs.	4 40	7 31	11 11	12 36
5	Pétek	Sznejzsna Marija †		Veterno,	4 42	7 30	11 46	1 40
6	Szobota	Preobrázenye J. Kr.		csiszto.	4 43	7 28	pr. p.	2 44
		Kath. i prot. ev. Te glühonejmi sze zvrácsi. Márk. VII. 31—37.						
7	Nedela	11. n. po risz.		Csiszto,	4 44	7 26	0 28	3 45
8	Pondelek	Ciriják mantr.		toplo,	4 46	7 25	1 17	4 44
9	Tork	Románus mantr.		sztálno	4 47	7 23	2 15	5 38
10	Szreda	Lovrenc		vrejmen.	4 48	7 21	3 22	6 26
11	Csetrtek	Zsuszánna		● 2 v. 4 m. vecsér	4 50	7 20	4 35	7 08
12	Pétek	Klára †		Oblácsno,	4 51	7 18	5 53	7 45
13	Szobota	Hipolit †		nesztálno.	4 53	7 17	7 12	8 18
		Kath. i prot. ev. Blázsene szo ocsi.						
14	Nedela	12. n. po risz.		Vihérno,	4 54	7 15	8 31	8 51
15	Pondelek	Vnébozaszt. Marije		vecskrát	4 55	7 13	9 47	9 23
16	Tork	Rókus		hüdo	4 57	7 12	11 01	9 56
17	Szreda	Liberátus		vrejmen.	4 58	7 10	12 12	10 31
18	Csetrtek	Jeléna casz.		☽ 5 v. 33 m. gojd.	5 00	7 09	1 20	11 09
19	Pétek	Lajos p. †		Oblácsno,	5 01	7 07	2 23	11 52
20	Szobota	Stevan královo		nesztálno.	5 02	7 05	3 19	pr. p.
		Kath. i prot. ev. Od 10 gobavcov.						
21	Nedela	13. n. po risz. Bernát		Csiszto,	5 3	7 03	4 10	0 39
22	Pondelek	Timoteus		vecskrát	5 5	7 01	4 54	1 31
23	Tork	Filip B.		ploha.	5 6	6 59	5 33	2 27
24	Szreda	Bertalan		Dezsgyevno	5 8	6 57	6 06	3 25
25	Csetrtek	Lajos krao		vrejmen.	5 9	6 55	6 35	4 23
26	Pétek	Sámuel †		☉ 2 v. 7 m. gojd.	5 10	6 53	7 03	5 24
27	Szobota	József z-Kal.		Vihérno.	5 12	6 51	7 29	6 24
		Kath. i prot. ev. Bozse szkrbnosejnye. Mát. VI. 24—33.						
28	Nedela	14. n. po risz.		Sztálno,	5 13	6 49	7 53	7 25
29	Pondelek	Obglávjenye Iv. Krszt.		jáko	5 14	6 47	8 18	8 25
30	Tork	Hieronimus		toplo	5 16	6 45	8 45	9 25
31	Szreda	Rajmund		vrejmen.	5 17	6 43	9 14	10 27

Szeptember

má 30 dní.

Predjeszénec

ali Mihálscsek.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Csetrtek	Egidius		Nesztálno	5 19	6 41	9 45	11 29
2	Pétek	Zeno †		vrejmen.	5 20	6 39	10 23	12 30
3	Szobota	Albert		= 4 v. 4 m. gojd.	5 22	6 37	11 08	1 32
		Kath. i prot. ev Od naimszkoga mladenca. Luk. VII. 11—16						
4	Nedela	15. n. po risz. Ang.		Oblácsno,	5 23	6 35	11 59	2 30
5	Pondelek	Viktor mantr.		z ménsim	5 24	6 33	pr. p.	3 24
6	Tork	Zakariás		dezsgyom.	5 26	6 31	1 01	4 14
7	Szreda	Regina		Vecskrát	5 27	6 29	2 10	4 58
8	Csetrtek	Rojsztvo Marije		megleno.	5 28	6 27	3 24	5 37
9	Pétek	Gorgonius †		◎ 9 v. 48 m. vecs.	5 30	6 25	4 42	6 14
10	Szobota	Tol. Miklós		Dezsgyevno.	5 31	6 23	6 02	6 47
		Kath. i prot. ev. Od poniznoszti. Luk. XIV. 1—11.						
11	Nedela	16. n. po risz. Imé M.		Csiszto,	5 32	6 21	7 21	7 20
12	Pondelek	Tóbiás		mirno,	5 34	6 19	8 49	7 53
13	Tork	Mauricus		vederno,	5 35	6 17	9 55	8 29
14	Szreda	† Zvisenye krízsa		oblácsno	5 36	6 15	11 06	9 07
15	Csetrtek	Nikomedus		vrejmen.	5 38	6 13	12 13	9 49
16	Pétek	Edita		☽ 4 v. 18 m. vecs.	5 40	6 11	1 13	10 36
17	Szobota	Lambert		Nesztálno.	5 41	6 08	2 07	11 27
		Kath. i prot. ev. Od dvej glavnivi zapouved. Máté. XXII. 34—46.						
18	Nedela	17. n po risz. Tomás		Megleno,	5 42	6 06	2 53	pr. p.
19	Pondelek	Konrád		oblácsno,	5 44	6 04	3 34	0 21
20	Tork	Eust. mantr.		z ménsim	5 45	6 02	4 08	1 18
21	Szreda	Mátaj ap † (Kvatre)		dezsgyom.	5 46	6 00	4 38	2 17
22	Csetrtek	Moric † (Kvatre)		Nesztálno	5 48	5 58	5 07	3 17
23	Pétek	Tekla † (Kvatre)		vrejmen.	5 49	5 55	5 33	4 17
24	Szobota	Gerhard † (Kvatre)		⊙ 6 v. 55 m. vecs.	5 51	5 53	5 57	5 17
		Kath. i prot. ev. Jezus plantavoga zvrácsi.						
25	Nedela	18. n. po risz.		Nesztálno,	5 52	5 51	6 22	6 18
26	Pondelek	Ciprián		oblácsno,	5 54	5 49	6 48	7 19
27	Tork	Kozma. D		veterno,	5 55	5 47	7 16	8 20
28	Szreda	Vencel krao		dezsgyevno,	5 57	5 45	7 47	9 22
29	Csetrtek	Mihál arkang.		megleno	5 58	5 43	8 23	10 23
30	Pétek	Hieronimus		vrejmen.	5 59	5 41	9 03	11 23

Október

má 31 dní.

Szredjeszénec

ali Vszeszvescsek.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Szobota	Remigius	♍	Oblácsno	6 00	5 39	9 51	12 12
		Kath. i prot. ev. Prilika od goscsenyá Mát. XXII.						
2	Nedela	19. n. porisz. (Rozsnov.)	♎	☾ 2 v. 58 m. vecs.	6 02	5 37	10 47	1 17
3	Pondelek	Kandidus	♎	Dezsgyevno,	6 03	5 35	11 50	2 06
4	Tork	Ferenc Szer.	♏	oblácsno,	6 05	5 33	pr. p.	2 51
5	Szreda	Placidus	♏	veterno,	6 06	5 31	1 00	3 31
6	Csetrtek	Bruno	♐	csiszto,	6 08	5 29	2 14	4 07
7	Pétek	Justina †	♐	nesztálno	6 09	5 27	3 33	4 41
8	Szobota	Brigitta	♑	vrejmen.	6 11	5 25	4 51	5 14
		Kath. i prot. ev. Od betezsnoga sziná král. Ján. IV. 45—52.						
9	Nedela	20 n. po risz. Dénes	♑	● 6 v. 30 m. gojd.	6 12	5 23	6 10	5 48
10	Pondelek	Ferenc Bor.	♒	Megleno,	6 13	5 21	7 29	6 22
11	Tork	Nikázius	♒	lejpo	6 14	5 19	8 44	7 00
12	Szreda	Miksa p.	♓	csiszto,	6 16	5 17	9 57	7 41
13	Csetrtek	Kálman mantr.	♓	sztálno,	6 17	5 15	11 00	8 28
14	Pétek	Kálisztus †	♈	veterno	6 19	5 13	11 59	9 18
15	Szobota	Treza div.	♈	vrejmen.	6 20	5 11	12 49	10 13
		Kath. i prot. ev. Od králeszkoga racsuna. Mát. XVIII.						
16	Nedela	21 n. po risz.	♉	☽ 7 v. gojdno	6 22	5 09	1 32	11 10
17	Pondelek	Hedvig	♉	Csiszto,	6 23	5 07	2 09	pr. p.
18	Tork	Lükács ev.	♊	hladno,	6 25	5 05	2 41	0 09
19	Szreda	Ferdinánd	♊	jeszénszko	6 26	5 03	3 10	1 09
20	Csetrtek	Vendel	♋	vrejmen.	6 27	5 01	3 27	2 09
21	Pétek	Orsola †	♋	Szlána	6 29	5 00	4 01	3 09
22	Szobota	Kordula	♌	i megla.	6 30	4 58	4 26	4 09
		Kath. i prot. ev. Dájte caszari, ka je caszarovo. Mát. XXII. 15—21.						
23	Nedela	22. n. po risz.	♌	Veterno.	6 32	4 56	4 52	5 10
24	Pondelek	Ráfael	♌	☉ 12 v. 1 m. podné	6 33	4 54	5 20	6 12
25	Tork	Krispin	♍	Nesztálno,	6 35	4 53	5 50	7 15
26	Szreda	Demeter	♍	osztro i	6 36	4 51	6 23	8 17
27	Csetrtek	Szabina	♎	dezsgyevno,	6 38	4 49	7 02	9 19
28	Pétek	Simeon i Jud. †	♎	oblácsno,	6 40	4 48	7 48	10 18
29	Szobota	Zenobius	♏	vrejmen.	6 41	4 46	8 41	11 14
		Kath. i prot. ev. Od cséri poglavárszke. Mát. IX. 18—26.						
30	Nedela	23. n. po risz.	♏	Lejpo	6 43	4 44	9 41	12 04
31	Pondelek	Farkas †	♐	vrejmen.	6 45	4 42	10 46	12 40

November

má 30 dní.

Pojeszénec

ali Andrejscsek

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye meszeca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Tork	Vszi Szvétci		☾ 0·19 m. gojdno	6 46	4 40	11 56	1 29
2	Szreda	Szpoumenek ti mrtvi		Oblácsno.	6 48	4 39	pr. p.	2 05
3	Csetrtek	Hubert, Ida		Nesztálno	6 50	4 38	1 10	2 39
4	Pétek	Károly Borr. †		vrejmen.	6 51	4 36	2 26	3 11
5	Szobota	Imre		Megleno.	6 53	4 35	3 43	3 43
		Kath. i prot. ev. Od koukula i psenice. Mát. XIII. 24—30.						
6	Nedela	Po 3 králi goriszt. 5. n.		Nesztálno,	6 54	4 33	5 00	4 15
7	Pondelek	Engelbert		● 4 v. 42 m. vecs.	6 56	4 32	6 17	4 51
8	Tork	Gotfried		hladno,	6 57	4 30	7 32	5 31
9	Szreda	Teodor		sztálno	6 58	4 28	8 41	6 15
10	Csetrtek	András Av.		vrejmen.	7 00	4 27	9 45	7 04
11	Pétek	Márton p. †		Lejpo,	7 02	4 26	10 41	7 59
12	Szobota	Emilija		csiszto.	7 03	4 25	11 28	8 57
		Kath. i prot. ev. Od mustárszkoga szemena. Mát. XIII. 31—35.						
13	Nedela	Po 3 králi goriszt. 6. n.		Nesztálno	7 05	4 24	12 09	9 56
14	Pondelek	Serapijon		i oblácsno.	7 06	4 22	12 43	10 57
15	Tork	Leopold		☽ 1 v. 41 m. gojdno	7 08	4 21	1 13	11 57
16	Szreda	Otmár		Veterno,	7 09	4 20	1 40	pr. p.
17	Csetrtek	Gergor T.		hladno,	7 11	4 19	2 05	0 57
18	Pétek	Eugen †		z ménsim	7 12	4 18	2 30	1 58
19	Szobota	Elizabeta		dezsgyom.	7 14	4 17	2 55	2 59
		Kath. i prot. ev. Od konca szvejta Mát. XXIV. 15—35.						
20	Nedela	24. n. po risz.		Nesztálno,	7 15	4 16	3 21	4 00
21	Pondelek	Notriprikázanye M.		megleno	7 17	4 15	3 50	5 04
22	Tork	Cecilija		vrejmen.	7 18	4 14	4 22	6 07
23	Szreda	Kelemen p.		♋ 4 v. 17 m. gojd.	7 20	4 13	5 01	7 10
24	Csetrtek	János o ! krízsa		Oblácsno,	7 21	4 12	5 44	8 11
25	Pétek	Katarina †		megleno	7 23	4 11	6 36	9 09
26	Szobota	Konrád		i mrzlo.	7 24	4 10	7 34	10 03
		Kath. i prot. ev. Znamejnye bodo na nébi. Luk. XXI.						
27	Nedela	1. advenszka n.		Csiszto,	7 26	4 10	8 38	10 50
28	Pondelek	Zosztenes		megleno	7 27	4 09	9 47	11 32
29	Tork	Saturnin		vrejmen.	7 29	4 08	10 58	12 09
30	Szreda	András ap. †		☾ 8 v. 43 m. gojd.	7 30	4 08	pr. p.	12 42

December

má 31 dní.

Predzímec

ali Proszínec.

	Dnévi	Kath. i prot. imenik	☾	Preminyávanye mesz ca i vrejmena	Szunca izhod	Szunca záhod	Meszeca izhod	Meszeca záhod
1	Csetrtek	Eligius		Megleno	7 31	4 07	0 12	1 14
2	Pétek	Aurelia †		i mrzlo	7 32	4 07	1 26	1 44
3	Szobota	Ferenc Kzáv.		vrejmen.	7 34	4 07	2 40	1 15
		Kath. i prot ev. Gda je szv. Krisztus vu vouzi bio. Mát XI.						
4	Nedela	2. adv. Barb.		Oblácsno,	7 35	4 06	3 55	2 47
5	Pondelek	Sabas ap.		veterno,	7 36	4 06	5 08	3 23
6	Tork	Miklos		z sznejgom.	7 37	4 05	6 20	4 05
7	Szreda	Ambrozius †		● 4 v. 52 m. gojd.	7 38	4 05	7 27	4 51
8	Csetrtek	Poprijétje Marije		Sztálno,	7 39	4 05	8 27	5 44
9	Pétek	Leokadia †		oblácsno	7 40	4 05	9 20	6 41
10	Szobota	Juditha		vrejmen.	7 41	4 05	10 04	7 40
		Kath. i prot. ev. Ivan Krszt. szvedocsi od Krisztusa. Jan. I. 19—28.						
11	Nedela	3. adv. Damazus		Veterno	7 42	4 05	10 42	8 41
12	Pondelek	Makszencius		z ménsim	7 43	4 04	11 15	9 42
13	Tork	Lucija		sznejgom.	7 44	4 04	11 43	10 44
14	Szreda	Spiridion †		☽ 11 v. 12 m. vecs.	7 45	4 04	12 01	11 45
15	Csetrtek	Ireneus Kvatre		Nesztálno,	7 46	4 05	12 34	pr. p.
16	Pétek	Albina †		mrzlo	7 47	4 05	12 58	0 45
17	Szobota	Lázár †		vrejmen.	7 47	4 05	1 23	1 46
		Kath. i prot. ev. Od predganya Ivan Krsztitela. Luk. III. 1—6.						
18	Nedela	4. adv. Gracianus		Megleno.	7 48	4 06	1 50	2 48
19	Pondelek	Nemezius		mrzlo	7 48	4 06	2 21	3 51
20	Tork	Teofil mantr.		z sznejgom.	7 48	4 07	2 56	4 54
21	Szreda	Tomás ap. †		Veterno,	7 49	4 07	3 37	5 57
22	Csetrtek	Zeno mantr.		♋ 7 v. 6 m. vecs.	7 49	4 07	4 26	6 59
23	Pétek	Viktoria †		oblácsno	7 50	4 08	5 23	7 55
24	Szobota	Ádam i Eva †		vrejmen.	7 50	4 08	6 26	8 47
		Kath. i prot. ev. József ino Maria szta sze csüdivala. Luk. II. 33–40.						
25	Nedela	Szvéti dén		Gouszta	7 51	4 09	7 36	9 32
26	Pondelek	Stevan mantr.		megla	7 51	4 09	8 48	10 12
27	Tork	János ev.		i mrzlo	7 52	4 10	10 01	10 46
28	Szreda	Droubne decé dén		vrejmen.	7 52	4 11	11 16	11 17
29	Csetrtek	Tomás p.		☾ 4 v. 51 m. vecs.	7 53	4 12	pr. p.	11 48
30	Pétek	Dávid král †		Veterno,	7 53	4 13	0 29	12 18
31	Szobota	Szilveszter		z sznejgom	7 53	4 14	1 43	12 50

Sztoulejtni prorok.

Verno lüsztvo szlovenszke krajine,
Tak brezsine, kak mürszke doline,
Poszlüni zdaj moje proroküvanye,
Ka bode toga leta prigájanye.

Szprotolejtje.

Da je Mars planete leto rejtkogda mokro,
Szprotolejtje bode lejpo ino vugodno.
Csi gli de máloga trávna zmrzávalo,
Velkoga trávna de toplo gracsüvalo.
Vu zacsétki riszálscseka bode,
Gdate vihér i grmejnye
Ali od edenájsztoga do dvajsztoga
De mrzel veter piho i bode szlána.
Potom pá topli dnévi pridejo,
I vszi náraszi z-zémle zidejo.

Leto.

Escse tüdi ivánscseka mejszeca
De sze mála szlána szkazsüvala;
Ali od devétoga notri do konca
De kralüvala letosnya toploucsa.
Jakobescsek sze zacsne z-velkov hicov,
Vecskrátnov grmlancov ino tocsov.
Gd mésnyeka vam pa li teliko mam govoriti,
Kaj sze v-nyem tocsa z-vihérom vecskrát zná preminiti.

Jeszén.

Ta prva polovica mihálscseka
De vam jáko vugodna i topla;
Ta drüga polovica bode hladna
Ino z-véksega tála nevugodna.
Ta prva polovica vszeszvécska
De navékse hladna i dezsgyévna.
Ta drüga gdate mlácsna i topla
I tak za sztarce boprejk vugodna,
Ali potom hladni i mrzli dnévi prido
I v-szredini andrejscseka mo meli zimo.

Zíma.

Zacsétek prozimca de zmrznyeni ino dezsgyevni,
Ali okouli deszétoga de sznejg zapádnyeni.
Vu koledni szvétki de zse sznejg skripo,
I v-lougi vnougi vért drejvje podéro.

Ta prva polovica szüszca de szüha i mrzla,
Ta drüga polovica pa mokra ino dezsgyévna.
Potom szvecsén nikelko lejpi dnévov pokázse,
Ali nakonci cejli határ sznejg zapádne.
Potom sze odpüszti i dezsgy bode sou,
Velke povoudni nasztánejo na tou.
Dokecs máli tráven pá sznejg prineszé,
Okouli dvajsztoga sze na toplo obrné.

Szejátev.

Zsita, psenice v-tom leti bode povouli,
Rano poszejani jecsmen tüdi obrodi na pouli;
Ali v-pejszecsnoj zemli v-zrászki zaosztáne,
I tak sze nas trüd z-zsnyim nikak nezájde.
Grah, repa, zelje, krumpiske po szrejdnyem obrodijo
Li tak, cši sze vu dnicsno zemlou poszadijo.

Víno.

Vino letosz po szrejdnyem zraszté,
Ali vszákomi porácsati szmem nyé;
Ár de ono jáko, jáko dobro.
Pijáni lüdi povszéd bode vnogo.

Vetrouvje, plohé i vihérje.

Vu vroucsem mejszeci mésnyeka,
Bode vnogo grmejnya, bliszkanya,
Vetrouvja, plohéo ino vihérov
Bou teliko kak britki csemérov.

Bojüvanye je zsítek i velika dúzsnoszt, i kí — bojdi szi on máli ali velki, vszáki na szvojem meszti — verno szpunyáva szvoje dúzsnoszti: onoga zsítek sze hitro na cvejtno polé premeni, gde nyemi zadovolnoszti blájzsena veszeljá rasztéjo. Csi eden vszáki pörgar domovíne szpunyáva tou, ka je domovíni szvojoj duzsen, ino sze z-plemenitim mecsom dela i postenyá za edno lepso prísesztnoszt bojüje: te de zaisztino krepka, zmozsna i blájzsena lübléna nasa vogrszka domovína!

Károlyi Antal.

Gda príde Bozse králesztvo?

Advenszko premislávanye nad Lükácsa 17-tim tálom, od 20-toga do 25-toga versusa.

Gda príde Bozse králesztvo? Tak szo pítali nigda lüdjé Goszpon Krisztusa, po zemli nasoj hodécsega, geto sze je on nyim z mozsnimi recsmí i z-odícsenim delom kak Bozsi Poszelnik szkázao. Jeli szi tí tiszti, koga mí zse dugo csákamo, nas Zvelicsitel i Odküpitel, kí eden nouvi cajt, edno Bozse králesztvo goriposztaviti má na etoj v-bougoj zemli? Tou je rázum etoga pítanya, stero je edno právo advenszko pítanye; ár je advenszki cajt csákanya cajt na prísesztje Goszpon Jezus Krisztusa. Kí tak píta, on dvouje szpozna: oprvim tou, ka je z-tim zdásnyim rédom dejl nej zadovolen, i obdrügim, kaj ednomi bougsemi cajti z-vüpanyem prouti gléda. Tou je bilou szpoznánye ti nájplemenitejsi lüdi od nigda mao, kak vu izraeli, tak vu poganszkvi. Proroci Jeruzsálema szo rávno tak, kak te szkrivnosztipune szibiliske knige zdávnyega Ríma proroküvali ednoga zmozsnoga kralá, edno dejte vu zhodnoj drzséli, ednoga csüdavrejdnoga vitéza Bozsega, kí te zláti cajt míra i cslovecsánszke szrecse naprejprineszé.

Priso je tak eden, kí je vszákdén predgao od Bozsega ali nebeszkoga králesztva i dönok je zvöna vsze pri zdávnyem osztalo. Ti rimszki csesztnici szo neszmileno notrigonili dácso, to vbougo lüsztvo je zdühávalo i placsüvalo. Rávnotak, kak predtem szo bilí neszrámní hüdodelnici, kí szo to nevolno lüsztvo sztiszkávali, drlí i nyega pravico celou zadüsili; bilí szo níki v-obilnoszti plavajoucsi bogátci i vnougi vu nevóuli zdühávajoucsi sziromáci; bilí szo nevolni koudiski, gobavci, sztrádavci

betezsníci i vmérajoucsi; gde je tak osztalo králesztvo Bozse? Kí sze je pri Pilátusi ali Herodesi z-kak tálom notri znao zmíti ali prilízati, té táksi je mogo na koj prídti, kí je pa z-verov k-Jezusi sztoupo, on je eden zavrzseni galileánec, eden nevolen ribicsár osztao, ka je predtem bio. „Gda príde tak králesztvo Bozse, mí nikaj nevzemo v-pamet od toga" tak szo krícsali ti nepotrplívi i nevervajoucsi, kí vsze z-rokami prijéti, z-ocsmí poglédnoti i v-pejnezi zracsúnati scséjo? Ono iszto pítanye sze zglasüje i v-nasem cájti z-vüszt i szrdcá lüdi.

Devetnájszet lejtsztotin je preteklo od tisztimao, kak sze je predga od králesztva Bozsega na galileánszkoj gouri razglászila, i escse sze vszigdár vsze pri zdávnyem vídi osztáti, ti zdásnyi predgarje míra szo rávnotak, kak tisztoga cajta te advenszki predgar Ivan krsztitel, lí glászi püsztíne, steri sze neposzlühnyeno zgübíjo — i kamakoli sze zglédnemo okouli nász povszéd vbouge, nevolne, roune, nezadovolne i zdühávajoucse robe grejhov nahájemo, jesztejo prinasz rávnotak, kak vu vszákom véksem szeli i várasi neszmileni lüdjé, ki sziromákam nescsejo pomágati i vtrta szrdcá, za ká niscse nepíta.

Gda príde králesztvo Bozse? Na tou pítanye Jezus etak odgovorí: „Králesztvo Bozse nepríde tak, kaj bi je z-ocsmí v-pamet vzéli, pa tüdi nedo erkli: gléj, tü ali tam je ono" — tou telko vcsiní: kaj je Krisztus nyé prineszti scséo i tüdi prineszo pa je esce déndenésnyi prineszé ednomi vszákomi, kí sze vunyem vüpa, tou je nej edno zvünejsnyi preóbrázenye nasi sztáv i primernoszt; tí osztánes tou, ka szi rávno zdaj vu zemelszkom zsítki tvojem, eden sziromák páver, eden nevolen tezsák, edna doszta trpécsa zsena ali kakoli drügo más bidti, ali králesztvo Bozse je — velí nadale Krisztus — znoutra vu vami, od znoutra ide vő cimpranye králesztvo Bozsega. Jezus napremeni tvojga sztálisa zsitka, tou je on tebé sziromáka nevcsíni za goszpouda i bogátca, ár ton tebi nebeszkoga blájzsensztva i zvelicsanya ne dá, ali od toga doszta vecs vcsiní, on ti szrdcé premení z-hüdoga na dobro. Csi tí nyemi, tomi milomi, poníznomi i Bougi podánomi szrdcé tvoje z-lübéznosztjov odprés, on ti vsze kincse králesztva Bozsega darüje: tí isztina sziromák osztánes, ali tomi bogátomi nebos vecs nevoschéni; tí rouni osztánes, ali nebos vecs morjüvao prouti Bougi; tí vu nevouli i trplejnyi osztánes, ali edno nouvo moucs obcsütis v-szebi k-odnásanyi krizsa tvojega; tí na szmrtnoj poszteli osztánes, ali szmrt te nede vecs sztrásila, ár bos veszélo csakao szkrádnyo vöro tvojo, v-steroj

te Odküpiteo tvoj z-etoga zemelszkoga zsitka k-szebi pozové vu nebésza. Vsze, vszo sze ti vu nouvoj szvetloszti szkázse; vszáka sztvár etogą szvejta, kakti: blágo, postenyé i veszeljé zgübí szvojo vabécso i bajilno moucs, edna sze ti neda vidla vecs, kak neogibno potrejben pogoj blájzsensztva tvojega, ár vídis nyi preidoucsnoszt, tí obcsűtis v-szrdci tvojem, kaj bos tálnik pri Bougi toga prelejpoga, toga csüdavrejdnoga blájzsensztva i mira nebeszkoga. Tou szo ti kincsi králesztva Bozsega, stere szi szprávlati más na etom szvejti, naj na ovom szvejti na veke blájzseni bodes.

Cci je zdaj zse tvoje zsivlejnye i csinejnye etakse, teda je Bozse králesztvo vu tebi i tí nepítas duzse nepotrplívo: Gda príde Bozse králesztvo? Ono je vu tebi i tí vunyem.

Na ono pítanye: „Jcli jeszte edno Bozse králesztvo na zemli?“ nas Goszpon Jezus etak odgovorí: Ja ono je tű — vu ʌami i med vami! te telovne ocsí nyé li malogda szpoznajo, ali ono je vu tihi, bogábojécsi, verni i vervajoucsi szrdcáj edna zmozsnoszt, edna bozsánszka moucs, stera to nájvékse doprineszé, to nájtezskejse zatrpí, zsítek na kocko posztávi i szmrti sze nesztrási.

Ono je bilou vu szrdcáj apostolov, mnntrníkov i vereposzelníkov (miszionárov), ono zsivé vu vszákom mouzsi, kí sze za isztino neszébicsno bojüje, vu vszákom maternom szrdci, stera sze za blájzsensztvo otrokov szvoji szkrbi i nyé vu bozsem sztráhi ravna, ono prebiva vu vszáknm detecsem szrdci, stero pobozsno Bogá moli; gde krsztsánszka dela lübéznoszti vu zsitek sztoupijo ino sze oszkrbüjejo, gde sze zvünejsnya i znotrejsnya miszia dela, tam sze je nyegova moucs vkornila i potom sze povszéd blagoszlovna szkazsüje i zvöna, ali szvojo lasztivno bivoszt, szvoj zsítek i dom ono znotra má, globoko notri vu szrdcáj ti právi vucsenikov i vucsenic Jezusa. Nas Zvelicsitel je szebé rad imenüvao za ednoga vracsitela; on je z-osztrim poglédom zagledno rane, na tejli cslovecsánsztva, ali nyegovo vrácsenye ne sztoji v-tom, kaj bi rane zvöna rezao i zsgao, nego krv scsé on ponouviti, krv szrdcá scsé on scsisztiti — potom sze rane szamé od szébe dolizpüsztijo.

Ali mi nemoremo praviti: „Gléj tű ali tam je králesztvo Bozse! Zakaj nej? Rávno záto, ár je znamejnye szpoznánya králesztva Bozsega na zemli nej edna zvönejzsnya náprava, nego edno znotrejsnye szkrivno i pobozsno zsivlejnye szrdcá.

Gdekoli edno szrdcé tiho vu lübézni gori k-szvojmi Zvelícsiteli, gdekoli sze edna düsa z-grejhov, práznoszti, szébícsnoszti i nevoule molécs goripozdigne k-ocsinszkomi szrdci te vekivecsne lübézni: tam je králesztvo Bozse nazoucsi. Da eti vnogokrát od szvéti szkrivnoszt gucsimo, od steri szamo Boug vu nebészaj i edna nevolna, zdühávajoucsa düsa na zemli kaj zná, záto nemoremo i neszmimo praviti: gléj tü ali tam, prinasz je králesztvo Bozse, ali tam pri ovi nej!

Vszi szküsi, naj sze szvejt od szvoji faling i zmenkany odszlobodi, szo od nigda mao zaman bili.

I kelkokolikrát lüdjé kricsijo: Gléj, eto je eden odszloboditel, eto je eden mesiás, té je priátel lüdi, on sziromáke od nyihovoga sztiszkávanya odszlobodi, telkokrát pride to britko vkanejnye.

I vszigdár znouvics je scselo to vbougo, trpécse i vnogokrát vkanyeno cslovecsánsztvo králesztvo Bozse na zemli viditi. Tou je Goszpon Krisztus naprej vido, záto etak ercsé: „Príde on cajt, kaj te zseleli viditi eden dén sziná cslovecsánszkoga, i nedte ga vidili.“ Tou proroküvanye szeje vnogokrát szpunilo! Ja tou szmo zseleli mí, kaj bi szamu eden dén ete szvejt viditi mogli, tak, kak ga je cslovecsánszki szín scséo; kak bi sze on zvöna obrázo, csi bi Bozse králesztvo znoutra zsepovszéd tü bilou.

Lüdjé nasega cajta szi vnogodoub premislávajo, kak de ete szvejt obrázseni za sztou lejt, gda do dvejjezero píszáli. Oni bi z-onoga szvejta prísesztjá eden dén radi vidili. Ali ka je eti radovednoszt, tou de eta gorécsa zselnoszt, vu szrdcáj pobozsni krsztsanov: Oh, dabi eden dén králesztva Bozsega zaresznícseno mogli viditi!

Pogledni edno jedíno lasznoszt toga míloga szrdcá jezusovoga, kakti nyegovo szmilenoszt i miszli szi, kaksi kejp szvejta bi sze mogo szkázati, csi bi vszejm lüdém tou obcsütejnye vu szrdci prebívalo. Te bi sztvoritelje dejl tübézni lehko delo meli, te bi nej bilou vecs koudivanya od hizse do hizse i ednoga prosníka bi nej prázno odposzlali, te bi eden vszáki rad darüvao sziromákam pouleg premoucsi i nej bi bilou vecs sztrádanya i szkrbi za zsívis nindri; ali miszli szi, kaj bi míralübézen Juzusa vu vszej lüdé prebívala, taki bi vszáka szvája, szrditoszt i krvpreleánye konec vzelou — ali miszli szi, kaj bi isztinelübézen Jezusa vu vszej szrdcáj kralüvati zácsala, vszáka rejcs lüdi bi te popolno csiszta bíla kak zlátó; vszáka lázs, vszáka szkazlivoszt i vszáko prilizávanye bi z-szvejta tálejhnolo, ja tou bi bio

eden táksi odícseni dén sziná cslovecsánszkoja, streroga vszi vucsenici nyegovi zselejo viditi; ali mí ga escse nebomo vidili, kak szoga vsze ete lejtsztotine od Krisztusa mao nej vidile.

Ale Bozse králesztve brez' dvojnoszti neosztáne vszigdár edno delo znotrejscsine i szkritoszti, te znotrejsnyi zsítek ednoga drejva kak i ednoga cslovecsánszkoga szrdcá sze vu lísztji, cvejtji i szádi vu recsáj i djányi zselej szkazsüvati, i csi de ednouk kralesztvo Bozse vu vszej lüdí krepko vkornyeno, teda i nouvo zvönejsnyo sztávo dugovány posztávi naprej, teda dén sziná cslovecsánszkoga príde kak blíszk nébe, steri to cejto nébo plamnécs preszvejti. Csi sze vsze düse lüdi od grejha odszlobodíja, teda i nászledi grejha z-toga vidoucsega szvejta tálejhnejo.

Tou je blájzseno advenszko vüpanye, vermo vu prísesztji sziná cslovecsánszkoga na zemli, escse i te, csi mí onoga nezadobímo. Ono prídti má polileg Jezusa szvetle rejcsi kak blíszk, tou je, náglo i nedovejdno.

Tou je bila Bozsa douba vszigdár. Náglo sze je zplamníla szvetloszt z-nébe ober bethlehemszkoga polá, gda sze je Jezus maroudo, náglo je szpadno Saul na zemlou pred Damaskus várasom od szvetloszti toga zvisenoga Krisztusa oszlepnyeni, i od toga hípa je on eden celou nácsisi mouzs pousztov; kak blíszk je vdrla eta advenszka rejcs vu szrdcé Augusztinusa: Hodimo posteno kak vudné — i z-toga napihnyenoga vucseníka je te velki cérkevni vucsitel pousztao szvetilo te pounocsne drzséle, kak eden blíszk je vdrlou eto pítánye pod kejpom toga z-trnyom koronüvanoga vu szrdcé toga mládoga grofa Zinzendorfa: „Tou szem jasz za tébe vcsíno — ka pa ti vcsinís za méne?“ i od té vöre mao je vsze nyegovo mislejnye i csinejnye edno nácsiso mero vzleou, tak kaj je on jezero 'üdém eden voj k-Krisztusi i eden szpejvec Jezusalübézni pousztao. I ka sze je pouleg toga zse vecskrát nad poszebnimi zgoudilo, kaj sze je nyihovomi znotrejsnyemi zsítki náglo dén szina cslovecsánszkoga prepocso — jeli sze tou nemore ednouk nad cajlim cslovecsáncztvom zgoditi, kaj sze nyemi szpoznanye náglo preszvejti: oh kak' dalecs sztojímo escse vu szrci od Krisztusa, prouti tomi, kaj sze hválimo z-nasov civilizáciov z-nasim obrázsüvanyem, z-nasov nájdbov i znanosztjov, kak hüdi krsztsanye szmo escse, kak szlaba je nasa vera, nase vüpanye, kak mrzle szo nase molitvi, kak szébicsna nasa lübézen — kak malo csinímo za Krisztusa, kak doszta za szébe? Goszpodne Ocsa nas, dopüszti, naj sze díka lüblénoga sziná tvojega vu vszej temni szrdcáj

preszvejti! I csi de sze tou, ka je dnesz gorécse zselejnye poszebni, kak eden zmozsen zserjávi szteber molitvi z-szrdca cejloga cslovecsánsztva goripozdígávalo, teda szo ti advenszki cajti szvetszke prigode minouli i edno zvöna ponovleno zemlou mo vidili i potom níscse nede vecs zdvojécsim szrdcom pitao: „Gda pride Bozse králesztvo?“ ár de eden vszáki vido, koj je ono prislo, kaj je vu nami i okouli nász povszéd i na veke osztáné!

Hízsno vrácsenye.

Kak sze má sztaviti krv, gda sze vrejzsemo ali vszecsémo, i kak sze dá táksa rana z-leka zavrácsiti?

Gdate sze cslovek tak zná nedovejdno vrezati ali vszejcsti, kaj szi to bijajoucso zsilo prerejzse ali preszejka Tou sze z-onoga dá szpoznati, kaj krv z-rane krepko vkumesz vdéra, kak z-bzekance voda. Vu táksem pripetjej na tom moremo bidti, da sze krv kak nájhitrej sztaviti more, ár ovak te neszrecsen vszo krv i tak tüdi zsitek zná zgübiti.

Vzemmo tak neodlásano edno csíszto bejlo capo, vugnimo jo trí-stirigübé vküp, denmo jo na rano i potom jo z-ednim roubcom naponi prejkzvézsmo, tak sze krv hitro sztávi. Páverszki lüdje segou májo z-pavocsinov krv sztávlati, po sterom sze krv z-lehka ocsemerí, da je pavocsina práhsnata, i te neszrecseu v-nevolo zná szpádnoti; záto z-pavocsinov nigdár neszmimo krvi sztávlati.

Tak ménse, kak vékse ali globse rane nájhitrej zavrácsiti známo, csi csíszto vato z-árnikor malo navlázsimo ino jo na rano zvézsemo. Kak vata na rani poszejne, vszigdár znouvics nikeliko káplic árnike na nyou püsztímo, brez toga, kaj bi jo z-rane dolivzéli i za nisteri dén rana celou zacejli. Ali na tou paziti moremo, da teliko árnike nepüsztímo na vato, kaj bi ona szkousz ete vu rano tekla, ár teda rana pecsti zácsa ino sze zlehka zvuzsgé i otecsé.

Árnika sze v-poteki dobí küpiti. Nyou bi vszáki hízsni goszpodár vszigdár k-rédi mogo metipri hizsi, da je ona pri oranyenoszti tejla to nájbougse vrásztvo.

Rane na zsivoti zsivíne.

Csi sze nase hízsne sztvaré z-kak tálom oranijo na zsivoti, té rane sze dugo nemorejó zavrácsiti, nego escse po vnougom nücanyi vrásztva vu prvejsoj sztávi oszjánejo. K-zavrácsenyi etaksi ran sze jáko porácsa te za poszvejt nücani petroleum, z-steroga vszákdén nekeliko káplic moremo na rano püsztiti ali zs-nyim rano namazati i tá sze hitro zavrácsi.

Prouti visám hízsni sztvaréo.

Visi hizsni sztvaréo najlezsej tak odprávimo, csi med deszét zslic tople vodé edno zslico petroleuma vlejémo i z-tem to visivo sztvár vecskrát szploj po zsivoti namázsemo; I sztenice sze z-lehka dájo predpraviti, csi sze one ouprave, vu steri sze zdrzsávajo recskrát z csiztim petroleumom dobro namázsejo.

Prouti krcsi zsaloudca (maternica).

V-szprotolejtji i jeszini, gda je hladno dezsdgyévno vrejmen, pa tüdi drügoga hipa, gda naime deca nezrejli szád jejo, sze gdate pobüdi eta hüda bolezen zsaloudca, pa tak náglo i z-táksov grizsov ino szükanyem, kaj sze te naszpádnyeni neszpametno szemta lücsa-mecse i na glász jávcse. — Táksega hipa moremo ren maribati (na renovom ribasi) ali ga na méhko szkúcsti ino ga vu edno capo povitoga betezsniki na zsaloudec djáti i on nyemi tou hüdo grizso taki vtisa.

Prouti difteritiszi.

Té hüdi beteg decé, steromi niksa vracsitelszka znanoszt nemore prouti pridti z-potecsnim vrásztvom, sze z-ednim hízsnim vrásztvom, tou je z-beolejnov csüdno dá zvrácsiti.

Vu ednoj vészi zalavármegyöva je pred nisterimi lejtmi okouli 40 otrokov vleglo v-tom betégi i vracsitelje szo ni ednoga nejmogli z-potecsnim vrásztvom od szmrti obrániti. V-onoj isztoj vészi je prebivao eden sziromák tkálec, koga dvá pojbicsa szta tüdi v-on beteg szpadnola, i da je on nyidva brezi pejnez z-vracsitelom nejmogo vrácsiti dati, eden rázumen mouzs je nyegovoj deci k-vrácsenyi difteritisza beolejno porácsao. On je tak vu edne vinszke küpice vodi telko beolejne razloupa kak eden ori z lopinyem, potom je na eden konec ednoga ténkoga leszéka telko vate zvézo kak eden lesnyek, i tou vato vu to beolenszko

vodou namákavsi je szvojma pojbicsoma vszáko vöro guté dobro vözéprao, i za dvá dni je on hüdi beteg, steri je v-onoj vészi telikor szrdc roditelov globoko orano, z-etak tálom od nyegovi pojbicsov szrecsno odrihnyeni bio. Máloj dece, stera száma od szébe escse nevej lamp goriodprejti, sze one tak morejo odprejti, kaj nyém edno málo leszeno záglazdó med zoube potisznemo, i potom guté vszáko vöro vözaperémo, kak zgoraj.

Té beteg sze tak dá szpoznati, kaj deca eden za drügim náglo obetezsájo, v-hici lezsijo i okouli gutouv nyim drouvne bejli ali zsute gobice kak proszéno zrnye nasztánejo, stere sze hitro povéksajo, lüknyice gutouv zaszédejo, tak, ka sze dejte nanaszlejdnye zaszápi, csi nyemi pomoucsi nenájdemo.

Kroup.

Eden drügi beteg gutouv je kroup, steri tüdi navékse málo deco naszpádne ino je rávno tak, kak difteritisz jáko nevaren. On sze po tom dá szpoznati, kaj dejte vecsér zdravo lézse doli i zaszpi, ali zeszna je globoki. toupi kasel zbüdi i szapa de nyemi od hipa do hipa tezskejsa, ár v-gutáj znoutra mrena nasztáne, od stere sze dejte za nisterni dén zaszápi, csi pomoucsi nedobi.

Tü rávnotak, kak pri difteritiszi, nájbole hízsno vrásztvo valá. Záto taki, kak sze ta zgoraj popiszana znamejnya betega szkázsejo, moremo tri zslice terpentinszkoga olija i tri zslice kátrána ali theera vu eden tanyer vlejáti, tou z-ednim leszékom premejsati i pri poszteli betezsnika na tla djáti i vuzsgáti. Da sze tou zgori, vu hizsi veliki din i szpár nasztáne, steri to zgoraj imenüvano mreno gutouv raztopi i betezsnika szapa de taki lezsejsa i té hüdi beteg za máli cajt tálehne. Vcsászi je tá prva dávka nej zadoszta, stero sze po tom dá szpoznati, kaj betezsníka tezska szapa nescse popüsztiti, táksega hipa moremo to drügo i trétjo dávko zezsgati, dokecs ta zsmetna szapa celou gorinehajnya. Obszebi sze razmi, kaj dvér i oblokouv neszmimo odprejti, gda tou vrásztvo pri poszteli betezsnika zsgémo, ár tak ono nika nede valalo. Kí pri hizsi nema toga dvoujega vrásztva, on nyidvi hitro z-poteke more prineszti dati, csi je szila za nyidvi.

Prouti brdajícam.

Brdajice sze nájhitrej tak odprávijo, csi sze z-krvjouv ocsiscsávanya ali z-onimi penami, stere sze zgorécsi drv vöcvréjo nisternokrát nemázsejo.

Ka mámo csiniti, gda sze razmrazimo ali prehladimo?

V-zimszkom cajti, gda trdi mraz kralüje, sze cslovik gdate nateliko zná razmraziti ali prehláditi, kaj sze escse vu poszteli med blazinami nemore nazájszegreti, po sterom lehko vu tezski beteg szpádnemo, csi tejlo pricájti szvoje zgüblene toploucse nazájnedobi. Prouti tomi je nájbougse vrásztvo, csi eden veliki piszker (lonec) vodé taki k-ognyi denemo, pa tüdi tri—stiri falate sztejnoga cigla vu ogen vrzsemo, i gda voda vu piszkri zse krepko zácsa vreti, teda jo vu eden skaf vlejémo, potom toga razmrazsenoga na eden sztolec vu szrakici i plateni lacsaj doliposzadimo, to vrejlo vodou nyemi z-skafom med nouge denemo ino ga z-ednov dvej-trigübé vküpdjánov ponyávov z-tolcom vrét notripovijemo ino pa od gláve mao doli do pét, da nyemi té vroucsi szpár vodé tejlo szkousz szegreje. Gda sze voda vu skáfi zse nekadi, teda eden zserjávi falat cigla vrzsemo v-nyou, potom za máli cajt eden drügi, trétji i strti falat, dokecs sze te prehládjeni dobro neszegreje. Nakonci ga z-ponyáve vöodvijemo i v-ednoj poszteli dobro notriodenemo. Etak vnogokrát tomi nájtezskejsemi betegi z-jehka prouti sztánemo ino ga zadisimo prvle kak bi sze v-nami vkorno.

Prouti bolezni gutouv.

Csi sze v-zimszkom cajti prehladimo ali mrzlo vodou pijémo, gutouvje nasz zácsajo boleti, pa vcsászi nateliko, kaj escse pozsérati nemoremo. Za tou nega bougsega vrásztva, kak csi szi vecsér pri dolilèganyi sinyek z-ednov vecs güb vküpdjánov, v-toplo vodou nemocsenov i malo vöodzsmíkanov capov notripovijemo i ober toga szühi roubec prejkzvézsemo. Csi tou dvá, tri vecsére zaendrügim naprejvzememo, bolezen gutouv hitro tálehne.

Zvuzsgánye plücs.

Zrok toga nevarnoga betega, steri szkoro najvecs lüdi od zsítka szprávi, je hitro premenyávanye zráka z-toploga na mrzlo naime v-szprotolejtjí i zimi, gda mrzeo szever píse.

Szpoznati sze dá zvuzsgánye plücs z-onoga, kaj betezsnika zaprva velki mraz zácsa trousziti z-drgetanyem, za sferim taki hica naszledüje; potom bodláji nasztánejo vu prszaj, steri sze pri odühávanyi i kaslányi pohüsajo. Betezsnik szi hitro i tezsko odüháva. Kaseo je zaprva szühi, potom betezsnik erjáve ali

krváve hrekle plüje vő; on nesztanoma zsija ino ga gláva boli, lica szo nyemi zserjáva, kak plemén i od dnéva do dnéva nyemi moucs szvaliváva.

Táksi betezsnik more predevszejn mlácsno hizso meti, tou je ona neszmi ni vroucsa ni mrzla bidti. On vu poszteli vszigdár odenyeni more lezsati, szvoje dugoványe v-hizsi szkoncsati. Csi kaj jeszti more, szamo lehko zsupo i szladko mlejko naj nüca, za pitvino pa mlácsno vodou, stera sze je v-hizsi szegrejla. Mrzla voda i vino je nej dopüscseno za pitvino.

Csi betezsnik velke bodláje má vu prszaj, edno briszacso moremo vecs güb vküpjáti, vu mrzlo vodon namocsiti, malo vöozsmikati i nyemi na prszi djáti; ali kak sze je tá na prszaj szegrajla, pá jo vu mrzlo vodou moremo namocséti i tak nadale. Tou tecsasz moremo delati, dokecs bodláji neprehejnyao, ali szamo pri mládi i krvni betezsnikaj, sztárim je mrzla voda na kvár. Pri tom kam mládim, kam sztárim betezsnikam moremo roké i nogé vu tople cape povijati, da té krv z-prsz v-nogé i roké vlecséjo, ár je v-tom betégi krv na vékse vu plücsaj vküpszpravleva i zvuzsgána. Ki-z-etak tálom szvojga betersníka verno oszkrbüje, tou nyemi vecs valá, hak kakste potecsno vrásztvo.

Oranyene gombice zsenszki ceckouv.

Gd mláde zsene oprvim porodijo i nadájao, vecskrát naprejpride, kaj sze nyim gombice ceckouv prejejo, stero nyIm prevelko bolezen zroküje, kelkokolikrát deteti cecek ponüdijo.

Prouti tomi nega bougsega vrásztva od árnike. V-eden máli glázsek vlejémo dvej-tri zslice vodé i edno ali dvej kapli árnike püsztimo med nyou i dobro vküp sztepémo. Z-tem vrásztvom po vszákom nadájanyi te oranyene gombice ceckouv namázsemo i pá vszáko pout pred nadájanyem je z-toplov ali mlácsnov vodouv dolizaperémo. Etak za máli cajt gombice zacejlijo i bolezen oni tálejhne.

Naj sze mláde i oprvim noszécse zsene od tákse boleznoszti obarjejo, dobro de nyim gombice ceckouv pred porodjejnyem kamcsi dvá mejszeca dugo z-mrzlov vodouv vszákdén ednoukali dvakrat zaprati. Mrzla voda to gingavo kouzso gombic krepso vcsini i tak sze ona pri nadájanyi zlehka neprejej.

Ka mámo csiniti, naj nam szvinyé neobetezsájo i neszpovesznejo?

Szvinszki betegi navékse z-onoga szhájajo, kaj one nedobijo vszigdár tákse jejsztvine, stera bi nyim krv csésztila. Etak v-letosnyem cajti vu nájvecs mesztaj, nedájo szvinyám mrzle vodé piti, nego mészto té kákse szkisznyene pomije, ne lejvajo med pomije jeszija, ni szoli nedenejo v-one, pa bi nyim tou vsze jáko potrejbno bilou k-csiscsenyi krvi. Nadale nenájdejo szvinyé v-leti, gda je vroucse povszéd kalisnice, stero je nyihomi zdrávji szkoro nájbole potrejbno.

Kí tak scsé, ka nyemi naj szvinyé zdrave bodo ino haszek prineszéjo, on nyim vsze more podeliti, ka one potrebüjeo.

Na etom meszti popisemo edno hízsno vrásztvo, stero bi vszáki szvinszki vért, ki zdrave szvinyé scsé meti, mogo vszáko leto dvakrat szvvjim szvinyam pojeszti dati. Tou vrásztvo sze etak dobi: vu konyszko szcalino denemo edno ali dvej prgiscsi zsita i gda sze ono v-nyej nadüje, teda scalino zs-nyega dolivlejémo ino je szvinyam natescse v-szládkom mlejki pojeszti dámo. Po tom do one jáko vömetale i z-etak tálom sze nyim krv scsiszti i one zdrave bodo. Tou vrásztvo nyim je nájbougse riszálscseka i jakobescseka mejszeca dati.

Ka mámo csiniti, naj breja krava vudné szkoti i nej v-nocsi?

Kí tou scsé, naj nyemi breja krava vudné szkoti i nej v-nocsi, on jo z-dojenyem za ütra more tániháti, tou je ona sze za ütra more obszlejdnyim podojiti, gda ji zse mlejko szfalilo.

Kak sze má tréslika z-hizsnim vrásztvom zvrácsiti?

Ete obcsinszki beteg, steri sze z-mrazom i drgetanyem zecsne i steriva potom hica i znoj noszledője, vszáki prouszti cslovek pozna. Nyega zrok je navékse nezdravo jelo i pilo.

Tréslika sze najlezsej z-hizsnim vrásztvom odriné. Da ona navekse od pokvarjenoga zsaloudca szhája, záto etaksi betezsnik predevszejm toplo vodou more piti namali zaendrügim i vu gut szi prszt tiszkati ali edno pero, dokecs vo nede metao. Po tum sze nyemi zsaloudec scsiszti i on za nisteri dén trésliko zgübi, csi szamo zafrigano zsupo jej i zsaloudca szi z-zsmetnov, trdov

jejsztzinov nenapsé. Poszebno szé more eden tréslicsen betezsnik zdrzsáváti od jejsztvine mlejka i mlejcsne hráne, ár mlejko trésliko goridrzsi i kepi.

Nadalivanye de v 1905-tom leti naszladüvalo.

Na etom meszti opominamo vsze postüvane cstitele nasega kalendára, kak vesznicskoga tonácsnika, naj szi onoga sounajo i na konci leta tádenejo, da do nyega dobre tanácse vszigdár pred ocsmí meli.

Beteg tuberkleo ali szüsenyé plűcs.

V-nasoj domovini vszáko leto okouli 70 jezér lüdi merjé v-etom opüsztsávajoucsem betegi. Ti betezsaszti broj je pa v-tom betégi véksi od poumilione. Lüdjé nescsejo vörvati, kaj je té beteg zgrablivi, ár lejta znájo pretecsti, dokecs sze té beteg na onom, koga sze je prijao, szkazsüvati zácsa. Szüsenyé plücs droubne zsíve sztvaricsice zroküjeo, stere z-hreklami beteznika pridejo na zemlou, tam poszehnejo ino sze z-práhom zemlé premejsavse vu zrák vkumesz idejo. Pri odühávanyi nam té práh na plücsa szejda gori, tou je vu plücsa pride i tam táksega betega, steroga bi v-pamet mogli vzéti, tecsasz nezroküje, dokecs on, koga sze je té beteg prijao, lehko jej i pri moucsi jeszte, ali kak nyemi moucs szfaliváva, jeszti nemore, hrbet ga boli, v-nócsi namali kaslá i znoj ga polejva, vsza tá szo znamejnya szüsenyá plücs. Záto ednoga vszákoga oumurno opominamo, naj po etaksi znamejnyaj necsáka tou, kaj de nyemi zse bougse, nego sze naj neodlásano k-ednomi razmetomi vracsiteli vrné. Csi betezsnik vracsitela tanácse zdrzsi i pouleg oni zsivé, nadale szvoje prebiváliscse zdravo vcsini, tak sze nyegov beteg zvrácsiti zná. Ali csi on szamo od vrásztva csáka pomoucs i pri tom nyegovo prebiváliscse nezdravo osztone i pouleg tanácsa vracsitela nezsivé, tak on za krátki cajt vmrejti zná. Temnic prebiválci ali robi szo predtejm navékse vu szüsenyej plücs zpoumrli, ali od steri mao temnice lüftajo, i z-robi vu szlobodnom z-ráki delati dájo, je broj oni betezsnikov dolivzéo.

V-zimi v-tom betégi vecs lüdi obetezsá, poszebno po vdúgoj zimi prouti szprotolejtji. V-leti i vjeszeni je zse doszta ménsi broj betezsnikov. Zsenszke szo bole gibke na té beteg, kak

moszki, ár szo one vecs vu hizsaj, rávnotak lüdjé vogrszke doline, kak ti nevolni drvárje zgornye krajine. Toga zrok je, kaj vért vogrszke doline cejlo zimou domá szedi, hizsa nyemi je vroucsa i nezdrava, i tak on méhki gráta. Te zgornyokrajinszki sziromák pá v-zimi v-leti vönej vu csisztom zráki dela, naj li zsiveti more. Viditi sze dá tak, kaj nasz szloboden, sziszti zrák i v-zimi bole obráni od szüsenyá plücs, kak csloveka hizsa. Méhka posztela i topla blazina je tüdi nej zdrava, ár csloveka v-nyej znoj polejva, on tak szlabejsi gracsüje i lezsej sze prehládi. Najzdravejsa je szlama i szoldacski pokrouvec. Ali szlamo vecskrát moremo ponouviti.

Vu ti csákajoucsi hizsaj sztaniscs i vu kocsüjaj zseleznice je tüdi jáko nevarno na tla plüvati, ár vnogo lüdi, kí plücsni beteg májo, szemtáhodi, kí niti nevejo, kaj szo betezsni. Csi táksega csloveka hrekle na podi poszehnejo i gda pomejcsejo, szpráhom sze premejsajo, v-tejli szlabi lüdjé, kí z-odühávanyem té práh v-szébe vlecséjo, sze szüsenyé plücs vnogokrát szklica.

Píszmo z-Amerike.

No János szouszed, szmem práviti, kaj me je denésnya predga nasega goszpon dühovnika jáko sztrsznola, tou je szvéta isztina, kaj szem ji dávno csüo tak lepou predgatí, escse szo me szkuzé pobile, táksa obcsütnoszt mi je szrcé obvzéla. Nasemi dühovniki nega pára ni na cejlom szvejti, — tak lejpa je nyihova govornoszt, — no nemam prav, János szouszed ? — I jasz tou právim odgovirí Stevan gazdi János szouszed, zaisztino morem vervati, kaj je szam szvéti Düh nadigno nasega dühovnika, kaj szo tak lepou gucsali od duzsnoszt nasi prouti domovini, od bozse bojazposzti i kaj szo z-táksim szvétim szrdom kárali one, kí vu tühinszke drzséle odhájajo li záto, naj nyim tom bougse bode, kí neverni posztánejo k-etoj zemli, gde szo rojeni, gde szo gorizhránvenyi, pa vam eta nasa drága zemla pascslívomi i delavnomi csloveki nyegov vszákdenésnyi krüh vövdelí.

— Vídim szouszed, kaj szkoro na pamet znáte denésnyo predgo, tak, dabi nasega dühovnika szamoga csüo, rávnotak szo gúcsali i oni vu cérkvi.

Etak szi zgucsávavsa ideta dvá rázumniva vérta vészi prouti souli, da po poudnésnyi molitvaj tál vzemeta v-onom lejpom vcsenyej, stero de vu souli drzsáno.

Gda szta táprisla, te je zse puna bíla soula z-veskimi lüdmí Te dober vucsitel, goszpon dühovnik i veski notárus, szo z-níkimi prednyejsimi lüdmi navküpe szta tou szkoncsali, kaj do veski lüdje po nedelaj zvecsarek vküpprihájali vu souli i tü do sze nyim vnouga hasznovita dela naprejdávala k-povcsenyej.

Na denésnyi zvecsarek je poszebno vnogo lüdi prislo vküp vu soulo, ár szo goszpon dühovnik pred poudnévom na predganci vöoznanili,, kaj do od kvárni nászledov v-Ameriko vandranya gucsali i tüdi edno píszmo prestéjo, stero szo od Kerekes Andrása doubili z-Amerike, kí v-szpoudnyem kráji vészi má szvojo hizso.

Tam szedíjo na klopáj poszlüsávci tiho szi zgucsávavsi, naprej ti sztarejsi, potom junáci, dekline i csákajo te prejdnye. Na ednouk tiho grátao lüdjé, odpréjo sze dveri i notrisztoupijo vu soulo goszpon dühovnik za nyimi tiva dvá vucsitela, notárus i nistero prémocsnejsi gazdov.

Poszlüsávci gorisztánejo i dosztojno sze poklonijo etim notripridoucsim, kí szo szi okouli ednoga dugoga sztola doliszposzeli.

Pred kálhami vu ednom kouti sze vküpszprávlajo kotrige popejvcov, kí szo vszi lejpi ednáki junáci i te mládi vucsitel edno lejpo peszem dájo zs-nyímí szpejvati.

Tá szvéta peszem sze z-tem zacsne i dokoncsa: **Goszpoud szkrb má na nász.**

No zdajzse goszpon dühovnik zácsajo gúcsati.

Z-pobozsnov pazlívosztjov poszlüsajo lüdjé toga dobrotivnoga dühovnika recsí.

Jeli bár — tak zacsnejo goszpon dühovnik szvoje naprejdávanye — doszta ji jeszte med vami táksi, moji lübléni, kí szo dugsi-kratsisi cajt dalecs bili od nase lübléne domovíne.

Eto szo taki moj sztári János prijátel, kí szo 70 lejt dugo noszili zsítka bremen na szvoji plécsaj, kak vnogo zemlé i tühinszki drzsél szo oni prehodili, gda szo katana bilí.

Opítajte ji szamo, ka szo obcsütili vu szrci szvojem, gda szo tü mogli niháti roditelszko hizso, gde sze je nyihova zibel zibala, gde szo ji gorizhránili i zravnali gda szo tü mogli niháti ono soulo, gde szo ji telko lejpoga i dobrogo návcsili, gda szo tü mogli niháti ono cérkev, v-steroj szo sze szpoznati i moliti návcsili nasega dobrotivnoga Ocso i Bogá? — Opitajte ji szamo, ka szo obcsütili vu szvojem szrci, gda szo na dúgi cajt szloboud vzéli od szvojega douma? Tezskoucsa je obvzéla teda nyihovo

szrcé, osztra bolezen je düsila nyihovo düso, ár nyim je esze bilou prirascseno szrce, düsa i cejli nyihov zsitek k-etomi blájzsenomi doumi nasemi.

I opitajte ji szamo, ka szo obcsütili vu szrci szvojem te, gda szo po dúgom cajti nazájprisli i znouvics zaglednoli te poznane vesznicske cérkvi törma bliscsési krizs, gda szo znouvics vidili to osztávleno polé, stero nyim na pamet dá pridti, stero nyim pred düso posztávi prijétne szpoumenke detinszki lejt nyihovi, — ka szo obcsitili vu szrci te, gda szo znouvics v-ono málo, z-szlámov pokrito hizsicsko sztoupili gda szo ji z-radosztjov obinoli i k-szrci sztisznoli löbléni nyihovi, rodbina i poznanci?

Velka radoszt, velko obcsütejnye blájzsensztva szejepobüdilo vu nyihovom i vszej oni szrci, kí szo dalecs bili od douma i znouvics szo po nazájprihájanyi etak mogli govoriti: **domá szem!**

Nega bolécsnejsega obcsütejnya, kak gorécse zselejnye domovíne gda csloveka szrcé prevecs zselej viditi te osztávleni dom, rodbino i szvoje dobre lüdi, pa nega vékse radoszti, csisztejsega, pravejsega obcsütejnya i blájzsensztva, kak nazájprídti na ono zemlou, na steroj szmo sze naroudili, — nega lepsega i szvetejsega obcsütejnya, kak gda cslovek na domovinszkoj zemlej z-tádányem viszí, stero sze lübézen domovíne imenüje.

Lübiti moremo eto zemlou, steroj, kak nász eden szpejvec vcsi, pára nenájdemo, csi cejli ete szejt prehodimo, lübiti moremo tou zemlou, stero szo nam nasi prednamci z-rozsjom szpravili i z-tezskím delom obdrzsali, lübiti moremo tou zemlou, na steroj sze je nasa zíbel zíbala, vu steroj nasi ocsákov, nasi lübléni blájzseni práh pocsíva, lübiti moremo vogrszke domovine szveto zemlou, stera nam podeli tou, — za ka vszákdén Bogá molimo, tou je nas vszákdenésnyi krüh, lübiti moremo tou zemlou, stera ednouk i nase kouszti vu szébe vzemo, lübiti moremo tou zemlou, zvöna stere — kak znáte, verjete i vadlüjete — na velkom szvejti etom meszta nemamo.

I dönok jesztejo, ki zatajijo domovinszko zemlou, jesztejo, ki vu tühinszki drzsélaj iscsejo blájzsentva skéri, neverno osztávijo szvoj dom, szvoja rodbinszka ognyisca, podbádavsi sze od oni zsél, kaj szi doszta pejnez szprávijo i tak szebé blájzsene vcsiníjo, szi vandrarszko palico vzemejo v-rouke, kaj hitro zakopajo szvoja vüpanya, objoucsejo szvojo neszpametnoszt i kak koudiske po szirmaskom i obzsalüvajoucs idejo nazáj na to osztávleno i zatajeno szvétó zemlou domovíne.

Poszlünte drági moji, ka je meni píszao z-Amerike Kerekes

András z-szpoudnyega kraja vészi, koga szo hüdi lüdjé na tou zapelali, kaj je szvoje málo vérsztvo tounye oudao i vsze v-pejneze djao, naj v-Ameriko odíde.

Kelko szem jasz nyemi gucsao, naj neosztávi szvoje vészi i neide vu negvüsno meszto, med tühe lüdi, vu nepoznani szvejt, vej ga eti tüdi pomore dober Boug, csigli nasz gdate priglédne nyegov szrd, záto neosztáne odnász ni miloscsa nyegova, ár í vdárec sorsa nám na dobro obrné te szkrbnoszécsi Boug.

— Eto je ono píszmo, poszlünte nyegov zdrzsétek: — — — — „Drági moj goszpon dühovnik, dobro zdrávje i vsze dobro nyim zselem, nadale nyim odpísem, kak britko szem pozsalüvao tou, kaj szem nej bougao goszpon dühovnika dobroga tanácsa. Ka szem pejneze neszo z-szebom na pout, oni szo sze mi dojsli, dokecs szem esze prisao vu te nouvi szvejt.

Na dúgom potüvanyi szem obetezso. Moja zsena i deca szo escse zdaj betezsaszti od dúge pouti mourja. Bozse csüdo je, kaj szmo nej prejsli na mourji, ár kak szi z-etaksimi poutniki, kak szem jasz, na mourji denejo, tou niti nemorem doliszpíszati, tak je nemilo i grozno. Pri mojem doumi szi nedenejo tak ni z-onim pszom, steri verta nema, kak szo szi na ládji djáli z-timi nevolnimi poutniki! Tou je escse moja szrecsa bíla, kaj me je, gda szmo na meszto prisli, eden tü bodoucsi poznanec notriporácsao v-nikso vougelnico za delavca. Li telko szem mogo zaszlüzsiti, z-steroga szmo oudna-doudna jáko tezsko mogli zsiveti. Ali eto pretezsko delo me je v-düsi i tejli vtrlo.

Pa je tüdi nej csüdo! Gda cejli dén pod zemlouv morem tezsko delo oprávlati, i csi sze touzsim, kaj mi tejlo neláda toga vözmoucsi tezskoga dela, teda me nalehci odpüsztijo, ár meszto méne príde sztou pa sztou lüdi, ki bi delo radi doubili. Tü szi lüdjé zlehka prebérajo med vnougimi delavci.

Kelikokrát szi míszlim na naso osztávleno vész, gda szi z-obráza dolizbrísem znoj i malo sztánem, naj szi odehnem, kelikokrát miszlim na tou, zakoj nemorem jasz zdaj domá bidti, tam vönej na pouli pod szlobodnov nébov bozsov, gde je i to nájtezskejse delo gotova radoszt prouti etomi pod zemlouv vu prevelki medinárnicaj oprávlenomi tezskomi deli.

Naj povejo drági moj goszpon dühovnik tim domá bedoucsim naj sze navcsijo z-mojga tezskoga sorsa, z-moje nevoule, da prestímajo szvoj dom, to grágo domovinszko zemlou, stera za telko dela, keliko ga jasz eti vszákdén pri szühom krühi tezsko

morem opraviti — z-obilnim blagoszlovom plácsa, i stero je osztaviti právi grejh, za steroga volo sze cslovek brítko pokastiga.

Li tou csákam, naj mi zsena malo ozdrávi i potom z-neobtrüdnim delom telko scsém escse priiszkati, z-terim pá domou moremo prídti. Nede meni tezsko domá nikse delo goszpon dühovnik, szamo tou proszim od mojga Bogá, naj mi koncsi tecsasz dopüsztí zsiveti, dokecs znouvics na domovinszko zemlou morem sztoupiti, v-etom tühinszkom szvejti je escse i vmrejti zsalosztnejse, kak gde szem rodjen i gde moji drági roditelov kouszti pocsívajo.

Kak szrecsen cslovek bi bio jasz zdaj, csi bi li táksi sors meo eti, kak pri doumi.

Boug ji blagoszlovi drági nas dober dühovnik, kaj szo vszigdár tak dobri bili za méne, naj nasz nezavrzseo vu nasoj velkoj nevouli, lehko nász escse pomore doder Boug nas i znouvics mo vidili vogrszko zemlou, stero szmo vnejmar osztavili.

Nej je za vogrszkoga csloveka ete zsítek eti, escse i te, csi bi mi dobro bilou, bi sze nej mogo privaditi tomi poszebnomi szvejti, steroga je i zrák nácsisi, nácsise je lehko i szunce, kak nase dráge vogrszke domovine."

K-tomi píszmi — tak velíjo goszpon dühovnik — kaj nemamo pridjáti. Ki postüje eto naso blájzseno zomlou, kí je pascslívi, trejzen, sparaven, kí szvoje dúzsnoszti prouti Bougi, domovíni i blízsnyim szvojim verno szpunyáva, nyegovo delo, nyegov zsitek blagoszlov Bozsi naszledüje, i kí veren osztáne k-zemli domovíne, on nájde tü pout blájzsensztva, stero je vu tühinszkom zaman iszkao.

Záto nepozábte nigdár drági moji, vszigdár pred ocsení mejte, vu szrcá szi zamerkajte i naszledüjte zapouved szvéte lübézni domovine, ono velko právdo: domovíni bojdi nevkleknyeno verník!

Po tom lejpon govorejnyi szo poszlüsávci sztojécs eto nájszvetejso peszem szpejvali: Blagosztovi Boug vogrina — potom je na goripozávanye goszpon dühovnika eden vszáki pouleg premoucsi Kerekes Andrása betezsnoj famíliji eden — dvá filejra darüvao. Z-ti vnougi filejrov szo náednouk koroune prisle vküp i goszpon dühovnik pa vucsitel i notárus szo k-tem vküppobránim pejnezom telko prilozsili, kaj szo Kerekesovi za eden mejszec domou mogli prídti.

Li telko morem escse k-vszejm etim pridjáti, kaj sze je od Kerekes Andrása delavnejsi i treznejsi cslovek nej najsao vu vészi od tisztimao, kak je sztári z-Amerike domouprisao.

Káksi manyák i piánec je bio predtem, táksi pascslívi i trejzen cslovek je pousztao zs-nyega zdaj. Ali Boug je tüdi blagoszlovo nyegovo delo, ár szi je to zdávnye málo vérsztvo nazáj szpravo, pa escse vecs mam praviti, on je po cájti eden prémocsnejsi gazda pousztao vu vészi.

I nadnyim sze je szpunilo, ka je eden vogrszki szpejvec govorio — nepozábmo tou nigdár: Na tom velkom szvejti nemas zvöna ete domovine meszta, csi te blagoszlávla ali kastiga rouka sorsa, tü zsiveti mrejti mores!

Palinka
ali
Radeckiovi huszárje.

Píszano po mlajsem dr. FELDMANN BÓDOGI.

Pri Radeckiovi huszáraj szta szlüzsila Pista i Jozsko. Vrliva vojnika szta bilá obadvá i za toga volo je nyima kapitán z-szrca rad dao szoboscsino na koledne szvétke.

Privszemtom, kaj sze je vrejmen na mrzlo preobrnolo i vecsér je tüdi blüzi bio, dönok szta sze peski na pout vzelá, naj kak nájprvle domou prideta. (Ár je povszéd dobro, ali domá je nájbougse.)

Tak szta racsúnala, kaj po potüvanye 6—7 vör zse vu határ szvoje vészi prideta. Ali komaj szta sztoupila na pout, mocsen szever sze je zdrao gori, steri je fücskajoucs vdilje pometao ceszto i nyima v-obráz vejao sznejg.

Zse je celou kmíca grátala, gda szta Pista i Josko k-Kendereskoj csárdi prisla. Vu bojüvanyi prouti vetri szta jáko obtrüdila; i mraz je nyidva szkousz i szkousz prehodo. Tou szta szkoncsala tak med szebom, kaj ta notri sla i ma'o szi pocsinéta, ár od csárde escse dobre trí vöre máta idti do douma.

Pista je vu csárdi dvá decija palinke szproszo, naj ga malo szegreje. Zaman ga je opominao Josko, naj nepijé palinke, naj bouga toga sztároga regementszkoga vracsitela, kí je nyima, gda szta odhajala, na szrcé polozsa, naj sze hábata palinke vu velkom mrázi. Ár palinka neszegrejva i tüdi nedá moucsi, nego bole szlabi i odnemága kotrige csloveka. Josko szi je tou dobro zamerkao i nej jo pio zsganice, nego szi je toplo mlejko szproszo,

za sterim je krüh i spek jo. Po pocsívanyi pou vöre szta sze pá na pout vzelá, ali Pista je, prvle kak bi vösou, escse eden deci zsganice szpio, naj sze bole szegreje i vecs moucsi dobi na to tezsko pout.

Escse szta nej dalecs bila, Josko je zse v-pamet vzéo, kaj Pista zaosztanyüje. Pista sze je tüdí touzso, kaj szo me nogé trüdne, szapa me pa krátka. Josko je nejpovrgao szvojga poutnoga tivárisa, pomalej je zácsao idti i vecskrát szi je zs-nyim doliszeo na kamene küpe pocsivat. Pa szta sze vu vnougom szedejnyi escse bole razmrazila. Ár sze je medtem te oszter szever na vihér preobrno i krepko je noszo sznejg. Gdate szta zse po do koulen szégnyenom szpísi mogla prejkbrozsdzsiti vu kmici.

Li edno vöro dalecs szta mogla bidti od szvoje vészi, gda je Pista nazvejszto, kaj je tak trüden, kaj ednoga sztopája nemore vecs vcsiniti. On szi je tüdi doleszeo na eden kameni küp na kráji pouti i nej je mogo vecs gorisztánoti, kakkoli ga je k-tomi nagovárjao Josko. Sznen szem pajdás nihái me malo szpati, potom bom dale sou z-tebom.

Josko sze je presztraso; vnogokrát je csüo zse, kaj vu szne zmrzne nájvecs lüdi. Gori je scéo zdranfati szvojga pajdása, ali zaman, zsganica je nateliko premogla i oszlabila nevolása, kaj je vu tom tezskom peskom potüvanyi celou odnemogo.

Josko szeje bojao, kaj obadvá veszneta vu sznejgi i mrazi. Doli je szleko szvoj dolman, notri je odeno zs-nyim szvojga szpajoucsega pajdása ino sze je z-evszov mocsjouv pascso vu vész. Gori je zlármao roditele Pisto, kí szo taki v-koula napregli konye. Neszli szo z-szebom toplo odejvko povouli. Ali kakstě szo sze pascsili, dönk szo keszno prisli, k-nyihovomi neszrecsnomi deteti. Sznejg je zse celou zakrio obtrdjeno i nezsívo tejlo onoga.

Navcsite sze z-toga, kaj negucsi isztine, kí tou právi, kaj palinka, vino i píva szegrejvajo i krepijo. Ona neszegrejvajo, nego szlabijo tvojo moucs, kvarijo tvoje zdrávje, vzemeo ti pamet i düsnovejszt i potom te zlehka vu nevolo i grejh pripelajo.

Ka je zu glászi v-Budapesti?

(Práva grigoda.)

Sészto leto je, kaj Csutak János pri bánfalviskom zemelszkom goszpoudi szlüzsi. Kak vözaszlüzseni vojnik je priso esze za parádiskoga kocsisa i nyagov goszpoud szo sze nigdár nej meli

odnyega touzsiti. Csutak János je rad meo konye, ali nej szamo záto, naj je goni-tira, kak vnougo hüdo drzsincse, nego je veliko szkrb meo na tou, naj sze tim nyemi na rouke dánim konyom koszminye lescsi. Leto je za letom minoulo i Balo Dénes, bántalvaski goszpoud szo zse niti nej pitali Jánosa: jeli osztánes na prísesztni cajt? Tak sze je vidilo, kaj té vrli i veren szluga prinyi obsztara.

Pa je bogme nej csüdo, csi szo goszpoud szvojim vüham nej scseli vervati, geto je Csutak János v-sésztom leti na szam Mihalev dén notri sztoupo vu nyihovo hizso i etak erkao.

Proszim ponizno plemenitoga goszpouda naj nebodo csemerni na méne.

Zakaj bi pa jasz bio na tébe csemeren? Vejm szem vszigdár zadovolen bio z-tebom.

Vejm pa záto naj nebodo csemerni plemenite goszpoud. Na nouvo leto vösztoupim z-szlüzsbe.

Ka gucsis ti?

János sze je malo zmouto i hitro je obracsao v-rouki szvoj pörgyaszti kolapos.

— Odidem z-vészi.

— Lehko szi bougse meszto najso?

— Nej szem najso, plemeniti goszpoud, ár szem ga escse niti nejiszkao. Dober Boug mi je zse zrendelüje. Vejm je velki te szvejt.

Prav más János, velki je te szvejt. Ali dönok. Ali dönok: kama scsés idti?

V-Pest bi meo volo idti, plemeniti Goszpond.

Goszpoud szo szi premislávali.

Vis, vis, — pravili, szo oni za edno malo, i tvojo glavou je nikák napuno z-gucsom. Znás szinek, jasz te nezadrzsávam. Isztina, kaj sze mi milis, ár szi vszigdár verno drzsincse bio, ali záto ti nebom pravo, osztani, ár bi tak miszlo, kaj ti nevouscsim dobra. Moja pamet mi isztina tou právi, kaj dokecs je komi dobro vu vészi, tecsasz naj neide vu negvüsno meszto. Ali vardejvaj, János.

Jánosa szo szkuzé pobile.

— Boug ji blagosztovi, plemeniti goszpoud, oni szo vszigdár dobri bilí za méne, i zdaj szo táksi. Ali sziromák cslovek szi vnogodoub premisláve, ka pa csibi etak ali tak bougse bilou. Vejm mi je tü zaisztino dobro bilou, pa szem szi tüdi edno dvejsztou hraniski pejnez prisparao; zse bi szi lehko edno málo

hizso dao pocimprati; csi bi sze mi po vouli najsla edna deklina, tüdi qí sze lehko ozseno; ali premiszlo szem szi, kaj escse cajt mam k-zsenitvi, tou leko te vcsinim, gda z-Pesta nazájpridem.

— Tepa v-Pest scsés idti, Pa bos i tam kocsis?

— Tou bi rad bio, ali táksi kocsis, kaj bi mi nejtrbelo konyév goniti.

— Lehko ti na elektriski kocsüj míszlis?

— Vgounili szo plemeniti goszpoud — na onoga.

— Pomágaj ti Boug János!

Do eti mao, nej duzse je trpelo zgucsávanye med goszpoudom i kocsisom. Dnévi szo hitro tekli zaendrügim, prislo je nouvo leto i Csutak János je dosztojno szloboud vzéo od goszpouda (pa escse od nyihovi konyév), gori szi je szeo na szopoutnik. Eden mesterszki detics kak nyegov poznanec ga je csakao v-Budapesti pri zseleznici, z-tem szi je János dopisüvao, té ga je vabo gori vu te veliki város. Ka je té vsze nej piszao Jánosi! Kaj szi on eti lehko prebéra vu ti nájbougsi mejsztaj. Lehko jeszte píszmonoszec, kondukter na elektriskoj zseleznici, hauszknekt, vratár i Boug zná ka escse vecs. V-peti-seszti lejti, szi teliko pejnez szprávi vküp, kaj de tam domá lehko tri páre jüncév drzsao. Ali gda szta na kvartéo toga mesterszkoga deticsa prisla, vu edno tak málo hizsicsko, kaj je komaj meszto mejla v-nyej edna posztela, tou je bilou to prvo pítanye Belák Jürija (tak sze je imenüvao te mesterszki detics):

— No János, prineszo szi pejneze z-szebom?

— Prineszo szem tak edno pétdeszét hraniski szrebra, — odgouvoro je János. Ove, ka szem ji meo, szem vödao vu vészi na interes.

— No, — erkao je Belák Jüri — pétdeszét hraniski szo tüdi pejmezi.

— Ne razmim, ka gucsís. I tej nescsem jasz zatrositi. Za eden tjeden, za dvá tjedna sze mi dönok nájde kákse dobro meszto. Vejm szi mi tí tou píszao.

— Kajbi sze nej najslo!

Belák Jüri je li táksi mesterszki detics bio, kaj je gda hodo delat, gda nej. Vszigdár sze je szvajüvao z-mestrami szvojimi, i zdaj je rávno brezi dela bio. Nej záto, kak dabi nej najso dela, nego je spekulejrao — na Jánosa. Vejmon zse prineszé pejneze, zakaj bi jasz tecsasz delao, dokecs do Jánosovi pejnezi trpeli?

Da je ravno vecsér bio, nyidva szta vu krcsmo sla vecsérjat. Belák Juri je zrendelüvao jejsztvino i pítvino, ali geto je plácsatí

trbelo, te sze je vözkázalo, kaj je on domá pozábo pejnezno mosnyou. Niksa falinga je nej, János je meo pejneze, plácsao je on. Tánoucsi szta prisla na kvarteo, tam sze je pa tou vöszkázalo, kaj szo Belák Jüriva pejnezno mosnyou vkradnoli. Escse sze je Jüri joukao, kaj szo me szkuzé kapale z-oucsi. Te dober i vrli János ga je pomilüvao ino me dészét hraniski poszoudo.

No escse doszejmao je nej miszlo hüdo Csutak János, z-szvojim postenim szrcom je tou vervao, kaj je vszáki cslovek posteni, kakon.

Ali kak szo dnévi tekli zaendrügim on je vszigdár zsalosztnejsi gracsüvao. Na kraji varaskoga lozsícsa, gde ti elektriski kocsüji sztanyüjeo i nikeliko minout pocsívao ti kondukterje, ztejmi je on gúcsati zácsao i pitao je, kak bi i on mogo notri pridti za voditala kocsüja.

— Moj prijátel — veli te eden — esze nemores notriprídti, ár je eti teliko lüdi, keliko sze ji potrebüje. I pestinszki lüdi sze vnogo ponüja.

— Tou je mení nej tak piszao Belák Jüri.

— On potepas?

— Jeli ga pa oni poznajo?

Poznamo ga, kak lagoje pejneze. Dela sze ogible, ino bi szamo vszigdár rad lumpao.

— Ka szte vi bilí domá?

— Parádiski kocsics.

— Jeli szte lagoje meszto meli?

— Dekaj, Blájzseni dober cslovek szo tiszti goszpoud. Posteno mi je vöhodila plácsa, jejsztvina i pitvina.

— Bogme szte nouri cslovek ví! Idte domou, ne szkvarjüjte eti zráka.

Hej, drági Boug moj! Sziromák Csutak János sze je vu velikoj zsaloszti malo nej z-pét obrno. Ali escse je nej zgübo celou vüpanya. No pa je escse nika pejnez meo, csi gli ji oudnadoudna menye bilou.

Gori je poiszkao to drzsinoszprávlajoucse násztavo.

— Ka scséte bidti? pitali szo ga.

Kakoli, Hauszknekt, vratar ali drügo, gde mi dobro plácso dájo.

Eden tjeden szo ga i eti za norca meli, vütro! dnesz escse nega meszta, ali vütro bode.

Belák Jüri je pa nanyem víszi ino me pomága trositi one

nistere hraniske stere je escse vu mosnyi sztiszkávao. V-trétjem tjédni je té presto i rávno je 9 hraniski meo z-pétdeszeti.

Teda je János etak erkáo Jürivi;

Pajdás, doli mi deni moje pejneze. Jasz idem domou.

— Tvoje pejneze? Kapa kvarteo? Kapa vnougi trüd? Keliko szem hodo z-tebom!

— Ja vejm szi pa hodo v-krcsmo. Vszigdár szem jasz plácsao, ka szi pojo i zápio.

— Tepa tí tak stímas, kaj je tou zadoszta?

Vecs je nej trbelo Jánosi. Zdaj je zse previdо, z-kim má delo.

— No Jüri, ti szi eden zbozsnyák, tou zse vidim. Zdaj zse znám, zakaj szi me goriscsalo v-Pest. Duzse tí nebos meo za norca. Jaj, goszpodne Bozse, mojvi dvej okej vözgorite od szramote? Kak szem znao jasz povrzsti mojga dobroga vérta. Ali ka mi valá dale gucsati?

Te plemeniti goszpoud szo nej scseli vörvati szvojim ocsam. Na konci január mejszeca edno gojdno oni vöidejo vu stalo i koga vídijo tam? János kefa konye.

— Dobro ütro nyim zselem, plemeniti goszpoud!

— Boug dáj, János. Ka pa ti szi nazájpriso?

— Nazáj, plemeniti goszpoud. Jeli me nazáj vzemejo? Kak vidim, nemajo parádiskoga kocsisa.

— Tak je, nemam ga János, erkli szo te plemeniti goszpoud.

— Nej szem nájao drügoga, ár szem znao, kaj ti hitro domou prides! No, ka je za glászi v-Budapesti?

János je doli po nouszi glédao. Nej je dao odgovora, tak dabi niti nej csüjo, ka szo ga Goszpoud pítali; z-prevelikov vrejlosztjov je dale kefao konye.

Eden dvogovor.

Nej je vszigdár eden dvogovor velke znamenitoszti i tüdi to pred nami bodoucse govorejnye dvej máli vértov na orszacskoj ceszti jeli za grüntne vérte znamenito, ali za té je jáko znamenito. Gléjmo taki, kak szta szi odszpodi zgucsávala od vértivanya nasiva priátela János i Mihál.

János: Dober dén vam Boug dáj, boter Mihál!

Mihál: Boug dáj, kama, kama?

János: Vu váras idem.

Mihál: I ka bodete tam, csi je szlobodno znati?

János: Nej je niksa szkrivnoszt: naprávleni gnoj scsém küpiti, ár je szejátev zse tü.

Mihál: Naprávleni gnoj? Boter, boter! Vi celeu dolizavértivate z-vasim nourim ponávlanyem, jeli pa ví nevejte pri nigdasnyem osztáti ino sze na Bogá zaniháti?

János: Jasz sze vam rad na Bogá zanihám, ali gléjte, escse vam prílicsna rejcs tou právi: „Pomágaj szi szam, i Boug de ti tüdi pomágao". Jasz szem ednouk z-naprávlenim gnojom vardejvao i zdaj ga vecs nemorem povrzsti, ár je te naprávleni gnoj blagoszlov za vszákoga vérta.

Mihál: Ali ka vam pa dönk té naprávleni gnoj zná valati?

János: Boter, nemiszlite szi, kaj bi té naprávleni gnoj nej haszka meo, nede vsze dugo, kaj te ga i ví nücali! Vidite, premínoucso jeszén szem jasz 200 kil **tomassalacske mele** i 100 kil **40 percentove kaliszoli** po plügi zemlé táposzejao i podorao, pa mi je nej zsao bilou, ár szem 400 kil psenice vecs nazsenyao po plügi, kak moji szouszedje, i szlamé je tüdi doszta vecs bilou. Nadale szem po moji trávnikaj **kainit** poszipao i zdaj sze mi szrcé radüje, csi poglédnem rázlocsek szená prouti prvejsemi pouvi.

Mihál: Dobro je boter! Jasz bom tou ednouk probo, ali znáte, jasz od toga niksega vüpanya nemam, i csi potom nede hasznilo, tak de me zsena pszüvala za volo vödávanya pejnez.

János: Vödávanya szo nej tak velka, i haszek nemore vöosztáti. Glavno delo je, da sze tí nedás znoriti i **právi** naprávleni gnoj küpis. Tak mores tí na példo pri **tomassalacskoj meli** na tou glédati, naj eden vszáki zsakeo zaolouvleni i z-etov znaménkov bránenya „Stern" previdjeni bode, te falinga nemore bidti, ár je tou te právi. Kí sze nescse znoriti dati, on sze naj k-**Kalmár Vilmosi v-Budapest, VI. Teréz-körut 3.** vrné, kí je razposílavec te tomassalacske fabrike. Té goszpoud ednomi vszákomi tak na csiszto raztolmacsijo gnojenyé z-naprávlenim gnojom, kaj tou edno dejte lehko razmi.

Mihál: Vu iméni Bozsem tak jasz tüdi vardenem té naprávleni gnoj! Escse dnesz bom tomi goszpoudi v-Budapest piszao. Z-Bougom boter!

János: Z-Bougom do pávidejnya' Jasz vam tou zselejm, naj gnojenyé z-tim naprávlenim gnojom vám rávno telko haszka prineszé, kak meni.

Ka je ta pokojna

pripovedávala.

(Postampanye prepovejdano.) Edno isztinszko popiszanye z-zsítka. Po Lindhof Jozsefi vu Beocini.

„Zdaj nam pripovedávaj!"

„Zdaj nam nemeknes!"

„Dnesz bos ti nám mogo pripovedávati, ka ti je ednouk ta pokojna povejdala." Tak je kricsalo to velko tiváristvo, stero je v-nedelo pri Stern krcsmári szedelo, ednomi sztáromi i jáko postenomi mouzsi. On je mogo popüsztiti, gda je na Maricsiko miszlo, kou szo pred ednim tjédnom pokopali. On zdaj pripovedávati má, ka me je Maricsika pred vnogo lejtmi povejdala, zdaj tak etak zacsne:

„Marizsika i nyéni mouzs szta sziromáka bilá. On je zsájfar bio, ona je pa cejli dén pri dühovniki vu nájblizsányoj vészi delala. Farof je eden trnác meo, szkousz steroga szo szouszedje vu szili vecskrát hodili, naj nyim po dúgoj pouti nej trbej idti. Tou je Maricsiki nej vszigdár povouli bilou, ár je bete zsaszta bila.

Maricsika szi je dolipokleknola pred kovácsa, roké je küsnola ino med szkuzami . . .

Eden dén, da je Maricsika rávno z-poszoudov delo mejla na trnáci farofa, je kovács, kak veter szkousz trnáca bejzsao, vu szili vecs falatov poszoude potro i dale je hitro brez toga, kaj bi odpüscsejnye proszo. Tou je Maricsiki jáko prouti bilou.

Ona je kovácsa odürjávala, koga szo rávno záto vu vészi vszi lüdjé zavelko meli, ár je on vnogo betezsnikam z-nikov vodouv zsitek obráno. Maricsika je domá edno málo csér mejla, ká je skrofolászta bila i na sinyeki odpreta mozole mejla i z-ednov recsjouv tak vküpodisla, kaj je escse v-devétom leti sztaroszti szvoje nej mogla hoditi; ta mála je rane mejla na nogaj, ocsi szo ji vszigdár zavrejte i zakeljene bilé, gláva puna grint i obráz pun vözmetenya. Maricsika je tüdi z-niksov vodouv i balzsvmom, od steri je vu kalendáraj i novinaj cstejla, szvojo málo mázala, ali tou je nyej nika nej valalo. Maricsika je záto odürjávala kovácsa, ár je ona tüdi nej vörvala toj vodi, stero je on vszigdár hválo.

Ona je kovácsa za szlepára (svindlera) drzsála, záto je zdaj escse bole csemerna bila na kovácsa, ki ji je escse kvár vcsino, preklinya i simfa kovácsa ino je vcsemerej dveri trnáca dolizaklenola.

„Zdaj naj nigdar vecs nepride! szkricsala je ona." On je zse zagvüsno pá sou lüdém tou bojdikaj vrásztvo hváliti! Nyej i nyénoj máloj je niksa voda nej valála, stero je ona z-rázlocsni mejszt pristelati dála. ona je niksemi vrásztvi nej vervala, stera szo vu novinaj ino kalendárajporácsanabilá.

„Ja, csi de tou duzse tak, te szvejt nemore dugo gorisztáti!"

Za edno dobro vöro je kovács pá priso, Maricsika je glédala, kak on pred timi zaklenyenemi dveraj sztáne.

„Püszte me szkousz, moja zsenszka! Cslovek nigdár nevej, gda koga nücati more."

Ja, vász bi mogo sto nücati! Lehko vase vodé! Tou jasz brezi vász poznam, tou vodou szem jasz zse z-vecs potejk pristelala i nigdár je nej valála!

„No — no lübléna moja zsenszka, Elza-vodé nika ne simfajte, Boug zná, ka szte vi pristelali — — —! Neszrdte sze, kaj szem vam jasz predtem kvár vcsino, jasz szem sze pascsiti mogo!"

„No! erkla je Maricsika — vi bi pomalej tüdi lehko sli!"

„Dájte hválo Bogi — veli kovács, kaj vam je prvle nej na pamet prislo, mené zadrzsávati, ár bi zdaj edno dejte mrtvo bilou, i zrok nyegove szmrti bi vi bili."

Maricsika píta „ka sze je zgoudilo za Bozso volo?"

(Nadalivanye je na ovom kraji.)

„Tam prejk vu vészi pouleg cérkvi je edna deklicska neszrecsno obhodila."

„Tam prejk? Tam jasz prebívam i edna deklicska? edna deklicska, pravili szte vi? Vejm je pa tou nej moja Trezika? Oh Boug moj, Boug moj! Oh proszim vasz lüblém moj goszpoud, pripovídávajte mi li hitro!"

„Tam szo sze deca zmejnyali i náglo je edna deklicska vu edno kad szpádnola, stera je puna bila vrejle csiszte zsájfe, stero je zsájfar pred hizso posztavo hladit. Szouszedje szo lármo csüli, na stero szo tábejzsali ino szo tou vbougo deklicsko vöpotégnoli, stera je blejda bila i nej sze je gibala.

„Oh Boug, oh Boug! tak je ta mála mrtva!" kricsala je Maricsika presztráseno, „ta mála, tou je gvüsno moja Trezika, eden zsájfar, pravli szte vi? Vejm je tou moj mouzs! Oh Boug! Oh Boug! Szamo mi pripovedávajte hitro, jávkala je Maricsika.

„Nej szo znali, kak sze má ta mála obrániti, ár je vracsitel pét vör dalecs odnet prebivao. Na szrecso je tam bio sztrázsamester, koga zsena bi pred vüzmom vu krcsnoj i zsaloudcsnoj bolezni szkoro vmrla i ká je po **Fellerovoj Elza-fluidi** ozdrávila, stero szem ji jasz dao. Sztrázsamester je taki k-meni poszlao po **Fellerovo Elza-fluid** i záto szem sze mogo nateliko pascsiti, i csi bi jasz **Fellerovo Elza-fluid** za nistero minouto kesznej prineszo, ta mála bi zdaj pri angelaj bila vu nebészaj. Zdaj mam vüpanye, kaj vase dejte ozdrávi i vi sze ovarite, kaj sze one vodé i balzsamje, stere vi simfate i stere szo vasoj máloj deklicski nej valale, neszmijo premeniti z-**Fellerovov Elza-fluidov,** stero szem jasz vasoj Treziki dao i vas mouzs taki pristelajo znouvics od apoteka Fellera z-Stubice Nr. 120. (Zágráb megye) 1 tucat Elza vodé za 5 koroun I vasa mála deklicska od vszej boleznoszti odszlobodi. Zdaj pa moja zsenszka idte domou k-vasemi deteti, da ono vaso pomoucs potrebüje."

Maricsika szi je doli poklóknola pred kovácsom, roké me je küsnola ino me med szkuzami zahválila nyegovo dobrouto i potom je domou sla.

Po peti dnévi szo te obezsgáne rane nyénoga deteta zacejlile i po stiraj tjedni szo tüdi nyéne skrofule, vözmetanya i protin zacejlile i gda je te zsájfar potom znouvics 2 tucata Elza-fluid za 8 koroun 60 filejrov i szledi pá 4 tucate te práve Fellerove Elza-fluid za 16 koroun od **apotekara E. V. Feller z-Stubice** Nr. 120. (Zágráb megye) prlstelao. je ta mála Trezika i nyéno boleznoszt ocsi zgübila po nücanyi Elza vodé. Maricsika je potom tüdi szám nücala **Fellerovo Elza-fluid** ino sze je od nyénoga *szrcsnoga betega* i od *boleznoszti gláve* odszlobodila.

Maricsika, stera sze je predtem z-vszej etaksi vodéo spotárila je potom vszákomi Fellerovo Elza-vodou porácsala, kak to nájbougse vrásztvo za vsze betege ino je vszákomi povejdala, kaj sze **práva Elza-fluid** szamo pri **apotekari E. V. Feller z-Stubica** (Zágráb megye) more pristelati i kaj té apotekar postnino szam plácsa i opomina, naj sze eden vszáki varje, da drüge vodé neküpi, kak *Fellerovo,* ár je nye tá valála. Vszi lüdjé vu vészi Fellerovo Elza-fluida pristelajo ino je vszejm valála prouti *protint i trganyi vu kotrigaj, prouti zadrevenyej rouk i noug, prou'i bodlájam vö na rébra, prouti boleznoszti prszi, sinyeka i ledevjéo, prouti betegi gutouv, prouti boleznoszti gláve, vüh i ocsi, prouti zsajdam, prouti nocsnomi svicanyi, prouti hici i trésliki, prouti malokrvi i szlaboszti.* Pa szo lüdjé tüdi Fellerovo **Elza-kruglice** z-Elza-fluidov navküpe pristelali ino sze od *zsaloudeni betegov, od prejávlenya ali szlaboga kühanya i gorécsnice zsaloudca, od zagatitvi csrvá i kisziloga gvririganya, od gétrni i glisztni betegov, od trganya decé (frász), od vömetanya, od blejdoszti, od neszpanyá i od vnogi drügi betegov* odszloubodili.

Vidite moji lüdjé, tou je meni ta pokojna Maricsika száma pripovedávala i trpetala je geto je právila, ka je ona szkoro száma bila vmorica szvojega deteta i kaj je szamo „Fellerovo Elza-fluid" nyej nyéno Treziko odszlobodila."

Fáter Jozsef szo múcsali, ár nyim je zse gú od vnougoga gúcsanya szühi grátao, oni szo nikeliko káplic edne zsúte tekocsíne vu edno zslico vodé püsztili, tou dolipouzsrli, i etak erkli, lüsztvi té glázsek kázavsi: „Ka szem jasz zdaj notrivzéo, tou je hiresna Fellerova Elza-fluid", stero jasz vszigdár z-szebom noszim, od steri máo je i meni tá Elza-fluid gutouv beteg zvrácsila.

Tou je bilou Fáter Józsefa pripovedávanye, mí szmo vszi z-krcsmé odísli, i ki je betezsen bio, on szi je Fellerovo Elza-fluid pristelao, od stere szem jasz potom vnogo csteo vu novinaj i vszejm lüdém ali poszebno primeni domá je Fellerova Elza-fluid za vsze betege doszta valála. Preminoucso zimou szo lüdjé betezsni bili po prehládjenoszti i csi je cslovek v-nedelo vu cérkvi Bogá molo, teda szo lüdjé nateliko *kaslali* ino sze szeküvali, kaj je nej mogo tiho moliti, pri tom ji escse vnogo *vu náseszt, vu influenco,* v-zvuzsgányo i vu tezsko odühávanye szpadnolo i Fellerova Elza-fluid je vszejm lüdém prouti vszákomi betegi valála. Escse zaosztányene betege, steri szo po prehládjenyi nasztanoli vu

(Nadalivanye je na ovom kraji)

szkouszvlejki lüfta, kak *szlaboszt pogléda* Fellerova Elza-fluid hitro i gvüsno zvrácsi. *Zvuzsgánye*, sen, mozolje, *zamuknyenoszt, zaszlinenye, vüsztni betegi i lagoja szapa z-vüszt*, grizsa i vnogo drügi betegov po na nücanyi te práve Fellerove Elza-fluid tálehnolo, tak tüdi *tréslika, oumajnca, znoj, pozéblenoszt, szrbejnye kouzse i szráp*. Lüdjé vszákdén pisejo Feller apotekari v-Stubico ino me hválo dávajo za nyegovo vrásztvo. Nej szamo betezsni, nego i zdravi lüdjé pristelávajo szebi **„Fellerovo"** Elza-fluid, da ona za pokrepüvanye csütnic, za pranyé gláve prouti zlüszkam, prouti dolikápanyi vlászi jáko valá. Ki szi Fellerovo Elza-fluid pristela, on meni vszigdár zahválen bou, kaj jasz tou csüdno hízsno vrásztvo tak toplo porácsam, szamo sze naj eden vszáki hába od hamicsne vecsféle etaksi vodé (kakti Gold-Else-fluid, Luisa-fluid i t. v.) stere nika nevalájo, záto szi ono ednáko z-Stubice naj pristela i szvoje piszmo etak more átreszivati: **Eugen V. Feller** apotekari, **v-Stubici** Nr. 120. (Zágráb-vármegyőv.) Nájbole sze tak lehko ába od hamicsne vodé, csi vszáki ednáko od gorinájdenca vu Stubici pristela.

Ta práva **„Fellerova Elza-fluid"**

(Fell. lepoudisécsa tráva-esszencia-fluid z-etov znaménkov „Elza" imenüvana) more na vszákom návodi nücanya i na vszákom glazsi meti edno tákso známénko bránenya, kak je eti doli-obrázseno z-tem iménom „Elza" i podpiszom „Feller". Neszmimo sze z-tim glihni iménom, kakti Gold-Elze-fluid, Luiza-fluid i t. v. zepelati dati, ár je szamo „Fellerova" Elza-fluid ta práva. Na vöposztávlanyaj v-*Párisi, Berlini, Londoni, Rimi* i *Nizzi* je *Fellerova Elza-fluid z-tov zlátov medáliov* oblounenya pohváljena, pa je tüdi to szrebrno medálio toga spanyolszkoga erdécsega krízsa réda dobila. Tou vodou szi li *z-povzétjem poste* ali pa *z-naprejnotriposzlányem pejnez* pristelajmo.

12	glazsov	ali	6	dupliski	glazsov	kosta	5	kor.	--	fillerov.
24	„	„	12	„	„	„	8	„	60	„
36	„	„	18	„	„	„	12	„	40	„
48	„	„	24	„	„	„	16	„	—	„
60	„	„	30	„	„	„	20	„	—	„

Z-návodom nücanya, postnínov i ladov navküpe.

Nadale sze porácsajo, Fellerove RABARBAR „Elza-pilule". Tou je to nájbougse, nájfalejse, po jezerogübáj vözprobano **csisztilo,** hitro i gvüsno hvalá pri nájvecs betegaj zsaloudca. Eden zavitek (6 skatül) z-návodom nücanya navküpa kosta 4 koroune z-postninov navküpe.

Vszáki híp, gda **znouvics** pristelamo eden tucat glazsov **„Elza-fluid"**, eden glazs **ksenki** dobimo. — Hábajmo sze od hamicsne vodé! — Li **„Fellerova" Elza-fluid** je práva! — Csi bi sze edno piszmo zgübilo, poslimo to drügo poroucsno (ajánlva).

Kaj szam jasz zs-nyihovov Elza-fluid jáko zadovolen, tou szvedocsijo moja pristelanya.

Jasz bom nyihovo Elza-fluid vszigdár k-rédi meo. —

Maurer F.
prakticsen vracsitel vu Fieberbrunn-i.
(Tirolszko.)

Ki právo **Fellerovo Elza-fluid** i Fellerove csisztilne Elza-kruglice scsé dobiti, on naj eta z-piszmom pristela i razmeto goriszpise ete átresz:

Eugen V. Feller

apotekari
dvorni liferant nyih. casz. i král. velicsánsztva, bourbon-szkoga Filip hercega,

v Stubici, Nr. 120.
(Zágráb-megye.)

Proszim ji, naj vu vszej novinaj na znánye dájo, kaj je nyihova Fellerova Elza-fluid edno predobro vrásztvo, stero je meni i mojim poznancom na veliki haszek bilou, denem na priliko: proteti protini vu prsztáj, prouti beleznosztom gláve i hrbta prouti szlaboszti i prouti szlabomi poglédi. Jasz nyihovo Elza-fluid, vszákomi csloveki rad porácsam ino szem nyim za tou vrásztvo jáko zahválen.

Geramb barounica,
Buzias 18. julius 1903.

Vérsztvicsno na znányedávanye.

Od gnojenyá. Vu vérsztvi vnogokrát prihájajo naprej tozsbé, kaj ono malo dohodkov prineszé, pa gazdi szamí doszta znájo vcsiniti za tou, naj szvoje vérsztvo pobog sávajo. Glavno delo je zemlé pobogsávanye, ali znati more vrszáki vért, kakda má delati, gnojiti zemlou. Nájvecs gazdov szi naj bougsi pouv dobijo prousztno brez toga, kaj bi drüge, kí k-tomi razmijo, opitali, narejeno gnojilo dájo pripelati i tak stímajo, kaj je zdaj zse vsze vcsinyeno, pa je gnojenyé nej tak prouszto delo, ár csi na példo z-zémle fali zdrzsétek vápna, tak jo zaman pognojíjo z-táksim narejenim gnojilom, stero foszfor zdrzsáva v-szebí, csi pa zemla foszfor zselej, teda ji zaman dájo drügedoubi gnoj, ár csi je sto lacsen te zaman pijé, tak je tou i pri gnojenyi, eti tak nakrátci pokázsemo, kak sze vsze tou má doprinásati.

Najprlve raztolmacsiti scsémo, kak sze má stalni gnoj szprávlati, ár csi vért rédno szprávla stalni gnoj, teda nyemi tejm menye narejenoga gnojila trbej küpiti. Vu stalnom gnoji vözréda vnogo táksi tálov jeszte, steri szo zemli na haszek. Med tejmi je náj vecs vrejden **Nitrogen,** steri je poszebno nazoucsi vu gnojsnici, ali té nitrogen sze vözréda hitro razkadi stero i z-toga v-pamet vzememo, kaj vu stali pre mocsna szaga nasztáne. Ali kak sze on razkadi i na zrák obrné, tak vérsztvo te nájbogsi tál stalnoga gnojá te nitrogén naveke zgübi í meszto nyega more vért naprevleno gnojilo küpiti.

Dr. Wolff profeszor je vözracsúnao, kaj pri ednom véksem govedi etaksi zgübicsek v-ednom léti 30 koroun vcsini, stero vu cejlom vérsztvi országa sztou milionov zadene. Ali tou sze, csi razmimo gnoj szprávlati z véksega tála obarje, tou je razkadjenyé nitrogena sze zadrzsati zná.

Tou pa z-ti naszledüvajoucsi sztoji:

To trse zpráznenye (drékovje) zsivíne sze od toga méhkoga more razloucseno drzsati, tou sze záto godé, ár sze toga trsega szpráznenya nitrogen nerazkadi tak naleci. Szkrb moremo metina tou, naj gnoj prílicsno meszto i gnojsnica zslejb má, po sterom sze od gnojá vöcedi.

To dobro meszto gnojá more od szunca bránycno bidti, ár tráhi szunca gnoj jáko vöposzüsijo, oni táli, steri nitrogen zdrzsávajo v-szebi, sze hitro razvézsejo tou je zgorijo i nitrogen sze po toploucsi nájhitrej razkadi. Veter i vlejk zráka tüdi hitro vöposzüsi gnoj i razkedjenyé hitrogena nagrejpomága, tak sze gnoj i prouti onim more brániti.

Naj dezsgya voda pod gnoj netecsé, meszto gnojá sze more z-nis'i'.v sztejnov okoulivzéti, ár dezsgy one tále gnojá, steri sze razvézati dájo, tázaperé. Gnojá meszto sze 50—80 centimétrov more pozdignoti, i vodé neszmi szkousz püsztiti, da ta odszpodi vküpszprávlena gnojsnica vu

zemlou neodide, nego odszpodi po vouszkom zslebej vu jamo gnojsnice tecsé notri.

Privszem tom sze nitrogéna eden znameniti tál raszkadi, stero sze li z-gipszom, szuperfoszfátom i kainitom more zasztaviti.

Med timi imenüvanimi gnojilami nájvecs valá ono gnojilo, stero vnogo zsveplene kiszilíne má, v-tom je pa gipsz nágbogatejsi. 100 kil gipsza 45 kil zsveplene kizsilíne zdrzsáva v-szebi, szuperfoszfát pa 20 kil zsvéplene kisziline i okouli 15 kil foszforne kisziline, navküpe tak 35 kil kisziline, kainit szamo 20 kil zsveplene kiszilíne.

Nega tak dvojnoszti v-tom, kaj sze gipsz kak vézajoucsa i nitrogen kak zadrzsávajoucsa sztvár ober ovi dvej má polozsiti, zvön toga je gipsz tüdi nájtonyejsi. Vu stali sze szamo gipsz more nücati, ár je on govenszkim pazslam i konyszkim koupitam neskodliv, dokecs kainit i szuperfoszfát one vöprejej, po sterom sze pazsli i koupita zvuzsgati znájo. Za toga zroka volo tivi dvej poszlejdnyivi gnojili vu stali neszmimo tápotoriti, nego li vönej po gnoji. Gipsz dvoujo prednyouszt má nad ovima, ár szküsenye potrdjáva, kaj on govenszkim pazslam neskoudi, nego bole betege pazslouv i goubcov zadrzsáva. Vu konyszki stalaj szküsenye tou kázse, kaj oucsni betegi doszta porejcoma prihájao naprej tam, gde gipsz nücajo, kak tam, gde gipsza nenücajo, ár te razkadécsi nitrogen i priszpodobne zrákadoubi sztváré lüft stale nateliko kvarijo, kaj ocsi odnyega szkuzijo i one sztvare, stere sze nesztanoma vu etaksem lüfti zdrzsávajo, zlehka zvuzsgánye oucsi dobijo. Li po nücanyi gipsza de csiszti zrák stalé.

Zevszej eti prévidimo, kaj te vért, ki dobro i tounyo sztvár za poprávlanye gnojá scsé meti, gipsz naj ober vszega za májbougsega prestima.

Kak i kelko gipsza moremo nücati? Eden vszáki gazda pouleg toga, kelko zsivine má vecs ali menye gipsza naj drzsi vu ednoj pokritoj poszoudi. Z-toga eden ménsi tál lehko vu stali v-ednoj ladi ali becski drzsimo, z-sterim taki, kak je gnoj z-stalé vözmetani, pod ali szrtél pod márhov i odzaja márhov kak dalecs je on moker ednáko na ténci posziplemo, potom vecsér gnoj z-násztelov navküpe escse malo z-gipszom potorimo. Na edno velko govedo vszákdén okouli edne kile gipsza pride.

Da szmo gnoj na nyega meszto vözmetali ali znoszili i ednáko razprésztrli pa doli szklacsili, te sze tüdi malo gipsza, tak pou kile na vszáko govedo more ponyem táposzipati. Vu ednom málom vérsztvi, gde számo 2 govedi jeszteti, vszákdén 3 kile pipsza potrebüjemo, v-ednom leti tak 10 meterni centouv. Za 100 kil gipsza z-foringov i sztroskom navküpe 3 koroune racsúnavsi okouli 30 koroun sztroska pride. Ali kak szmo zgoraj vidili Dr. Wolff ednoga leta nitrogenov zgübicsek po faláti goveda brezi nücanya gipsza na 30 koroun saca, te bi tou za dvöma govedoma 60 koroun zgübécska vcsinilo, ali tou z-nücanyem gipsza z-30-mi korounami opádne, z-drügov recsjouv csi 30 koroun vödámo, 60 koroun zgübicska mentüjemo. Vu tom zgoraj imenüvavom vérsztvi z-dvöma govedoma bi tak 10 centouv gipsza navküpe 90 koroun vrejdnoga nitrogena zavézalo doli.

Ponleg toga je gvüsno, kaj vu stali i na meszti gnojá z-nücanyem gipsza vnogo nitrogena prispara te vért, stero bi ovak z-küpivalom drágoga narejenoga gnojila mogo namesztüvati. Vszáki trejzen gazda tak prevdi,

kaj bi jáko zablodjeno delo bilou za drage pejneze táksó sztvár küpüvati, stero szi szam z-prousztim i tounyim delom lehko mentűje.

Po vardejvanyi je na példo vu táksoj zemli, stero szo z-gipszanim gnojom pognoujili, 1443 kil vecs krrmpisov zraszlo, kak vu rávno tak velkom falati, steroga szo tüdi z-telikim ovaksim gnojom povozili. Csi za 100 kil krumpisov szamo 3 koroune racsúnamo, i te okouli 43 koroun dobimo za 1443 kil krumpisov, pa toga ponücanoga gipsza cejna szamo 10 koroun kosta.

Ali naj tou eden vszáki previdi, z-málim sztroskom lehko edno probo vcsinimo, csi eden tál stalnoga gnojá kak je zgoraj popiszano zgipszamo, te drügi tál pa tak nihámo kak doszehmao i vidili bomo te rázlocsek, kaj zemla v-onom táli, gde je zgipszani gnoj, z-kelikim bougsi pouv da. Z-nistero kilov gipsza tou lehko probamo. Vu monosterszkom járási sze gipsz za gnoj vu trzstvi **Sábor i Polláka** dobi küpiti, gde gazdi i ***kazilo nücanya*** dobijo.

Ka sze gnojenyá z-uasim tomássalakom i szuperfoszfátom prisztája, to nájvekse je, ka znati scsémo tou, kaj csi gazdi etakse naprávleno gnojilo küpijo, te naj neglédajo tou, steró je tonyejse, nego v-sterom jeszte vecs **vu vodi raztopécse** foszforne kisziline. Ár zamen küpi sto tounye narejeno gnojilo, ár de z-telikájsim lagojejsi i nyegov pouv. Trzsec tüdi neküpi toga naprávlenoga gnojila po centaj, nego pouleg foszfornoga zdrzsétka. Záto vért naj nepita tou pri trzsci, kelko kosta eden cent tomassalaka, nego ka kosta eden odsztotnyek foszforne kisziline. Ár csi eden cent foszforne kisziline na példo 50 filejrov kosta, teda 16 odsztotnyekov tomassalak 16 krát 50 filejrov ali 8 kóroun kosta, csi pa trzsec 15 odsztotnyekov tomassalak dá, te on z-50-mi filejri kosta menye, kak te 16 odsztotnyekov. Pa tou doszta gazdov nevej i csi z-deszetimi ali dvajszetimi filejrmi pri ednom trzsci tonyej dobi to marejeno gnojilo, kak pri tom grügom trzsci, tak to falejse küpi, i nepita, kelko odsztotnyekovo je tou blágo. Záto je potrejbno znati, kaj to 20-to odsztotnyekovo gnojilo dvakrat telko valá kak to 10-to odsztotnyekovo. Nájbougse csi sze vértje k-onim trzscom vrnejo, na ké sze zavüpati moremo, gde sze oni peuleg düsne vejszti vöobszlüzsávajo. Kak tákse nájbola szmejmo porácsati **monosterszkoga Sábor i Polláka trsztvo**, gde sze te právi cseszki tomassalak vu onoj isztoj kaksoszti, kak onoga to vérsztvicsno tiváristvo razposila i za ono iszto cejno sze gdaknli dobíti more pri

Sábor i Polláki
V-Monostri.

Tak je nejpotrejbno vértom vküpsztánoti naj navküpe eden cejli vagon salaka zrendelűjajo pri vérsztvics nom tiváriství, ár ga i tam nedobijo falej, i tou je to lagoje v-tom, kaj csi pride vagon, tak csi cajt má gazda ali nej, csi má pejneze ali ji nema, more na álomás idti salak odnet vkrajzvoziti i vöplácsati, dokecs, csi tomássalak pri **Sábor Pollák** firmi zrendelűjeo, tak onoga gdakoli lehko ,odpelajo, gda rávno cajt májo.

Drügedoubi narejena gnojila kak na példo **szuperfoszfát, trávnicsno gnojilo** sze tüdi za ono izto cejno dobijo pri **Sábor i Pollák** firmi, csi szamo za eden zsakeo kupíjo kakdabi odkudkoli eden cejli vagon dáli pripelati.

Vszáki küpec dobi pri SÁBOR I POLLÁK firmi edne knige ksenki, vu steri za vérte kazila jesztejo na tou gledoucs, kak morejo gazdi v-zimi-v-leti vértivati, kak szi morejo z-márhov djáti i nyou vrácsiti. Kazilo dájo te imenüvane knige i od toga, kak má vért orati, v-ográczi i okóuli hizse szvoje delo oprávlati.

Oni vérti, ki szvoje potrejbcsine pri **Sábor i Polláki** scséjo küpiti, nájcsednej vcsinijo, csi na ednoj odpisznoj kárti odpiseje toj firmi, kaj kelko tomassalaka ali szuperfoszfata i. t. v. zrendelüjejo, téda te dotikani szmej racsúnati na tou, kaj i gdakoli pride po to narejeno gnojilo, ono vszigdár dobi.

Escse itak ednouk opomenémo te postüvane gazde na tou, kaj pri narejenom gnojili vszigdár tou moremo glédati pri cejni, kelko je foszforne kisziline vunyem. Csi na példo sto falej porácsa tomassalak, kak kakda ga vérsztvicsno tiváristvo ali **Sábor i Pollák** firma razposila, **teda zagvüsno i menye foszforno kisziline** jeszte vu tom tonyejsem blági; pa je tomassalaka i szuperfoszfáta szamo on tál dober, steroga zemla v-szébe gorivzeme.

Csi edna vész medszebno zrendelüje pri Sábor i Pollák firmi narejeno gnojilo, te je onoga cejne nej muszaj taki doliplácsati, nego sze lehko za 3 mejcsece ali k-nouvomi leti vöplácsa breztoga, kaj bi interes trbelo plácsati.

Opominanye! Oni gazdi, ki szvoje zrendelüvanye nájkesznej do 15-ga márciusá mejszeca **k-Sábor i Pollák** firmi notriposlejo, to narejeno gnojilo priseszno jeszén z-10-mi filejrmi falej dobijo po zsaklej.

ANEKDÓTE.

Vu sztiszkávanyi.

Krcsmár: Ali plácsate, ka szte pojeli i szpili, ali vász jasz távölücsim.

Potepas: Teda szi jasz dönok to szlejdnye odeberém.

Zgrüntana radovednoszt.

Eden potepas sze szrécsa z-ednim goszpoudom na ednoj od vészi dalecs lezsécsoj postíji ino szi veszélo szfücskáva.

Potepas: Naj mi porazmejo plemeniti Goszpoud, kak keszno more bidti zse?

Goszpoud (gda je zláto vöro szvojo vöpotégno z-zsépa): Pét mimout ober pou oszem.

Potepas: Oh, tou jasz z-lehka pozábim, (medtem on z-prá-

vov rokouv edno krepko vejko zdignovsi gori) — naj mi jo bole sze dájo, kaj bom jo z-szebom neszo.

Goszpoud (to protécso nevarnoszt szpoznavsi): Proszim, z-szrdcá rad vam jo tádam — li tou mi povejte, gda bi sze mogo jasz pá z-vami vküpnájdti?

Razmiti sze dá.

Notárus: Oni tou právijo, kaj je betezsník neobránjeno zgübleni. Pa ga dönok rezati scséjo?

Vracsitel: Za volo 200 koroun, tou sze dönok z lehka dá razmiti.

Zracsunajoucs.

Vucsitel: Szmilüjte sze vszigdár nad sziromáki, i szvéto piszmo tou vcsí: Dobra dela obilen interes príneszéjo.

Pista: Kelko interesa, goszpon Vucsitel?

Nepremísleno gúcsati.

Eden meszár je vu szvojoj mesznici edno velko gledalo na sztejno napelo gori.

Nyegov szouszed: Zakaj szte tak velko gledalo polozsili vu vaso mesznico — tak sze vidi, kejm sztarejsi bodete, tejm bole sze vöbikszate?

Meszár: Ví jáko bloudite, eto gledalo je szakacsicam sze posztávleno, ké meszto toga, kaj bi na váge glédale, vu gledalo glédajo.

Pred zdávanyom.

Dühovnik mladozsenci: Ví tak oblübite pred Bougom i vszejmi szvétci, kaj vase zsené, z-kouv te sze zdaj zdávali, nigdár nepovrzsete, kaj te vszigdár pri nyej sztáli i nyéno zselejnye vszigdár szpunyávali.

Mladozsenec ali zsenin: To jasz nemorem vcsiniti, goszpon dühovnik, ár szem jasz piszmonoszec i cejli dén morem po vészi okoulidrkati! Vecsér, gda domou prídem, lehko má ona od méne, ka scsé.

Eden gvüsen vgon.

Hofman: Gléj prijátel, jasz szem zse pétkrát zloucsne loze küpo i nigdár szem nej doubo nazáj ni tou, ka szem notriposztavo.

Sparas: Jasz szem nigdár nej küpo zloucsni lozov, pa szem dönok 1000 koroun doubo.

Hofman: Nemogoucse!

Sparas: Jasz szem od 5 lejt mao cejno lozov vu sparavno kaszo dejvao i zdaj szem jo vövzéo. Doubo szem z-interesom i interesa interesom navküpe okouli 1000 koroun, tou je eden gvüsen vgon bio.

Dober kseft.

Ocsa: Gléj Rebeka, jasz nikak nemorem znati, zakaj ti nescses Dávida zsena bidti? Vej je pa on eden dober trzsec.

Rebeka: Ali csi ga pa nelübim.

Ocsa: Tou nika nedene, vej on tebé tüdi nelübi, ali vejs, tou je eden dober kseft i on te nescse püsztiti?

Szrcsen odgovor.

Váraski kapitán: Ví szte zse pá tü? Povejte mi dönok, zakaj szte ví na szvejti?

Potepas: Záto, naj goszpon kapitán vu nyihovoj csészti kákse delo dobíjo.

Csüdno pitanye.

Vucsitel: Moja deca, bajdite vu cejlom vasem zsítki dobri i bogábojécsi lüdjé, ár ti hüdi na ovom szvejti vu pekeo prídejo, gde de joukanye i zobno skrípanye.

Solszka deklicska: Goszpon vucsitel, moja sztára mama szo ni ednoga zobá nej meli, gda szo vmrli, z-kim do pa oni tam skrípali?

Thierry A. apotekara balzsam i centifolisko mazalo i t. v. Za volo haszka nasi postüvani cstitelov opomínamo nyé z-tem poszebno na eto oznanüvanye i na vsza vunyem imenüvana dobra vrásztva. Tivi dvej zgoraj imenuvani vrásztvi nigdár nezgübijo moucsi, nego kejm duzse sztojijo, tejm bole valájo. Pa nyima tüdi neskoudi ni mraz, ni hica, záto nyidvi vszáki cajt lehko nücamo. Nyidvi szkoro vszigdár pomoucs prineszéti, koncsi dokecs vracsitel pride, obszebi sze razmi, kaj nigdar neszmimo drűgi etaksi prehváljeni vrásztvo meszto etoga vardejvati, za stere szamo pejneze brezi haszka távrzsemo. Gde sze tevi vrásztvi vu právoszti nedobite, zrendelüvajmo nyidvi od Thierry A. apotekara vu Pregradi Rohitsch-szlatina.

Naprávleni gnoj. Sto té gnoj potrebüje, on sze naj k-Kalmár Vilmosi, Budabest, VI. Teréz-körüt 3. vrné, gde sze vu szaksom cajti i na vszáko pitanye razmeto odgovor dá.

Neogibno potrejbna hizsna vrásztva szó pri vszej nászledaj hüdoga kühanya zsaloudca Pserhoferove krvcsisztécse pirule, stere pri nájvecs betegaj hitro i gvüsno valájo. Escse ti nájhiresnejsi vracsitelje porácsájo té pirule pri hüdom kühanyi zsaloudca, pri zsaloudcsni betegaj, prí zlátanici, gda sze ona zasztávi, pri koliki, pri nekrvnoszti i blejdnici, pri zlátoj zsili i. t. v. Pri naprej notriposzlányi pejneze Pserhofer apotekar Becs, Singerstrasse Nr. 47. posle 1 zavitek z-6-mi skatülami (vu ednoj skatüli jeszte 15 pirul) za 1 frt. 25 kr. 2 zavitka za 2 frt. 30 kr. brez postnine.

Velki vdárec je na ednoga vszákoga gledoucs, csi sze nyegvomi betegi nemore to právo vrásztvo naidti. Záto Eugen V. Feller apotekari nemoremo zadoszta hváliti, kaj szo oni szvojo Elza-fluid povszéd razsürili, stera je edno neogibno potrejbno hizsno vrásztvo, stero je zse vnogo lüdém zsitek obránilo. Fellerova Elza-fluid je na vöposztávlanyaj v-Rimi, Nizzi, Párisi, Berlini, Londoni za dobro szpoznana i nájblizse je zgotávlenec szrebrno medálijo toga spániskoga erdécsega krízsa réda doubo. Fellerova Elza-fluid sze dobi (12 glázskov ali 6 dupliski glazsov za 5 koroun brez postnine) pri zgotávlavci Eugen V. Feller apotekari v-Stubiei Nr. 120. (Horvacsko).

Eden lacsen pojbics. Te poznani Münchenszki Profeszor Kaulbach Hermán, kí je po cejla szvejti hirecsen po szvoji národni detecsi kejpaj, pá prineszé vu nasem toj Kathrájner firmi v-Becsi zgotovlenom prilogi kejpov eden kabinetní tál lübéznivi künsztlerovi sálnoszt. Sto bi nej rad pri tom lüblénom pojbicsi edno pa drügo csinio? Mati je zse na poule odisla delat ino je toj máloj Roziki zapovedala, naj szkrb má na tiva dvá pojbicsa i nyima zájtrik szküha. Tak ji je z-onoga paklina, steri te prijaznivi kejp Knájpa má naszebi, to potrejbno dávko te lescsécse malckávo vövtálala. Rozika je znála, csi szta tiva pojbicsa gorioblecseniva, kaj ta i taki kávo proszila i kaj poiméni te kuszti Vásztl, kí szvoj tál nepotrplivo csáka, vszigdár kak te mlájsi nájprvle more jeszti dobiti. Kakso radoszt máta tiva pojbicsa, csi je káva kühana i vu te véksi piszkrics doliprecejena! Vásztl, kí szvojo porcio z nepotrplívosztjov csáka, zse z-zslicov vu rouki tam szedi pri sztoli, ino sze med tejm z-tov disécsov szagov káve otávla, dokecs sze Pepi nad tov apetitnov fárbov káve csüdűje. Kak te kuszti Vásztl kousta kávo, etak ercsé vuszebi: „Tou je Kathrájnerova káva!“ Na stero Pepi z-Rozikov vréd potrdi: „Ja, tak técsna je edna nej!“

Gvüsno i hitro pomoucs dá ta z-nougi náraszov naprávlena i vugodno disécsa Fellerova Elza-fluid. Edna proba je za doszta k-tomi, kaj ona pri kasli, gláve- i zoubboleznoszti, pri prehládjenyi, bodlájaj, rejzanyi i trganyi, pri boleznoszti oucsi, pri szrbejnyi kouzse, pri betegaj vűszt, sinyeka i tak dale, jáko dobro hvalá. Hábajmo sze od nepráve Elza-fluid, ár je szamo Fellerova Elza-fluid ta práva. Jezero i jezero je nyihovo zdrávje z-pomocsjouv Fellerove Elza-fluid nazájdobilo escse i pri táksi betegaj, gde szo drüga vrásztva nika nej valála. 12 glázskov ali 6 dupliski glázskov brez posztnine posle za 5 koroun Eugen V. Feller apotekar v-Stubici Nr. 120. (Horvacsko).

Glászi z-obcsinsztva. Edno ocsiveszno medicinsko na znányedánye od vrejdnoszti i valánya toga krvcsisztécsega teja, steri je pouleg vracsitelszkoga predpisza szprávleni po Wilhelm Ferenc apotekari vu Neunkirchi (szpodnya Austria). Té tej sze jáko porácsa prouti tim zgoraj imenüvanim betegam, i tejm bole da vnogokrát nikse drügo vrásztvo nescse valati. Kak sto edno Salico toga teja szpijé, taki nyemi vroucse gracsüje i znoj ga zácsa polejvati, po kom sze tejlo od beteg zroküvajoucsi tálov rejsi i zdrávje znouvics na meszto sztoupi. Goszpon Wilhelm szo szi po etom krvcsisztécsem teji, steroga szo vu trzstvo pűsztili, pri tom rounom lüdsztvi velko hválo szpravili, záto sze té tej jáko porácsa. Dr. Raudnitz.

Na cejlom szvejti nenájdemo ni vu lepoti ni bogásztvi nature táksega meszta, kak je székelova zemla. Gde sté naso palico vu zemlou bodnemo, povszéd sze edna vracsilna vretina prepoucsi. Nyéni bregouv je rázlocsno drágo medino, mramor, vougelje zdrzsávajo v-szebi, nyéni logouvje szo z-vracsilnimi travinami osznájzseni. Vu nyéni potokaj sze vszákedubi ribe nahájajo, zvün toga nyéni potokaj jeszte eden lasztni nárasz, ta „spengillá lakustris fluvialis", steri je zse od nigda mao kak hízsno vrásztvo razsürjeni bio pri lüsztvi. Dr. Szász je te vucsene krouzse zse dávno na té nárasz opoumeno i zdaj Balászovics Sándor apotekar z-Sepsiszentgyörgya pobéra vküp té travine i z-zsnyi rédi te „Indagájszt". Tou vrásztvo je po právdi brányeno i tak znoutra kak zvüna nücano jáko dobro valá. Porácsamo nasim cstitelom to etoga dotikano oznanüvanye vu táli kalendára, ár etoga naturnoga hizsnoga vrásztva neporácsamo szamo za nyagove dobroute, nego i za nyegove tounye cejne volo.

Kí **knige** ali **skér za píszanye** nüca, on sze naj k

WELLISCH BÉLA

KOMPAKTORI

V SZENTGOTTHÁRDI

obrné, ino sze eti vsze lehko notriszprávi, ka nyemi trbej!

Széklerova zemla — Csüdozemla!

Zakaj má székelec tak mocsen, zdrav i dúgi zsitek?

Inda-Gájszt je po právdi Irányeni. Právi szo li zgornyim kejpom dobi. Nej právi Inda-Gájszt nika nevalá.

Kaj dober Boug nas vu travíne i drevje vrásztvo dá, tou sze je nájbole poszvedocsilo na székelovoj zemli, gde netecséjo szamo vracsilne vodé vö zémle, nego na székelovi plaminaj rávnotak rasztéjo vracsilne travíne, grmouvje i drevje. Z-obárjenya eti vracsílni náraszov sze

INDA-FLUID (Székelova tekocsína)

zgotávla. Cslovek nemore vörvati, ali edna proba je zadoszta, naj sze eden vszáki overi, kak csüdno valá eto od Bogá dáno vrásztvo **zvüna: prouti boleznosztom csujsza i trganyi kotrig, krcsi i protini, rejzanyi csont, boleznosztom csütnic, náseszti ino influenci, odnemozsnoszti, szvinenyi, zmozsdzsenoszti tejla, znojüvanyi, szrblejnyi, pozéblenyi, dolidejnyi ali vökápanyi vlászi, zaotroblenyi vlászi i bolecsini zoub, pa sze tüdi lehko nüca za pranyé zoub. Znoutra valá: prouti nejesztvini i nekühanyi zsaloudca, tecsini cservá, koliki i boleznoszti prsza po kaslányi, zaszlinyenoszti, boleznoszti gutouv i zamuknyenoszti.** Kaj je tou tak, szvedocsijo te naszledüvajoucse zahválnoszti:

Postüvani g. apotekar! Z-Bozse miloscse szem to 80-to leto zsitka mojega zadoubo v-tejli i düsi zdrav, i vsze Inda-Fluidi mam hváliti! Z-etov szem jasz szebé, moje poznance i vu mojoj familiji naprejprihájajoucse betege vrácso, i ona je vszigdár dobro valála, ár te székelove plaminszke travine edno právo Bozso moucs zdrzsávajo v-szebi. mouni blizsnyi moji! Naszledüjte ednoga vu postüvanyi obsztaranoga székela tanács i vrnte sze z-vüpanyem k-tomi csüda dári natúre i drzste vszigdár pri vasoj hizsi eto nájtounyejse i nájbougse vrásztvo i vidili te, kaj de vam ono valalo! Sepsiszentgyörgy, Olt-utca, Nr. 31., juliusa 15-ga 1903. *Papp Gyüri*, grüntni goszpodár.

Cejna ednoga glazsa 1 kor. (eden máli glazs za probo kosta 40 fillerov).

Szprávla sze **vu laboratouriumi Balázsovich Sándor apotekara, Sepsiszentgyörgy (Erdélszko) Kossuth-tér Nr. 178,** odkud sze na vsze kraje razposle brez postnine **3 glazse „Inda-Fluid" za 3 koroune 85 fil., 6 glazsov za 6 kor., 12 máli glazsov za probo 5 korounov.**

Escse nikeliko zahválnoszti:

„**Inda-Fluid**" poszebno valá prouti bolezni gláve, szklepnomi csujszi, bolezni csütnic i t. v. Za nistero minouto po naribani ti bolécsi tálov tejla z-etov vodouv nepopüszti szamo bolezen, nego nájvecskrát celou gorihejnya. *Dr. Hugonnay Wilhelmine grófojca*, doktor vracsilsztva, Budapest, Szabóky-utca Nr. 41.

„**Inda-Fluid**" jasz mojim betezsnikom eáko rad zrendelüjem, ár szem prevído, kaj R vrejdno z-tem vrásztvom vrácsiti: moji betezsnici nyé jáko hválijo ino szo z-zsnyim poprejk zadovolni. Nájblizse bom je jasz nameni szamom verdejvao prouti csujsznim boleznosztam csütnic. *Dr. Tótfalusy Gyula* zprobani univerzitetski pomocsnik, visni vracsitel ti král. vogrszki zselezni sztezeo, Budapest, Andrássy-ut 83.

Pred dvőma letoma sze je moja nouga nateliko prehladila, kaj je otekla i rana je na nyej nasztánola; jasz szem jo szkrblivo vrácso, ali nika ji nejscselo valati. Nakonci szem jo z-**Inda-Fluidov** ribao i po krátkom cajti je bolezen i otejk tálehno. Vzemte mojo hválo i t. v. *Benedek Ignác*ev. ref. dühovnik, Bita, Háromszéki vármegyöv.

„**Inda-Fluid**" szem jasz prouti velkoj bolezni gláve i prouti csujsznomi trganyi kotrig z velkim haszkom nücala. *Bánffy F. barounica*, Sepsiszentgyörgy.

„**Inda-Fluid**" szem jasz prouti csujsznoj bolezni gláve i zoub, kak i prouti neték z-dobrim nászledom nücao. *Szabó László de Hindi*, miniszterszki zloucsni tanácsnik, Budapest, miniszterium znotrejscsine.

„**Inda-Fluid**" sze je kak jáko dobro vrásztvo potrdila prouti csujszni betegom naj szamo primeni, nego i pri vnougi drügi. Da nyim z-szrcá hválo dávam za nyihovo vodou, proszim ji nadale, naj mi je pá 12 glazsov poslejo. *Fábián Ferenc*, apát i kanonik, plebános, Rozsnyó.

Z-radosztjov nyim dávam na znánye, kaj szo moji gmajnarje z-nájbougsim nászledom nücali nyihovo „**Inda-Fluid**" i jasz nepresztane nücam kak dobro vodou za vüszta i zobé. *Révész István*, pápov klü) csár (kamarár), plebános, Dunakeszi, Alag·

(Nadalivanye je na ovom kraji,

Z-ti csüdodelajoucsi travin székelovi plamin sze escse naszledüvajoucsa vrásztva zgotávlajo:

Székelov plaminszki precsüden tej za prszi. Cejna 1 kor. Eden vszáki, ki je zemuknyeni, zaszlinyeni, koga prszi, plücsa i gutovje bolijo, naj nezamidi toga vrásztva nücati.

Székelov plaminszki zsaloudecpobogsávajoucsi tej. Cejna 1 kor. Zvrács i vszáki katárni bete g i zsaloudca i csrejv i naprejpomága to rédno kühanye zsaloudca, telikájse tüdi te ték telovno moucs.

Székelov plaminszki krvcsisztécsi tej. Cejna 2 kor. Jáko dobro vrásztvo za popolno zvrácsenye vszej z-gouszte krvi i zgrablivoszti szhájajoucsi krvni betegov, skrofol i po eti nasztányeni raneo i szpüscsájov.

Székelov plaminszki borojcsni szirup. Cejna 2 kor. Deco, stera zadüslívi, kasel má, vracsitelje na krajino bouric posílajo; oni rodiltelje, ki tou nemorejo doprineszti, naj nezamüdno 1 ali 2 glazsa borojcsnoga szirupa prístelajo i vidil bodo kak dobro on valá.

Erdélszki práh za márho vrácsenye i krmlenye. Cejna 70 fillerov. Jáko dobro vrásztvo za vrácsenye i krmlenye márhe, stero bi pri ednom vérsztvi nej szmelo faliti.

Erdélszka povrácsna voda. Cejna 2 kor. 50 fill. Erdélszki konyi szo záto tak bísztri, ár nyim z-etim ribajo nogé. Naprejpomága moucs csütnic márhe, zasztávla obtrdjenyé noug. Jáko valá za zvinenyé kucstouv i misk.

Székelovo hízsno mazalo i flajster za rane. Cejna 2 kor. 70 fill. Té flajster vtisa bolezen ran i ete csiszti po vövlecsenyej gnojá. Te etak scsiscsene rane, naj szi bodo one kakkoli zdávnye i bolécse, sze hitro zavrácsijo i nyi boleznoszt tálehne, csi je z-etim hizsnim mazalom namázsemo.

Tasnádszke zseleznáti pirule. Cejna 1 kor. 50 fill. Zrok vszej cslovecsi betegov je nekrvnoszt i da te glavni obsztojni tál krvi zselezo, ete zseleznáte pirule kratsisi ali dugsi cajt naj vszi oni k-szebi jemlejo, ki vu blejdnici, trésliki, netéki, medlouvnoszti, nerédnom vözpráznenyi, vrtivoszti, bolezni gláve i csütnic i nájbole v-tom glavnom betégi nasega cajta vu csütnistvi trpijo.

Kronen-apoteka Sepsiszentgyörgy (Erdélszko).

Nájbougsa i nájtonyejsa

vretina za küpüvanye

papérov, ténte i piszárniski potrejbcsin

jeszte pri

WELLISCH BÉLI

vu SZENTGOTTHÁRDI.

Blizsánya országcska szenya i proscsénya.

V nasoj okroglíni.

Alsó-Lendva (Lendava), jan. 25., v szred oposztni csetrtek, po riszálaj na drügi pondelek, jul. 28., aug. 28., okt. 28., pred Bozsícsom v csetrtek.

Bagonya (Bogojina), máj. 19. szept. 4.

Battyánd (Püconci), máj. 28., jul. 10., szept. 10., nov. 10.

Battyánfalva (Rakicsan), márc. 26., pred riszálmi v tork, jul. 2., aug. 16., okt. 8.

Bellatincz (Beltinci), jan. 20., febr. 24., ápr. 25., jun 27., jul. 15., nov. 5.

Csákány febr. 25., máj. 2., jun. 8., aug. 6., szept. 8 ino 29., nov. 25.

Csáktornya (Csakovci), febr. 3., na velki pondejlek, jun. 30., aug. 3., okt. 13., nov. 25.

Csendlak (Tisina), február 25.' jun. 5., szept. 9.

Cserencsócz (Cserencsovci), na dén Szv. Krizsa.

Csesztreg, jan. 19., máj. 16., aug. 25., okt. 31.

Deklezsin (Doklezsovje), jun. 18., aug. 21.

Dobra (Neuhaus), na prvi pondelek po Szv. Stevan králi ino po Vszejszvétcaj.

Dobronak (Dobrónik), po tejlovom v pondelek, jul. 25.

Dráva-Vásárhely (Nedeliscse), márc. 10., jun. 15., po Angelszkoj nedeli v pondelek, dec. 13.

Felső-Lendva (Grád), márc. 28., jun. 20., aug. 16., szept. 29., nov. 30.

Felső-Szölnök (ZgornyiSzanik), jan. 1., máj. 1., jun. 1.

Gyanafalva (Jennersdorf, Zsenávci), febr. 14., máj. 12., aug. 23, nov. 25.

Hidegkut (Cankava), po Cvetnoj- i Szv. Trojsztva-nedeli v pondelek, na dén Ruperta v szeptemberi, nov. 11.

Hodos, márc. 10., jul. 5, aug. 19., okt. 4.

Korong (Króg), máj. 4.

Kottor (Kottoriba), márc. 9., jun. 27., szept. 30., nov 30. po máj. 3-em v nedelo, po szept. 15-om v nedelo.

Körmend (Kermedin), febr. 2. márc. 12., ápr. 5., máj. 10., jun. 24., jul. 20., aug. 24., szept. 21., okt. 18., nov. 11., dec. 13.

Kőszeg (Güns), na dén pred Cvetnov nedelov, na dén pred riszálmi, pred Jakabovom, po Egidiusa dnévi, pred Orsolov, i v pondejlek po 3. Advenszkoj nedeli.

Kuzma, na dén Vnéboidenya G.

Letenye (Letina), február 24., jun. 2., julius 29., aug. 25., okt 6.

Lenti (Lentiba), febr. 22., apr. 10., dec. 6.

Mártonhely (Martyánczi), máj. 6., aug. 6. nov. 11.

Mura-Szerdahely (Szerdiscse), máj. 1., jun. 2., aug. 19., okt. 26.

Muraszombat (Szobota), pred Fasenkom v tork, dvá tjedna pred Vüzemszkim pondelkom, na on pondelek, za eden mejszec po Vüzemszkom pondelki, jun. 24., aug. 24., okt. 15., dec. 6.

Nagy-Dolincz (Velki-Dolinci), jun. 16., dec. 6.

Nagy-Kanizsa, febr. 2., pred Vüzmom, pred Riszálmi, pred aug. 15., pred. okt. 15., pred dec. 8. eden tjeden vszáki dén.

Német-Ujvár (Güssing), po dnévi Szvecsnice, na velki pondelek, po dnévi Tejlovoga, aug. 2., szept. 1., okt. 30., dec. 6.

Őri-Szent-Péter, február 28., márc. 21., máj. 18., jun. 20., aug. 1., nov. 4.

Pálmafa (Púzsovci), na dén Margejte.

Perlak, na Fasenk, po Riszálaj v tork, po Jakobovom v tork, na Mihalovo.

Péterhegy (Gornyi Petróvci), jun. 4., julius 4., szept. 8., okt. 28.

Rába-Szent-Márton, po Vüzmi na drügi pondelek, aug. 10. nov. 28.

Rácz-Kanizsa (Raszkrs), po Vüzmi v szrejdo, máj. 16., jun. 24. aug. 10.

Strido (Strigova), márc. 19., julius 22., szeptember 30., decz. 4.

Szt-Benedek, v pondelek pred Fasenkom, v pondejlek po posztni Kvatraj, na velki pondejlek, v pondejlek po jeszénszki Kvatraj, v pondejlek pred Bozsicsom.

Szent-Gotthárd (Monoster), na vszáki pondejlek po Csetvéri Kvatraj, na velki csetrtek, máj. 1., jul. 22., okt. 18.

Szent-Györgyvölgye, febr. 19., április 12., junius 8., aug. 10.

Szent-Ilona (Szv. Jelena), máj. 22., szept 22.

Szent-Sebestyén (Szv. Sebes. csán), na dén Szebescsána, na prvo nedelo po Vüzmi.

Szombathely, pred fasenszkim torkom, pred Jürjavim, pred Tejlovom, pred Málov-mesov, pred Andrásovom vszáki tork i v szrejdo.

Tótlak, (Szelo), v nedelo po Sznopnoj Maríji v nedelo po Miklosovom.

Turnischa (Törniscse), csarnoga tjedna v csetrtek, po Vüzmi na drügi pondelek, pred Riszálmi v csetrtek, na Antonovo, pred Velkovmesov v csetrtek, na dén po Máloj-Mesi, okt. 4.

Zala-Egerszeg, febr. 14., po Cvetnoj nedeli ino po Jürjavom v pondelek, po Riszálaj v tork, jul. 22., szept. 9., okt. 28., nov. 30., dec. 28.

Na Horvatszkom.

Krapina, márc. 19., máj. 5. i 16., jun. 27., jul. 16., aug. 13., szept. 10. i 29., nov. 11., dec. 6.

Légrád, na Gregor pápa dén,

na Bartholomeusovo, aug. 24., na dén Lucije.

Lubesica, jan 17., febr. 27., na Józsefovo, po Vüzmi v tork, po Riszálaj na 5. dén, na dén Szrpne-Marije, jul. 15., aug 6. i 24., szept. 21., nov. 30.

Ludbreg, április 30., jul. 16., szept. 8., dec. 21.

Toplice (póleg Varasdina), pred Matyasovim ino pred Józsefovim v pondelek, máj. 1. ino 15., v pondelek pred Cyrill i Methodom, v pondelek pred Zvisenyom Szv. Krízsa, v pondelek pred Martinom.

Varasd (Varasdin), április. 24., jun. 24., jul. 25., nov. 5., dec. 21.

Na Stajerszkom.

Fehring, na Fasenszki pondelek, prvi tork po Laetári nedeli, v tork v krízsnom tjedni, dec. 21.

Fridau (Ormozs), na velki pétek, máj. 25., na prvi pondelek po Jakobovom, szept. 21., nov. 11.

Fürstenfeld, na 3. posztno nedelo, v pondelek po Rogáte, junius 24, aug. 28., v pondelek po Miklosovom.

Luttenberg (Lótmerk), vszáki kváterni tork, v tork po Vüzmi.

Pettau (Naptüj), ápr. 23., aug. 6., vszigdár tri dni po szpólom; nov. 25.

Radkersburg (Radgona), 14 dni pred Fasenszkim pondelkom, v tork po prvoj nedeli po Riszálaj, na Lovrencovo, nov. 15.

Ocsiveszna hvála

Goszpon Wilhelm Ferenc apotekari, casz. i král. dvorni razposílanec vu Neunkirhi, szpodnya Ausztria. Gorinájdenec toga krvocsiscsávajoucsega teja.

Krvocsiscsávajoucse vrásztvo za protin.

Da jasz eti ocsiveszno popísem, ka je té tej dobro vrásztvo, tou záto csinim, ár je oprvim moja dúzsnoszt, naj goszpon Wilhelm apotekari vu Neunkirkhi z-szrdcá hválo dam za tou, kaj je meni nyihov krvocsiscsávajoucsi tej vu mojem hűdim protinszkom betegi jáko valalo, obdrügim pa, naj i drüge lüdi, kí vu tom betegi trpíjo, na té hasznoviti tej opomeném. Jasz szam nej mogoucsi oni boleznoszt, stere szem prejk trej lejt vu moji kotrigaj pretrpo, popiszati, i od steri me je ni potecsno vrásztvo, ni zsvepleno koupelnica v-Badeni pouleg Becsa nej mogla odszlobodíti. Prejk nocsio szem sze v-poszteli premetávao, brez toga, kaj bi zászpati mogo, jeszti szem nej mogo i tak szem celou od moucsi priso. Da szem stiri tjedne dugo nüco te zgoraj imenüvani tej, nej szem szamo celou odszlobodjen bio od moji boleznoszt, nego szem i zdaj escse, pa je zse sészt tjédnov, kaj onoga teja vecs nepijém, i tüdi cejla zsivotna sztáva moja sze je zbougsala. Jasz krepko verjem, kaj eden vszáki cslovek, kí sze vu táksem betegi k-tomi teji vrné, kaj de i on gorinájdenca toga goszpon Wilhelm Ferenca, tak, kak jasz, vu cejlom szvojem zsitki hválo.

1 paket kosta 2 kor.
1 postcolli = 15 pak. „ 27 „

Brezi vszega sztroska sze posle vu cejlo vogrszko okroglíno.

Z-nájvísisim postüvanyem

Butschin-Streitfeld grofojca,

nájvísisega lájtinanta zsena.

PSERHOFER J. APOTEKARA

Krvcsisztécse-pirule,

práve szo li z-tim erdécsim napiszkom

„PSERHOFER J.“ na pokrivali vszake skatüle.

Zse od vnogolejt mao szo té pirule povszéd razsürjene, i malo familiov jeszte, gde bi one falile.

Doszta vracsitelov té pirule kak hizsno vrásztvo porácsa, poszebno proteti vszem onim betegom, steri po **hüdom kühanyi zsaloudca** i **napünyenoszti** nasztánejo, kakti: **zasztávlanye zlátanice, jéterni betegi, oszlabjenoszt cseréjv, veterna kolika, pritisz krvi** k-mozgam gláve, **zláta zsila** i k-tem priszpodobna.

Po nyihovi krvcsisztécsi lasznosztaj té piru e tüdi poszebno valájo pri **nekrvnoszti** i z-toga szhájajoucsi betegaj, kakti: **blejdnica,** csütnicsna **bolezen gláve** i. t. v. Té krvcsisztécse pirule lehko k-szebi jemléjo ti nájszlabejsi lüdjé, pa escse deca, da one nikse bolezni nezrokújeo v-zsaloudci.

Nemogoucse je na etom meszti vsze one betege naprejracsunati, pri steri szo té pirule zse csüda delale z-szvojim valányem. Prouttomi pri vszákom zavitki pirul jeszte edno kazilo nücanya, i popiszanye oni betegov, pri steri je nücanye té Pserhoferove krvcsisztécsi pirul vszigdár pomoglo i vszigdár pomore, tak, kaj küpec eti pirul vszigdár zná, za koj on nyé notrijemlé i kelko pirul má na ednouk notrivzéti. Prevnogo zahválni piszem je prislo notri, stere je eti naprejzracsúnati nemogoucse.

Z-eti pirul 1 skatüla z-15 zrn pirulmi kosta 21 kr. öst. znam.

Eden zavitek z-6-mi skatülami kosta 1 frt. 05 kr.

Pri naprejnotriposzlányi pejnez kosta z-postninov navküpe:

1 zavitek pirul . .	1 frt. 25 kr.	✻	4 zavitki pirul . .	4 frt. 40 kr.
2 „ „ . .	2 „ 30 „	✻	5 „ „ . .	5 „ 20 „
3 „ „ . .	3 „ 35 „	✻	10 „ „ . .	9 „ 20 „

Od ednoga zavitka sze menye nemore poszlati.

Zvün eti pirul sze vesz poszebnoszti vu austriánszki i vogrszki kalendáraj oznanyüvane eti náidejo, ino sze na prosnyo ali z-naprejnotriposzlanem pejnez ali pa z-povzétjem sume hitro razposlejo.

Té

„Krvcsisztécse pirule“

sze li vu právoszti zgotávlajo vu

PSERHOFER J. apoteki

Becs, I. Singerstrasse Nr. 47.

POZAMERKANYE. Da szo té pirule jáko razsürjene na vsze kraje, záto je vu rázlocsni formaj i iménaj drügi ponaréjao; opominamo tak, naj vszáki te práve „Pserhoferove krvcsisztécse-pirule“ proszi, steri kazilo nücanye je z-Pserhofer J. iménom previdjeno i na steri kastüle pokrivali tou imé erdécse piszmo má.

Jáko glászovitne szo Thierry (Adolf) apothekára po cejlom szvejti poznáne za lüdsztvo za hizso vrászstvo Thierry-ov Balzsam ino Thierry-ovo Centifolie-mazalo v nyihovi dobri lasztivnoszti brezi pára no od dugi lejt máo vszákomi dobro poznáni. — Zse szkoro sze vszáki etoga nájhasznovitejsega vrásztva drzsi ino sze ogible küpi a drügi taksi, ino vszáki je zse szpoznao, ka je eto to právo, ar niscse ne dá rad vő zóbszton pejneze. Thierryovi preparáti szo zaisztino zse szvetovna vrásztva, ino ne nájde sze váras po cejlom szvejti, gde ne bi z Thierryovi preparátov depo bio, ár ete v zvünesnyi országaj tüdi od drügi brezi haszka vrásztvaj za vecs drzsijo.

Opomínanye!

Pred küpilom drügi falejsi ali nikaj nej vrejdni balzsamov, steri bi sze za právoga odávali, vszákoga opomínam! **Szamo je moj balzsam,** v zelénim trszkim ino z obrámpov stemplom **„Thierry Balzsam“** te právi,

szám csiszti Thierry'ov-balzsam.

Od zdrávja-poglavárszтva zviziterani i na meszti niháni.

Oprávlanye glaszkov pod trzstvo-doglavárszkov obrámhov sztoji.

Jedino meszto, gde sze ete balzsam dela i gde sze dobi, je od poglavárszтva dopüscsena ino v-trszтvo poglavárszтvo notri szpelana Balzsamszka-Fabrika.

Apothekára Thierry Adolf v Pregradi, póleg Rohitsch-szlatine sztüdenca.

Ete balzsam sze lehko nüca od znótra i do zvüna. On je 1. Edno nezapopadlivo dobro vrásztvo pri vszej betegaj plücs ino prszi, zlehcsi násec i vöplüvanye, sztávi bolécsi kaseo, ino zvrácsi escse tüdi sztáre tákse boleznoszti. 2. Pomága jáko pri zvuzsgányi-sinyeka, zamuknyenoszti ino pri vszvej betegaj sinyeka i. t. d. 3. Odzsené vszáko trésliko z koréna. 4. Zvrácsi na csisztoma vsze betege jéter, zsalodca ino drób, nájbole pa krcs v zsalódci kóliko i trganye v tejli. 5. Odtira bolecsino ino zvrácsi zlatnico i hämorhoido. 6 Naprávi lehki sztolec, ino zcsiszti krv, dróba, vzeme vzeme hipochondrio ino melancholio i szprávi appetitus ino ceranye. 7. Prevecs dobro vrácsi zobno bolcsino pri votli zobáj, vüsztnicprhnenye ino sze zobne i vüsztne bolecsine ino vlisa kucanye i szmrdécso szapo od vüszt i zsalódca. 8. Je dobro vrásztvo próti glisztam, próti epilepszili ali vélkomi betegi. 9. Nüca sze od zvüna kák csüdnovito vrásztvo za vsze rane, nóve i stáre, kraszte, otejk, mehércseke, lisáj, lécso, **zazsgáne rane, zmrzsnyenye kotrige,** szráp, sén ino vözmetávanye krvi, gorszpókano kózso i. t. d. ino vtisa gláve bolecsino, sümlenye, trganye, protin, vüh bolecsine i. t. d. vsze eto za nücpiszmo, stero je k vszákomi glázski k coj djáno, na csiszto raz omacsi. Je poprejk tak od znótra, tak od zvüna za nájbogse szpoznano domácse vrásztvor, stero je celó naturálszko, fál ino neskodlivo ino pri niksoj familiji, za influinze, cholere ino drügi zgrablivi betegov volo, kak prvo pomáganye, ne bi faliti szmelo. Edna jedina poba vecs navcsi ino pokázse, kak eto na glász dávanye. Právi ino csiszti je ete balzsam szamo te, csi je vszáki glázsek z poszrebranim kapszelnom zaprejti, ino csi jevszáki glázsek z odzgoraj povejdanim zelénim stemplnom i za nücanyepopiszkom, steri rávno táksi stemplin má, notri poviti. **Za toga volo vszigdár na dolpopiszani zeléni stemplin paziti trbej!** Steri moj právi balzsam falicsno delajo, onoga pod mojim iménom trzsijo, naj bi z etaksim tálom lüdsztvo norili, szo od méne póleg právde na eto delo gledócs sztoji, szigurnoj tozsbi podvrzseni ino kastigani. **Gde sze moj právi balzsam ne trzsi, z one kajine sze balzsam zráven od méne naj dá prineszti ino atressz moj je: Angela-csuvára-Apotheka, Thierry Adolf vu Pregradi, poleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.** Brezi vszega sztroska kosta na vszáko poste vu Ausztrii-vogrszkom országi 12 máli ali 6 duplisni gláskov za 5 koroune, v Bosznijo ino v Hercegovino 12 máli ali 6 duplisni gláskov za 5 koroune 60 fillérov. Menye od 12 máli ali od 6 duplisni gláskov nemrem poszlati. Posilam csi sze pejnezi naprej k meni poslejo ali csi sze oni, gda pakk pride, na posti doliplácsajo.

Pri zrendelüványi 5 ali vecs tucatov de cejna ménsa ali pejnezi sze naprej morejo notriposzlati.

Thierry Adolf vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Vsza eta vrásztva sze práva dobijo od Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolf vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Obadva vrásztva najbógse vrácsijo, nigdár sze ne szkvari, csi duzse sztoji, sze je bógse, ne skódi nej mrzlo, nej toplo. Vszigdár haszni, ino tecsasz, kak doktor pride, ne pomócs jeszte, skoda za tákse vrásztvo pejnéze vö dati, stero nikaj ne haszni, jesztánimo számo pri etam dvej szpoznani, falejsaj ino gvüsnoj vrástvi, stero pri szaksoj hizsi gvüsno na pomócs jeszte. Gye sze etakse právo vrásztvo ne dobi, te sze naj od méne zrendelüje ino stresz sze pise: **„Angela-varüvácsi-apotheki Thierry Adolf v Pregrádi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.**

Schutzengel-Apotheki

MIRABILE BALSAM ROSA CENTIFOLIA SCHUTZ MARKE

des A. THIERRY in PREGRADA

Mócs ino valánye

právoga Centifolie-Flastroma

(prvlé za engliski Csüdnoviti Flastrom zváni.)

Z etim flastromom je edno 14 lejt sztaro csontnoprhnenye, stero je niscse nej mogao zvrácsiti, cilo popunoma vözvrácseno, na novics pa edna 22 lejt sztrara k raki szpodobna rana.

Práva Centifolie-czugflastrom, vö zréda velkoga valánya, edno z nájtezskejse ino escse tém sztarejsim bolecsinam csloveka tüdi pomagajócse vrásztvo, steromi póleg valánya ino za vtisanye bolecsin nega pára kak pri bolezni sze pokázse, ino sztoji z nájvéksim szvojim tálom vu cocentráciji erdécse rózse **„rosa centifolia“** bodócsem csüdnovitem naturálszkoga vrásztva-mócsi sztoji, zjedinyeno z drügimi, rávnó tó mócs imajócsemi **dobro poznánimi vrásztvami.**

Práva Csüdnóviti-czugflastrom sze nüca: pri ranyani ceckaj nadavajócsi zsenszki, csi sze v ceckaj mleijko sztávi csi oni za séna volo obtrdnejo pri vszeféle sztári ranaj, za otecseno nogé, escse na csontno prhnócso; pri vdárjeni szmeknyeni-, sztreljeni-, vrejzani- ino zmuzsnyeni ranaj; za vöpotegnyene vszej sztranszki tálov z nasega tejla, kak: glazsojne ino leszeni czpic, kaméncsekov, sprija, trnya i. t. d.; pri vszákom otecsenyi, zrászti, lisáji, krasztaj, escse pri raki: pri csemérnom nohéti, otecsenoszti mehéraj, ranyeni nogáj, **zazsgáne ranaj káksestécs forme,** pri zmrzsnyeni kotrigaj gorszprászkanoszti kózse, sinyeka otecsenoszti, **mozolaj,** pri tecsáji vüh ino za kraszte pri deci i. t. d.

Centifolie-czugflastrom csi je sztarejsi, bole valá te za szvoje mócsi volo!

Jáko je dobro, od etoga **jedino právoga flastroma** vszigdár domá pri hizsi kaj méti.

Menye od dvá tegelna nemremo odposzlati; odposzlánye sze lehko zgodi csi sze naprejposlejo ali na pošti dolplácsajo nejnezi. Kostata z postov, z piszmom i z pakuvanyom vréd 2 tegelna 3 korouna 60 fillérov.

Doszta zahválni piszem od nyegove mócsi vszáki lehkó dobi.

Opominam vszákoga, pri küpili flastroma, naj vszefelé drüge nej za nüc flastrome ne küpi, ár je na vszákom právom tegelni, **Stemplin** ino moja fabrika **Angela-varüvácsa Apotheka Thierry (Adolf) v Pregradi** gorpritisznyena. — Ki moj pravi flastrom k coj delejo ino falsajo do od mené za právde gledocs, stera stemplne bráni, szigurno naszledüvane; ránics tak, kak trzsci táksi falsificátov.

Jedina fabrika:

Angela-varüvácsa-apotheka Thierry Adolf

vu Pregradí, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Depó mám v nájvecsi apotekaj. — Gde depóta nega, naj sze flastrom te od méne zrendelüje ino atresz sze pise: **„Angela-varüvácsi-apotheki Thierry Adolf — v Pregradi, — póleg Rohitsch szlatine-stüdenca.**

Numerum obrámbe-stemplnoga Regisztra za Ausztrio-Vogrszki ország je 4524.

Vsza eta vrásztva sze práva dobijo od Angela-csuvára-apotheke Thierry Adolf vu Pregradi, póleg Rohitsch szlatine-sztüdenca.

Pomágani od mojega vecs lejtnoga szküsávanya v apothekaj Becs várasa, nemskoga i belgiumskoga országa, szam naprejdáo jasz pred 25-timi lejtmi po **Kvapil doctora** piszmi vküpposztávlene

Karpatszke za zdrávje pilule

(Malacke pilule)

razposzláne; ete szo kak najbógse domácse vrásztvo v eti lejtaj pri **glávebolecsini, zsalódca nevólaj, brezapetitusaj, kóliki, gornapnyenosztaj, sztolca króniskom sztávlenyi, jéternom trplenyi, zlatanici ino vszej z toga szhajajócsi bolecsinaj.**

Prejdnye meszto razposiljanya je pripravici

Friedrich János apothekári v Malaczki,

Pozsonszka vármegyija.

Edna skatüla kosta 42 fil., eden zvézek z 6-mi kastülami 2 K. 10 f.; po posti za odposilanye 10 f. za stempel vecs. Csi sze k cejni pilul 40 fil., escse k cuj prilozsi ino sze pejnezi naprejposlejo, tak sze brezi vszega sztroska razposlejo one po cejloj monarchii.

Zahválnoszti:

G. Friedrich János apotekari v-Malaczki. Plemeniti Goszpoud! Da jasz zse prejk leta dni odnyi te kárpátske pirule za zdrávje vdáblam, i vüpanye mam, kaj sze mojga mozsá beteg, drevénoszt mozgouv celou zvrácsi, ár je té beteg prvle hüsi bio i od ednoga leta mao, kak moj mouzs nyihovi pirule notrigyemlé, je te dober Boug edno velko csüdo vcsino, ár je 19. áprilisa preminoucsega leta rávno edno leto preteklo, kaj je nyemi nájhüse bilou, od toga hipa mao on pocsinek má, záto nyim z-szrcá hválim, kaj szo me pomogli. Z-postüvanyem Holoperzion Anna postamestra zsena vu Wiezi, pouleg Iglaua Moravica, 20-ga aprilisa 1903.

Postüvani g. Apotekar! Naj mi znouvics poslejo to návadno dávko nyihovi karpatski pirul za zdrávje, ár sze one za tak dobre szpoznajo, kaj sze tou szkoro nevarvano vídi. Moj szouszed 3 cejla leta vu poszteli ezsi, vszi vracsitelje okoulivrat szo odpovedali nyega vrácsenye, nyegov beteg ga je doszta pejnez kosto. Nakonci je on goridjao vuszebi, kaj de nyihove pirule notrigyemao, i po nücanyi dvá mejszeca je on celou ozdravo, müva nyim záto z-szrcá hváliva g. Apotekar ino nyim dúgi zsitek zselejva. Z-viszikim postüvanyem Marx Ádám vu Tarabuty Nr. 667. Windmühlplatz.

Postüvani g. Friedrich apothekar! Naj bodo tak dobri ino mi poslejo dvá zavitka Malaczkánszki pirul, ár one prouti zsaloudcsnomi betegi jáko valájo. Z-postüvanyom Szájfert Péter, zidár vu Torontál Ujvári, 9-ga febr. 1903.

Plemenitomi g. Friedrich János apotekari vu Malaczki. Prosztm ji ponizno, naj mi poslejo dvá zavitka Malaczkánszki pirul za zdrávje, stere jáko valájo i stere szem jasz zse vecs lüdém porácsao. Z-postüvanyem Braun Izidor, vu Felső-Csöpöni pouleg Szereda, 18-ga máj. 1903.

Plemeniti g. Apotekar! Proszim ji, naj mi escse eden zavitek kárpatski pirul za zdrávje poslejo, stere szem zse meo i stere szo mi tak valale, kaj nyim nemorem zadoszta hvále dati. Jasz szem je vnougim csesztnicsnim tivárisam porácsao i one szo ednomi vszákomi nájbole valale. Zdaj mi je to prve pristelanye szfalílo, tak escse ednouk proszim eden zavitek. Z-postüvanyem Bányász Ferenc, csésztni szluga, pri král. okrozsnoj szodníji vu Maros Illyei (Hunyad várm.).

G. Friedrich János apotekari v-Malaczki. Proszim ji, naj mi za 2 kor. 80 fil. pá eden zavitek Malaczkánszki pirul za zdrávje poslejo, ár one jáko valájo. Pischel L., kaszar prj Umratha & Comp., Prag, Bubero dec. 12. 1902.

G. Fredrich János apotekari v-Malaczki, december 12-ga 1902. Proszim ji, naj mi mojim vernikom pá dvá zavitka nyihovi kárpátski pirul za zdrávje poslejo, ár one jáko dobro valájo. Lang Károly, evang. farar vu Böhmisch-Czernilovi.

Plemenitomi g. Friedrich János apotekari v-Malaczki. Da szo meni nyihove pirule jáko valale, tak ji proszim, naj mi taki pá eden zavitek z-9-mi kastülami poslejo. Z-viszikim postüvanyem Wald Jakob, trzstni agent Zimony, 15-ga febr. 1902.

Plemenitomi Friedrich János apotekari v-Malaczki. Proszim ji, naj mi poslejo zs-nyihovi kárpátski pirul za zdrávje dvá zavitka tim eti sztojécsim betezsnikam na dobro. Boug ji blagoszlovi ino ji obdrzsi vu zdrávji escse dugolejt. Blájzsene koledne szvétke nyim zselej, Z-postüvanyem Hellich Jakob, mlinar vu Glogovátzi, 17-ga dec. 1902.

Plemenitomi g. Friedrich János apotekari v-Malaczki. Pá ji proszim dvá zavitka kárpátski pirul za zdrávje, stere szkoro csüdo delajo, jasz one ednomi prijáteli dam, ár ka sze mené prisztája, jasz szem Bougi bojdi hvála vuvszem táli zdrav, i da szo mi szamo nyihove pirule valale, zselejm nyim dúgi-dugi zsítek. Weiszwasser, dec. 10-ga 1902. Kund János, szlüzsbenik vu dacsniji.

Vszigdár terpécsi „Plodjenyá-Kalendárium“ nájhasznovitejsi hizsni sztvári.

Plodjenyá zacsétek	Plodjenyá dokoncsétek				Plodjenyá zacsétek	Plodjenyá dokoncsétek				Plodjenyá zacsétek	Plodjenyá dokoncsétek			
	Konyi	Glávne márhe	Birke	Szvinye		Konyi	Gláve márhe	Birke	Szvinye		Konyi	Glávne márhe	Birke	Szvinye
Január 1	Dec. 2	Okt. 8	Juni 4	Ápr. 23	Május 5	Ápr. 5	Febr. 9	Okt. 6	Aug. 25	Szept. 6	Aug. 7	Jun. 13	Febr. 7	Dec. 27
5	6	12	8	27	9	9	13	10	29	10	11	17	11	31
9	10	16	12	Máj. 1	13	13	17	14	Szep. 2	14	15	21	15	Jan. 4
13	14	20	16	5	17	17	21	18	6	18	19	25	19	8
17	18	24	20	9	21	21	25	22	10	22	23	29	23	12
21	22	28	24	13	25	25	Márc. 1	26	14	26	27	Jul. 3	27	16
25	26	Nov. 1	28	17	29	29	5	30	18	30	31	7	Márc. 3	20
29	30	5	Juli 2	21	Junius 2	Máj. 3	9	Nov. 3	22	Október 4	Szep. 4	11	7	24
Február 2	Jan. 3	9	6	25	6	7	13	7	26	8	8	15	11	28
6	7	13	10	29	10	11	17	11	30	12	12	19	15	Febr. 1
10	11	17	14	Jun. 2	14	15	21	15	Okt. 4	16	16	23	19	5
14	15	21	18	6	18	19	25	19	8	20	20	27	23	9
18	19	25	22	10	22	23	29	23	12	24	24	31	27	13
22	23	29	26	14	26	27	Ápr. 2	27	14	28	28	Aug. 4	31	17
26	27	Dec. 3	30	18	30	31	6	Dec. 1	20	Novemb. 1	Okt. 2	8	Ápr. 4	21
Márcz. 2	31	7	Aug. 3	22	Julius 4	Jun. 4	10	5	24	5	6	12	8	25
6	Febr. 4	11	7	26	8	8	14	9	28	9	10	16	12	Márc. 1
10	8	15	11	30	12	12	18	13	Nov. 1	13	14	20	16	5
14	12	19	15	Juli 4	16	16	22	17	5	17	18	24	20	9
18	16	23	19	8	20	20	26	21	9	21	22	28	24	13
22	20	27	23	12	24	24	30	25	13	25	26	Szep. 1	28	17
26	24	31	27	16	28	28	Máj. 4	29	17	29	30	5	Máj. 2	21
30	28	Jan. 4	31	20	Auguszt. 1	Jul. 2	8	Jan. 2	21	Decemb. 3	Nov. 3	9	6	25
Április 3	Márc. 4	8	Szep. 4	24	5	6	12	6	25	7	7	13	10	29
7	8	12	8	28	9	10	16	10	29	11	11	17	14	Ápr. 2
11	12	16	12	Aug. 1	13	14	20	14	Dec. 3	15	15	21	18	6
15	16	20	16	5	17	18	24	18	7	19	19	25	22	10
19	20	24	20	9	21	22	28	22	11	23	23	29	26	14
23	24	28	24	13	25	26	Jun. 1	26	15	27	27	Okt. 3	30	18
27	28	Febr. 1	28	17	29	30	5	30	19	31	Dec. 1	7	Jun. 3	22
Május 1	Ápr. 1	5	Okt. 2	21	Szept. 2	Aug. 3	9	Febr. 3	23					

M. NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Tábla za stempelne.

I. Skála.

a) za vekszelne do 6 mejszecov, *b)* pri trzstveni kontraktusaj, *c)* pri dúzsni piszmaj do 3 mejszecov.

Vu návadni pejnezaj	kor.	fill.	Vu návadni pejnezaj	kor.	fill.
do 150 korón	—	10	Od 2700 do 3000 korón	2	—
Od 150 „ 300 „	—	20	„ 3000 „ 6000 „	4	—
„ 300 „ 600 „	—	40	„ 6000 „ 9000 „	6	—
„ 600 „ 900 „	—	60	„ 9000 „ 12000 „	8	—
„ 900 „ 1200 „	—	80	„ 12000 „ 15000 „	10	—
„ 1200 „ 1500 „	1	—	„ 15000 „ 18000 „	12	—
„ 1500 „ 1800 „	1	20	„ 18000 „ 21000 „	14	—
„ 1800 „ 2100 „	1	40	„ 21000 „ 24000 „	16	—
„ 2100 „ 2400 „	1	60	„ 24000 „ 27000 „	18	—
„ 2400 „ 2700 „	1	80	„ 27000 „ 30000 „	20	—

II. Skála.

Za one dokumentuse, steri niti pod I, niti pod III. skálo ne szlísijo.

Vu návadni pejnezaj	kor.	fill.	Vu návadni pejnezaj	kor.	fill.
do 40 korón	—	14	Od 3200 do 4000 korón	12	50
Od 40 „ 80 „	—	26	„ 4000 „ 4800 „	15	—
„ 80 „ 120 „	—	38	„ 4800 „ 6400 „	20	—
„ 120 „ 200 „	—	64	„ 6400 „ 8000 „	25	—
„ 200 „ 400 „	1	26	„ 8000 „ 9600 „	30	—
„ 400 „ 600 „	1	88	„ 9600 „ 11200 „	35	—
„ 600 „ 800 „	2	50	„ 11200 „ 12800 „	40	—
„ 800 „ 1600 „	5	—	„ 12800 „ 14400 „	45	—
„ 1600 „ 2400 „	7	50	„ 14400 „ 16000 „	50	—
„ 2400 „ 3200 „	10	—	„ 16000 „ 17600 „	55	—

III. Skála.

a) za küpilne i drüge kontraktuse, *b)* pri dopüscsávanyaj, *c)* pri szlúzsbeni kontraktusaj, *d)* pri kvitingaj országcskoga spilunya, *e)* pri obecsávanyaj, *f)* pri dúzsni piszmaj na dugse vrejme, *g)* pri drüstveni kontraktusaj.

Vu návadni pejnezaj	kor.	fill.	Vu návadni pejnezaj	kor.	fill.
do 20 korón	—	14	Od 1600 do 2000 korón	12	50
Od 20 „ 40 „	—	26	„ 2000 „ 2400 „	15	—
„ 40 „ 60 „	—	38	„ 2400 „ 3200 „	20	—
„ 60 „ 100 „	—	64	„ 3200 „ 4000 „	25	—
„ 100 „ 200 „	1	26	„ 4000 „ 4800 „	30	—
„ 200 „ 300 „	1	88	„ 4800 „ 5600 „	35	—
„ 300 „ 400 „	2	50	„ 5600 „ 6400 „	40	—
„ 400 „ 800 „	5	—	„ 6400 „ 7200 „	45	—
„ 800 „ 1200 „	7	50	„ 7200 „ 8000 „	50	—
„ 1200 „ 1600 „	10	—	„ 8000 „ 8800 „	55	—

Pri Sábor i Polláki

v-Monostri

sze dobi:

Nájbógse sümecsko, szentgálszko i stajerszko vápno.

Portlandszki i Romanszki cement

vu becskaj i zsakláj.

Tomássalak, szuperfoszfát, gipsz za gnoj, csontna mela, gnojilo za detelico i trávnike. (Z-gnojila za detelico stokoli dobi na probo mustro ksenki.)

Za zidanye sze dobijo:

Zselezni tramouvje (Traverzni).

Znücani síni z-zseleznice.

Szmoleni papir (za pokrívanye), **cementne ceví** i t. v.

Zsakli za szilje, za to nájfalejso fabricsno cejno.

Ponyáve za koula, za masíne i tüdi drűge ponyáve, stere vodé szkousz nepüsztíjo, sze za tou nájfalejso cejno lehko zrendelűjejo.

Eti sze lehko zrendelüvati dájo masíne za mlatítev i drűgi vérsztvicsni masíne.